

Попис и анализа постојећих квалификација у циљу њиховог укључивања у НОКС

Република Србија

Прилози

Јануар 2017

Даниела Јадријевић Младар

Садржај

Прилог 1 – Институције и интересне групе НОКС-а консултоване за потребе студије	3
Прилог 2 – Консултовани извори информација.....	4
Прилог 3 – Узорак квалификација СОО, ВО и неформалног образовања коришћених за анализу квалификација	7
Прилог 4 – Анализа садржаја квалификација из узорка квалификација.....	9
Прилог 5 – Анализа квалитета квалификација из узорка квалификација	111

Прилог 1 – Институције и интересне групе НОКС-а консултоване за потребе студије

- Министарство просвете, науке и технолошког развоја: посебни саветник министра и председавајућа СТ за НОКС – Мирјана Бојанић
- Министарство просвете, науке и технолошког развоја: Сектор за развој и високо образовање, Група за квалификације – Драгана Прелевић, саветник
- Завод за унапређивање образовања и васпитања, Центар за стручно образовање и образовање одраслих – Драган Симић, саветник-координатор за развој квалификација
- Завод за унапређивање образовања и васпитања, Центар за стручно образовање и образовање одраслих – Јелена Јаковљевић, саветник-координатор за развој квалификација
- Национална служба за запошљавање, Дирекција Београд – Ђорђе Лазић, аналитичар занимања
- Национална служба за запошљавање, Дирекција Београд – Љиљана Лутовац, организатор образовања одраслих
- Комисија за акредитацију и проверу квалитета – проф. др Драгутин Дебељковић, професор на Машинском факултету Универзитета у Београду
- Републички завод за статистику – Сунчица Стефановић Шестић, руководилац Одсека за статистику просвете, науке и културе

Прилог 2 – Консултовани извори информација

Извори консултовани за реализацију пописа и анализа:

- Национални оквир квалификација у Србији, Систем националних квалификација од првог до петог нивоа, Београд, октобар 2013.
- Закон о основама система образовања и васпитања, „Службени гласник РС“ бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013.
- Закон о високом образовању, „Службени гласник РС“ бр. 76/2005, 100 /2007, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015, 68/2015.
- КАПК, Водич кроз акредитоване студијске програме на високошколским установама у Републици Србији, април 2015.
- Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, „Службени гласник РС“ бр. 106/2006, 112/2008.
- Закон о образовању одраслих, „Службени гласник РС“ бр. 55/2013.
- Правилник о врсти, називу и садржају образаца и начину вођења евиденција и називу, садржају и изгледу образаца јавних исправа и уверења у образовању одраслих, „Службени гласник РС“ бр. 89/15.
- Правилник о ближим условима у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава за стицање статуса јавно признатог организатора активности образовања одраслих, „Службени гласник РС“ бр. 89/15.
- Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању „Службени гласник РС“ бр. 82/2015.
- Одлука Владе о оснивању Завода, „Службени гласник РС“ бр. 73/04, јун 2004.
- *Referencing National Qualifications Levels to the EQF Update 2013, European Qualifications Framework, Series: Note 5.*
- „Критеријуми и процедуре за референцирање нивоа националних квалификација са ЕОК-ом”, http://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/criteria_en.pdf
- *ECVET – Европски систем преноса бодова у стручном образовању и обучавању:* <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/ecvet-european-credit-system-vocational-education-and-training>
- Министарство просвете, науке и технолошког развоја: <http://www.mpn.gov.rs/>
- Комисија за акредитацију и проверу квалитета: <http://www.kapk.org/>
- Завод за унапређивање образовања и васпитања: www.zuov.gov.rs/
- Национални савет за високо образовање: <http://nsvo.gov.rs/>
- Правилник о листи стручних, академских и научних назива, „Службени гласник РС“ бр. 30/2007, 112/2008, 72/2009, 81/2010, 39/2011, 54/2011, 44/2013, 100/2015.
- Национална служба за запошљавање: <http://www.nsz.gov.rs/>
- Републички завод за статистику: www.stat.gov.rs
- Пољопривредни техничар - Наставни план и програм, „Просветни гласник“ бр. 1/93, 5/11, 05/02, 6/12.
- Руковалац-механичар пољопривредне технике - Наставни план и програм, „Просветни гласник“ бр. 1/96, 5/11, 05/02, 6/12, 2/13.
- Електротехничар за електронику на возилима - Наставни план и програм, „Просветни гласник“ бр. 4/04, 13/04, 12/05, 8/06, 3/07, 2/13.
- Аутоелектричар – Наставни план и програм, „Просветни гласник“ бр. 4/93, 5/11, 3/01, 8/02, 3/03, 2/07, 7/12, 2/13, 11/13.
- Техничар мехатронике - Наставни план и програм, „Просветни гласник“ бр. 9/07, 6/10, 5/11

- Оператер машинске обраде – Наставни план и програм, „Службени гласник РС“ – „Просветни гласник“ бр. 4/04, 17/04, 8/06.
- Финансијски администратор - Наставни план и програм, „Службени гласник РС“ – „Просветни гласник“ бр. 14/04, 11/05, 18/07, 1/08, 1/13.
- Пољопривредни техничар - Наставни план и програм, „Службени гласник РС“ – „Просветни гласник“ бр. 13/07, 10/08, 3/10, 5/11, 2/12, 13/15, 18/15.
- Монтер суве градње - Наставни план и програм, „Службени гласник РС“ – „Просветни гласник“ бр. 4/04, 12/04, 11/05, 8/06, 3/07, 5/11, 7/12, 03/14, 08/14.
- Техничар за обликовање намештаја и ентеријера - Наставни план и програм, „Службени гласник РС“ – „Просветни гласник“ бр. 8/05, 15/06, 1/08, 08/09, 09/14.
- Столар - Наставни план и програм, „Службени гласник РС“ – „Просветни гласник“ бр. 8/05, 15/06, 1/08, 08/09, 09/14.
- Пољопривредни механизатор-специјалиста - Наставни план и програм, „Службени гласник РС“ – „Просветни гласник“ бр. 17/97.
- Виноградар-специјалиста - Наставни план и програм, „Службени гласник РС“ – „Просветни гласник“ бр. 17/97.
- Инжењер пољопривреде (ОАС) – Документација за акредитацију студијског програма, Универзитет у Крагујевцу, Агрономски факултет у Чачку, <http://www.afc.kg.ac.rs>
- Дипломирани инжењер пољопривреде (интегрисане ОАС) - Документација за акредитацију студијског програма, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs
- Мастер инжењер пољопривреде - Документација за акредитацију студијског програма, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs
- Специјалиста инжењер пољопривреде - Документација за акредитацију студијских програма специјалистичких академских студија: Зоотехника, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs
- Доктор наука-биотехничке науке - Документација за акредитацију студијског програма, Пољопривреда, докторске студије, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs
- Струковни инжењер пољопривреде (ОСС) - Документација за акредитацију студијског програма основних струковних студија, Ратарство и повртарство, Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац, www.vpssa.edu.rs
- Специјалиста струковни инжењер пољопривреде- Документација за акредитацију студијског програма струковних специјалистичких студија, Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац, www.vpssa.edu.rs
- Органска производња, сушење и складиштење лековитог биља (невена и аниса) – Програм обуке, „Просветни гласник“ бр. 02/09.
- Узгој поврћа у затвореном простору – НСЗ интерна документа.
- Сервисер кућних електричних уређаја – НСЗ интерна документа.
- Одржавање аутоклима уређаја – Програм обуке, „Просветни гласник“ бр. 02/09.
- Пословни секретар – НСЗ интерна документа.
- Монтажер системом суве градње – НСЗ интерна документа.
- Израда и монтажа намештаја од плочастих материјала - Програм обуке, „Просветни гласник“ бр. 02/09.

Прилог 3 – Узорак квалификација СОО, ВО и неформалног образовања коришћених за анализу квалификација

ЛИСТА КВАЛИФИКАЦИЈА ОДАБРАНИХ ЗА АНАЛИЗУ

Економски сектор	ССОО – нивои 3 и 4
Пољопривреда, производња и прерада хране	ПОЉОПРИВРЕДНИ ТЕХНИЧАР - 4 године
	РУКОВАЛАЦ– МЕХАНИЧАР ПОЉОПРИВРЕДНЕ ТЕХНИКЕ - 3 године
Електротехника	ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ЗА ЕЛЕКТРОНИКУ НА ВОЗИЛИМА – 4 године
	АУТОЕЛЕКТРИЧАР – 3 године
ИКТ	АДМИНИСТРАТОР РАЧУНАРСКИХ МРЕЖА – 4 године
Машинство и обрада метала	ТЕХНИЧАР МЕХАТРОНИКЕ - 4 године
	ОПЕРАТЕР МАШИНСКЕ ОБРАДЕ – ОГЛЕД – 3 године
Економија, право и администрација	ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР – 4 године
Геодезија и грађевинарство	АРХИТЕКТОНСКИ ТЕХНИЧАР - ОГЛЕД – 4 године
	МОНТЕР СУВЕ ГРАДЊЕ - ОГЛЕД – 3 године
Шумарство и обрада дрвета	ТЕХНИЧАР ЗА ОБЛИКОВАЊЕ НАМЕШТАЈА И ЕНТЕРИЈЕРА – 4 године
	СТОЛАР – 3 године
Економски сектор	После средње СОО – ниво 5
Пољопривреда, производња и прерада хране	ПОЉОПРИВРЕДНИ МЕХАНИЗАТОР – СПЕЦИЈАЛИСТА
	ВИНОГРАДАР – СПЕЦИЈАЛИСТА

Економски сектор	ВО – нивои 6, 7 и 8
Пољопривреда, производња и прерада хране	ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ (ОАС)
	ДИПЛОМИРАНИ ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ (интегрисане ОАС)
	МАСТЕР ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ (мастер)
	СПЕЦИЈАЛИСТА ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ (мастер + специјализација)
	ДОКТОР НАУКА - БИОТЕХНИЧКЕ НАУКЕ (ДС)
	СТРУКОВНИ ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ (ОСС)
	СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ (ОСС + специјализација)

Економски сектор	Неформалне квалификације
Пољопривреда, производња и прерада хране	ОРГАНСКА ПРОИЗВОДЊА, СУШЕЊЕ И СКЛАДИШТЕЊЕ ЛЕКОВИТОГ БИЉА (НЕВЕНА И АНИСА) - КАРДС
	УЗГОЈ ПОВРЋА У ЗАТВОРЕНОМ ПРОСТОРУ - НСЗ
Електротехника	СЕРВИСЕР КУЋНИХ ЕЛЕКТРИЧНИХ УРЕЂАЈА - НСЗ
Машинство и обрада метала	ОДРЖАВАЊЕ АУТОКЛИМА УРЕЂАЈА - КАРДС
Економија, право и администрација	ПОСЛОВНИ СЕКРЕТАР - НСЗ
Геодезија и грађевинарство	МОНТАЖЕР СИСТЕМОМ СУВЕ ГРАДЊЕ - НСЗ
Шумарство и обрада дрвета	ИЗРАДА И МОНТАЖА НАМЕШТАЈА ОД ПЛОЧАСТИХ МАТЕРИЈАЛА - КАРДС

Прилог 4 – Анализа садржаја квалификација из узорка квалификација

Назив квалификације: ПОЉОПРИВРЕДНИ ТЕХНИЧАР Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 4			<u>Документ коришћен за ово поређење</u> Врста: Наставни план и програм, „Просветни гласник“ - 1/93, 5/11, 05/02, 6/12 Датум развијања: 1993/2012. Институција која је развила квалификацију: ЗУОВ		
Ова квалификација је базирана на исходима учења: Да					
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Наставном плану и програму. ИУ дефинисани су на нивоу квалификације, али такође и на нивоу предмета/модула у оквиру НПП. ИУ формулисани су као знања, вештине, способности и ставови. ИУ повезани су са стручним компетенцијама (описом посла). Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију налазе се у тексту испод. По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • Организује биљну и сточарску производњу у комбинатима и на газдинствима. • Спроведе процесе биљне производње у комбинатима и на газдинствима. • Спроведе процесе сточарске производње у комбинатима и на газдинствима. • Води документацију у биљној и сточарској производњи. • Чува здравље и околину у процесу биљне и сточарске производње. Исходи учења су усклађени са дескрипторима новог 4 НОКС-а.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификоване значајне неусаглашености. Неке од СС (организовање групе радника; контрола процеса рада) налазе се у колони Вештине. СС – „Уочава проблеме и учествује у њиховом решавању“ нису изражени као такви у ИУ. СС – „Обавља послове самостално“ није изражен сам по себи, али је имплициран и може се закључити из дате формулације.		
Дескриптори нивоа 4 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптор нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:

Знање и разумевање	together for life	Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Поседује <u>систематизована и целовита знања</u> потребна за рад и/или учење.	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • објасни основне принципе организације рада у биљној и сточарској производњи; • објасни принципе и технологије биљне производње; • објасни принципе и технологије сточарске производње; • наведе стандарде и нормативе из подручја биљне и сточарске производње и објасни њихов значај (HACCP, GLOBAL GAP); • наведе карактеристике и врсте материјала, алата и опреме у биљној и сточарској производњи; • објасни функционисање основних склопова машина и оруђа; • објасни значај периодичности и захтевности одржавања машина, уређаја и опреме у биљној и сточарској производњи; ❖ • објасни технологије гајења биљака на отвореном и у затвореном простору; • објасни опште услове	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: <u>Примењује вештине</u> потребне за <u>обављање сложених, разноврсних, учестало нестандартних послова</u> користећи различите методе и технике. Врши <u>критички одабир релевантних информација</u> прикупљених из различитих извора ради примене у раду или учењу. <u>Рукује различитом опремом, машинама и постројењима</u> користећи различите материјале.	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • изradi оперативни план производње на основу радног налога; • <u>планира утрошке материјала, потребног броја радника</u> и средстава за производњу; • припреми алат, материјал и заштитна средства за рад; • одржава средства за рад; • подеси и припреми машине, уређаје и опрему за рад; • <u>организује рад групе радника</u>; • <u>контролише радни процес</u> и евидентира учинак; • комуницира са сарадницима, надређенима и странкама у процесу рада; ❖ • набави материјал и средстава за биљну производњу; • <u>контролише</u> сировине и репроматеријал за биљну производњу; • узима узорке земљишта и биљног материјала; • спроводи агротехничке мере према налогу; • производи семенски и	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Обавља послове <u>самостално</u> уз повремене консултације. <u>Организује и контролише</u> сопствени рад и/или рад мање групе. <u>Уочава проблеме</u> и учествује у њиховом решавању. <u>Одговоран</u> је за избор поступака и средстава за сопствени рад и/или рад других.	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • савесно, <u>одговорно</u> и уредно обавља поверене послове; • ефикасно <u>организује време</u>; • испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина и оруђа у пољопривредној и сточарској производњи; • испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима и клијентима; • испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима.

	гајења биљних култура; наведе врсте агротехничких мера и објасни начине спровођења агротехничких мера; • разликује сортимент ратарских и повртарских култура и објасни њихове карактеристике; • разликује врсте и сортимент гајених култура у биљној органској производњи и објасни њихове карактеристике; • разликује болести гајених биљних култура и врсте штеточина и корова; • наведе врсте и објасни начин примене средстава за заштиту биљака; • објасни технолошке процесе у ратарству и повртарству; • наведе експлоатационе карактеристике и објасни начин рада машина и оруђа у биљној производњи; • наведе параметре квалитета сировина, репроматеријала и биљних производа; • објасни услове транспорта и складиштења сировина, репроматеријала и биљних производа; ❖ • разликује врсте, расе и категорије домаћих животиња;		садни материјал на отвореном и у затвореном простору; • припреми земљиште; • обави сетву и садњу; • прати развој биљних култура; • препозна симптоме болести гајених биљних култура, врсте штеточина и корова; • примени мере заштите биљних култура; • обави жетву и бербу; • контролише готове производе; • складишти биљне производе; • рукује пољопривредном механизацијом у свим фазама биљне производње; ❖ • набави материјал и средства за сточарску производњу; • контролише сировине и репроматеријал за сточарску производњу; • изврши избор и обележавање животиња за узгој; • оцењује и класира домаће животиње; • спроведе прописану исхрану и узгој стоке и живине; • одржава хигијену домаћих животиња; • узима узорке сточне хране и сточарских и живинарских		
--	---	--	---	--	--

	• објасни морфологију и анатомију домаћих животиња; • објасни опште услове гајења стоке; • објасни технолошке процесе у сточарству; • наведе експлоатационе карактеристике и објасни начин рада машина и оруђа у сточарској производњи; • објасни начине исхране, узгоја и неге различитих врста и категорија животиња; • објасни значај одржавања хигијене животиња и смештајних објеката; • разликује врсте зоотехничких мера и објасни начине спровођења зоотехничких мера; • наведе параметре квалитета сировина, репроматеријала и производа у сточарској производњи; • објасни услове транспорта и складиштења сировина, репроматеријала и сточних и живинарских производа; ❖ • објасни значај и примену вођења евиденција о учинку радника, коришћењу механизације, утрошку репроматеријала, приносу биљних производа,		производа; • спроведе зоотехничке мере према налогу; • препозна симптоме болести домаћих животиња; • складишти сточне и живинарске производе; • <u>рукује машинама</u>, уређајима и апаратима у сточарској производњи; ❖ • води евиденције о извршењу плана биљне и сточарске производње; • припреми прописану документацију и извештаје о производњи; • припреми податке за материјално-финансијско књиговодство, израду понуда производа и уговора за осигурање; • припреми калкулације цена за биљне и сточарске производе; • <u>користи информатичка средства</u>; ❖ • спроводи мере заштите на раду; • употреби заштитна средства и опрему у току процеса производње; • Обезбеди спољашњу средину од контаминације хемијским средствима која се користе у биљној и сточарској производњи; • одложи амбалажу и отровне материје на		
--	--	--	---	--	--

	прирасту стоке и обиму сточних производа; • наведе нормативе и објасни економске елементе за калкулацију цена; • објасни значај и наведе врсте осигурања имовине у пољопривредној производњи; • објасни основне принципе предузетништва; ❖ • објасни значај примене прописа из области безбедности и заштите здравља на раду; • објасни значај примене прописа из области противпожарне заштите; • објасни значај примене прописа из области заштите животне средине.		прописан начин.		
--	---	--	-----------------	--	--

Назив квалификације: РУКОВАЛАЦ– МЕХАНИЧАР ПОЉОПРИВРЕДНЕ ТЕХНИКЕ			Документ коришћен за ово поређење Врста: наставни план и програм, „Просветни гласник“ - 1/96, 5/11, 05/02, 6/12, 2/13 Датум развијања: 1996/2013. Институција која је развила квалификацију: ЗУОВ		
Шифра квалификације: Није примењиво					
Назначени ниво НОКС-а: 3					
Ова квалификација је базирана на исходима учења: Да					
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Наставном плану и програму. ИУ дефинисани су на нивоу квалификације, али такође и на нивоу предмета/модула у оквиру НПП. ИУ формулисани су као знања, вештине, способности и ставови. ИУ повезани су са стручним компетенцијама (описом посла). Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију налазе се у тексту испод. По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • Рукује тракторским агрегатима и уређајима. • Рукује комбајнима и самоходним машинама. • Поправља, одржава и чува пољопривредну технику. • Води евиденције о експлоатацији, поправкама и одржавању пољопривредне технике и обавља комерцијалне послове. • Чува здравље и околину при руковању и одржавању пољопривредне технике. Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 3 НОКС-а.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификоване значајне неусаглашености. СС – „Предузимљив је у раду” није изражен као такав у ИУ. СС – „Обавља послове самостално” није изражен сам по себи, али је имплициран и може се закључити из дате формулације.		
Дескриптори нивоа 3 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптор нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптор нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптор нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	

Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Поседује општа и стручна знања о чињеницама, основним принципима и процесима потребним за рад и/или даље учење.	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • објасни агрегатирање, врсте агрегата, правила за састављање агрегата, производност рада агрегата; • објасни фазе технологије пољопривредне производње; • објасни правила организације послова у пољопривреди; • разликује агротехничке захтеве машина; • наведе и објасни правила и принципе подешавања пољопривредне технике; • примени правила руковања пољопривредном техником; • разликује норме и стандарде за извођење технолошких операција у пољопривредној производњи; • поступа у складу са прописима о безбедности саобраћаја; • наведе транспортна средства у пољопривреди; • објасни правила складиштења пољопривредних производа; ❖ • објасни технолошки процес рада комбајна; • разликује мере и зазоре за подешавање механизма и уређаја комбајна и	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за обављање <u>средње сложених, разноврсних, повремено нестандартних оперативних послова.</u> <u>Прикупља и врши избор релевантних информација.</u> <u>Рукује специјализованом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале.</u>	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • изврши састављање агрегата; • подешава пољопривредну технику за рад према агротехничким захтевима; • рукује тракторским агрегатима и уређајима; • <u>користи информациону технологију</u> и глобални позициони систем (GPS); • контролише растур зрна у току сетве; • чисти и пере машине, оруђа и уређаје; • подешава и контролише рад уређаја за наводњавање; • <u>користи информатичка средства</u> у пољопривредној производњи; ❖ • припрема машине за извођење технолошких операција; • подешава рад комбајна према врсти и стању усева; • адаптира комбајн за различите културе; • рукује комбајном при убирању плодова; • утврђује губитак зрна у току жетве брзом методом; • рукује комбајном у јавном саобраћају; • подешава и одржава самоходне машине;	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Обавља послове <u>самостално</u> у складу са техничко-технолошким процедурама. <u>Организује</u> сопствени рад и/или рад других. <u>Одговорно</u> је за примену процедура и средстава сопственог рада. <u>Предузимљив</u> је у раду.	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • Савесно, <u>одговорно</u>, уредно и прецизно обавља поверене послове; • ефикасно <u>организује време</u>; • испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности пољопривредне технике, алата, инструмената, прибора и опреме; • се придржава упутстава и процедура произвођача при експлоатацији, поправци и одржавању пољопривредне технике; • испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима; • испољи љубазност, комуникативност, <u>предузимљивост</u>,
---	---	--	--	---	--

	самоходних машина; објасни правила подешавања комбајна и самоходних машина; • поступа у складу са прописима о безбедности саобраћаја; • објасни значај примене прописа о безбедности на раду и заштити од пожара; • објасни опасности од несмотреног руковања и непридржавања прописа; • објасни употребу глобалног позиционог система (GPS); ❖ • наведе техничке карактеристике и објасни начин функционисања пољопривредне технике; • објасни поступке отклањања кварова код пољопривредних машина и уређаја; • објасни принципе техничког одржавања и чувања пољопривредне технике; • разликује алат и опрему за поправку и користи их на адекватан начин; ❖ • наведе <u>основне принципе</u> организације рада; • разликује врсте евиденција у вези са експлоатацијом, поправком и одржавањем пољопривредне технике; • објасни основне принципе		• рукује самоходним машинама у процесу рада и саобраћају на путевима; • користи мерни алат, прибор и инструменте; • користи информациону технологију и глобални позициони систем (GPS); ❖ • користи опрему за дијагностику; • обави замену неисправних и поправку оштећених делова; • провери функције свих уређаја након интервенције; • спроведе техничко одржавање пољопривредне технике према упутству произвођача; • изврши конзервацију и деконзервацију машина; • одржава хигијену у објектима за поправку и смештај машина. ❖ • евидентира утрошке материјала, резервних делова, горива, мазива и ефективне часова рада машина и уређаја; • састави извештај о извршеним радовима и спроведеним мерама техничког одржавања; • требају резервне делове машина и уређаја према каталогу; • формира цену услуге; • комуницира са клијентима		ненаметљивост и флексибилност у односу према клијентима и сарадницима.
--	--	--	---	--	---

	предузетништва; наведе елементе калкулације цена услуге; ❖ • објасни значај примене прописа из области безбедности и заштите здравља на раду; • објасни значај примене прописа из области противпожарне заштите; • објасни значај примене прописа из области заштите животне средине.		и сарадницима; ❖ • употреби заштитну опрему у току рада; • спроведе правила личне хигијене и хигијене радног простора; • одложи штетне материје (искоришћено уље амбалажа итд.) на прописан начин; • пружи прву помоћ.		
--	--	--	--	--	--

Назив квалификације: ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ЗА ЕЛЕКТРОНИКУ НА ВОЗИЛИМА			Документ коришћен за ово поређење Врста: наставни план и програм, „Просветни гласник“ - 4/04, 13/04, 12/05, 8/06, 3/07, 2/13 Датум развијања: 2004/2013. Институција која је развила квалификацију: ЗУОВ		
Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 4					
Ова квалификација је базирана на исходима учења: Да					
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Наставном плану и програму. ИУ дефинисани су на нивоу квалификације, али такође и на нивоу предмета/модула у оквиру НПП. ИУ формулисани су као знања, вештине, способности и ставови. ИУ повезани су са стручним компетенцијама (описом посла). Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију су следеће: • Провера исправности електричних инсталација, уређаја, машина, давача и извршних елемената возила. • Дијагностиковање електронских система контроле рада мотора. • Дијагностиковање механичких, пнеуматских и хидрауличних система возила • Дијагностиковање електронских система стабилности, безбедности и комфора возила • Организовање процеса рада при одржавању и сервисирању возила. Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 4 НОКС-а.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификоване значајне неусаглашености. СС – „Предузимљив је у раду“ није изражено као такво у ИУ. Исказ СС „обавља послове самостално“ није изражен као такав, али је имплициран и може се закључити из дате формулације.		
Дескриптори новог 4 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптор нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	

Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Поседује систематизована и целовита знања потребна за рад и/или учење.	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • дефинише елементе електричне инсталације возила; • наведе прописане заштитне мере при раду са класичним и високонапонским хемијским изворима струје на стандардним, хибридным и електричним возилима; • наведе елементе система за осветљење возила; • разликује елементе система за прање и брисање стакала, звучних сигналних уређаја, контролних инструмената и дигиталних командних табли; • разликује различите електричне машине возила и наведе мере заштите од удара струје; • разликује различите даваче и извршне елементе у електронским системима возила; ❖ • објасни различите системе паљења смеше ОТО мотора; • објасни различите системе индиректног и директног убризгавања ОТО мотора; • објасни различите електронске системе убризгавања дизел мотора;	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: <u>Примењује вештине потребне за обављање сложених, разноврсних, учестало нестандартних послова</u> користећи различите методе и технике. Врши <u>критички одабир релевантних информација</u> прикупљених из различитих извора ради примене у раду или учењу. <u>Рукује различитом опремом</u>, машинама и постројењима користећи различите материјале.	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • изврши избор врсте проводника и пресек у случају замене или уградње додатних уређаја/опреме; • <u>процени</u> исправност рада оловног акумулатора у електричној инсталацији возила и напуни га изван возила; • изводи дијагностичка мерења у електронским системима дигиталне командне табле; • процени исправност рада електричних машина возила и отклони квар у инсталацији возила/електричној машини; • изводи дијагностичка мерења на давачима и извршним елементима електронских система и отклони неисправност у систему. ❖ • изводи дијагностичка мерења у системима паљења смеше ОТО мотора и отклони неисправност у систему; • изводи дијагностичка мерења у системима индиректног и директног убризгавања ОТО мотора и отклони неисправност у систему;	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Обавља послове <u>самостално</u> уз повремене консултације. <u>Организује и контролише</u> сопствени рад и/или рад мање групе. <u>Уочава проблеме</u> и учествује у њиховом решавању. <u>Одговоран</u> је за избор поступака и средстава за сопствени рад и/или рад других.	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • савесно, <u>одговорно</u>, уредно и прецизно обавља поверене послове; • ефикасно <u>планира и организује</u> време; • испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у електротехници и електроници примењеној на возилима; • испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла; • испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима; • испољи оријентисаност према клијентима;
--	--	---	---	--	---

	• објасни различите стандарде о емисији издувних гасова ОТО и дизел мотора. ❖ • објасни различите механичке системе ОТО мотора, дизел мотора и остале механичке системе возила; • објасни различите пнеуматске системе возила; • објасни различите хидрауличне системе возила; ❖ • разликује склопове система против блокирања точкова, система против проклизавања точкова и електронских система за контролу динамике вожње; • објасни различите системе безбедности возила; • објасни различите системе комфора возила; ❖ • објасни организацију сервиса/предузећа; • наведе техничку и сервисну документацију сервиса/предузећа; • наведе правила и упутства за безбедност и заштиту здравља, хигијенску, противпожарну заштиту и заштиту животне средине при раду.		• изводи дијагностичка мерења у различитим електронским системима убризгавања дизел мотора и отклони неисправност у систему; ❖ • изводи дијагностичка мерења по компонентама механичких система и отклања неисправност; • изводи дијагностичка мерења на елементима пнеуматских система и отклања узрок неисправности; • изводи дијагностичка мерења по компонентама хидрауличног система и отклања узрок неисправности; ❖ • изводи дијагностичка мерења и отклања неисправности у електронским системима стабилности возила; • изводи дијагностичка мерења и отклања неисправности у електронским системима безбедности возила; • изводи дијагностичка мерења и отклања неисправности у електронским системима комфора возила; ❖ • попуњава сервисну документацију при пријему		• испољи иницијативност и предузимљивост у раду; • испољи аналитичност при обављању посла; • <u>решава проблеме у раду</u>; • испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима.
--	---	--	---	--	--

together
for life

возила;
• изводи дијагностичка мерења у различитим системима возила;
• примењује основна правила безбедности, заштите здравља, противпожарне заштите и заштите животне средине при раду на возилима.

Назив квалификације: АУТОЕЛЕКТРИЧАР			Документ коришћен за ово поређење		
Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 3			Врста: Наставни план и програм, „Просветни гласник“ - 4/93, 5/11, 3/01, 8/02, 3/03, 2/07, 7/12, 2/13, 11/13 Датум развијања: 1993/2013. Институција која је развила квалификацију: ЗУОВ		
Ова квалификација је базирана на исходима учења: Да					
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Наставном плану и програму. ИУ дефинисани су на нивоу квалификације, али такође и на нивоу предмета/модула у оквиру НПП. ИУ формулисани су као знања, вештине, способности и ставови. ИУ повезани су са стручним компетенцијама (описом посла). Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију налазе се у тексту испод. По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • Поставља електричне инсталације и мрежну опрему на возилима. • Проналази и отклања кварове на инсталацијама и мрежној опреми возила. • Одржава, испитује, поправља и замењује електричне и електронске уређаје на возилима. • Модификује и надограђује електричне и електронске системе на возилима. • Обави контролу квалитета извршених аутоелектричарских радова у складу са нормативима и другим прописима. • Планира и организује аутоелектричарске послове. • Води документацију аутоелектричарских радова Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 3 НОКС-а.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификоване значајне неусаглашености. СС – „Предузимљив је у раду“ није изражено као таково у ИУ. Исказ СС „обавља послове самостално“ није изражен као такав, али је имплициран и може се закључити из дате формулације.		
Дескриптори новог 3 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:

Знање и разумевање	g together ng for life	Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Поседује <u>општа и стручна знања о чињеницама, основним принципима и процесима</u> потребним за рад и/или даље учење.	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • наведе врсте и елементе електричних инсталација и мрежне опреме; • разликује врсте електричних симбола; • објасни начин постављања електричне инсталације на возила; • разликује врсте и објасни начине употребе алата и уређаја за израду и постављање електричних инсталација и мрежне опреме; • објасни поступке и правила повезивања електричних и електронских уређаја на инсталације; ❖ • разликује врсте и објасни индикаторе неисправности на електричној инсталацији и мрежној опреми; • образложи могуће узроке неисправности инсталација и мрежне опреме; ❖ • наведе врсте и објасни начин рада електричних и електронских уређаја на возилима;	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за обављање <u>средње сложених, разноврсних, повремено нестандартних оперативних послова.</u> <u>Прикупља и врши избор релевантних информација.</u> <u>Рукује специјализованом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале.</u>	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • израђује електричне инсталације на основу електричних шема; • постави и повеже електричне и електронске уређаје на инсталације; • провери исправност постављене електричне инсталације; • употреби одговарајући алат и уређаје за израду и постављање електричних инсталација и мрежне опреме; ❖ • утврђује неисправности на електричној инсталацији и мрежној опреми коришћењем специјализованих софтвера; • отклања неисправности на електричној инсталацији и мрежној опреми по процедури из софтвера; • примени испитне и мерне технике; • употреби одговарајући алат и опрему за рад на електричној инсталацији и мрежној опреми; • рукује возилом на прописан начин у току	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Обавља послове <u>самостално</u> у складу са техничко-технолошким процедурама. <u>Организује</u> сопствени рад и/или рад других. <u>Одговорно</u> је за примену процедура и средстава сопственог рада. <u>Предузимљив</u> је у раду.	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити у стању да: • савесно, <u>одговорно</u>, уредно и прецизно обавља поверене послове; • испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост, ненаметљивост и флексибилност у односу према клијентима и сарадницима; • ефикасно <u>организује</u> време; • испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности алата, инструмената, прибора и опреме; • се придржава упутстава и процедура произвођача при уградњи и одржавању; • испољи позитиван однос према

	• објасни поступке утврђивања неисправности и начине њиховог отклањања; • објасни процедуре скидања и постављања електричних и електронских уређаја на возила; • објасни значај периодичности и захтевности одржавања електричних и електронских уређаја на возилима; ❖ • одреди врсте електричних и електронских система за модификацију или надоградњу на возилима; • објасни начин рада и поступака уградње, повезивања и подешавања додатне електричне опреме; • објасни поступке утврђивања неисправности на додатној опреми и начине њиховог отклањања; ❖ • наведе стандарде квалитета који се примењују у аутоелектричарској пракси и објасни њихов значај; • образложи значај провере квалитета урађеног посла; • разликује прописе о гаранцији извршене услуге; • објасни значај примене прописа из области заштите животне средине; ❖ • објасни принципе организације рада;		извођења поправке; ❖ • Скине и постави електричне и електронске уређаје на возила; • утврди и отклони квар на електричним уређајима возила; • <u>рукује</u> возилом на прописан начин у току извођења поправке. ❖ • одреди начин и место за модификацију/надоградњу електричних и електронских система на возилима према техничком упутству произвођача; • <u>угради, повеже и подеси</u> додатну електричну и електронску опрему на возилима; • утврди и отклони квар на додатној електричној и електронској опреми. ❖ • испитује и калибрише уређаје и опрему према утврђеним прописима и динамици; • провери функције свих уређаја након интервенције; • обави пробну вожњу; • води прописану документацију о извршеним радовима; • сортира и одлаже отпатке на одговарајући начин у процесу рада; ❖		професионално-етичким нормама и вредностима.
--	---	--	---	--	---

	описи организационе шеме производних погона, аутокућа и аутосервиса; • наведе принципе и елементе планирања сопственог рада; • објасни начине складиштења резервних делова, основне и додатне електро опреме; • разликује врсте техничке документације; • наведе врсте и објасни намену и могућности средстава за рад (инструмената и алата); • наведе елементе и образложи начин обрачуна цена услуга; • објасни основне принципе предузетништва; • објасни правила пружања прве помоћи; • објасни значај примене прописа из области безбедности, заштите здравља на раду, противпожарне заштите; ❖ • разликује врсте радне и сервисне документације.		• комуницира са клијентом о неисправности на возилу; • отвара радни налог; • утврди процедуру рада на основу испитног протокола из информационог система, за конкретно возило; • припреми радно место и техничку документацију; • одреди потребан материјал, резервне делове и време израде; • обрачуна услугу; • примени савремена средства комуникације; • <u>ради у тиму</u>; • одржава средства за рад; • примени заштитна средства и опрему при раду; ❖ • попуњава радни налог, извештај о кваровима, извештај о утрошку материјала, резервних делова; • попуњава сервисне књиге корисника и гаранције • попуњава дневник рада; • користи <u>информатичка средства</u>.		
--	---	--	---	--	--

Назив квалификације: ТЕХНИЧАР МЕХАТРОНИКЕ Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 4			<u>Документ коришћен за ово поређење</u> Врста: Наставни план и програм, „Просветни гласник“ - 9/07, 6/10,5/11 Датум развијања: 2007/2011. Институција која је развила квалификацију: ЗУОВ		
Ова квалификација је базирана на исходима учења: Да					
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Наставном плану и програму. ИУ дефинисани су на нивоу квалификације, али такође и на нивоу предмета/модула у оквиру НПП. ИУ формулисани су као знања, вештине, способности и ставови. ИУ повезани су са стручним компетенцијама (описом посла). Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију налазе се у тексту испод. По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • Учествоје у изради пројектно-технолошке документације. • Монтира компоненте мехатронских уређаја и система. • Дијагностикује кварове мехатронских уређаја и система. • Поправља кварове мехатронских уређаја и система. • Одржава мехатронске опреме. • Обавља административне послове. Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 4 НОКС-а.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификоване значајне неусаглашености. Исказ СС „обавља послове самостално” није изражен као такав, али је имплициран и може се закључити из дате формулације.		
Дескриптори новог 4 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	

Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Поседује систематизована и целовита знања потребна за рад и/или учење.	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • разликује фазе пројектовања и одржавања мехатронског система; ❖ • разликује елементе мехатронских система: сензоре и претвараче, актуаторе, електричне погоне - електричну опрему, елементе преноса снаге, хидрауличке и пнеуматске компоненте; • разуме принципе функционисања различитих мехатронских система; • разуме важност тестирања и улогу изабраног тест-програма при постављању и кориговању параметара система; ❖ • разликује врсте мерења, метода мерења, мерних инструмената и уређаја; • објасни поступке мерења механичких и електричних величина; • процени тачност и утврди грешку мерења; • објасни дијагностичке методе које се примењују у мехатроници; • одреди врсту дијагностичке методе у зависности од природе квара и типа мехатронске	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: <u>Примењује вештине потребне за обављање сложених, разноврсних, учестало нестандартних послова</u> користећи различите методе и технике. Врши <u>критички одабир релевантних информација</u> прикупљених из различитих извора ради примене у раду или учењу. <u>Рукује различитом опремом</u>, машинама и постројењима користећи различите материјале.	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • користи техничку документацију; • употребљава програмске пакете при изради техничке документације; ❖ • анализира шеме повезивања; • <u>одабере и користи</u> каталоге произвођача мехатронског система; • монтира сензоре, актуаторе и управљачке уређаје; • повезује елементе мехатронског система по шеми; • подеси/постави и коригује параметре система према спецификацији произвођача; ❖ • <u>прикупи</u> податке о стању мехатронског система од стране корисника/оператера; • визуелно провери исправност машине и опреме; • провери изворе напајања (погонско напајање, управљачки блок, електро напајање); • спроведе мерење параметара електричних, механичких склопова, и	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Обавља послове <u>самостално</u> уз повремене консултације. <u>Организује и контролише</u> сопствени рад и/или рад мање групе. <u>Уочава проблеме</u> и учествује у њиховом решавању. <u>Одговоран</u> је за избор поступака и средстава за сопствени рад и/или рад других.	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • Савесно, <u>одговорно</u>, уредно и прецизно обавља поверене послове; • ефикасно <u>планира и организује</u> време; • испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у машинству и електротехници; • испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности машина и уређаја које користи при обављању посла; • испољава љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима; • <u>ради у тиму</u>; • испољи иницијативност и предузимљивост у
--	---	---	--	--	--

	компоненте/система; ❖ • разуме принципе функционисања елемената мехатронског система; • разликује врсте карактеристичних кварова у мехатронским системима; • разуме процедуре тестирања; • одређује одговарајући тест-програма; • предлаже одговарајућу замену појединих (компатибилних) компоненти без утицаја на рад мехатронског система; • предлаже решење за постављање кратких веза („by pass“) ради омогућавања рада дела мехатронског система; ❖ • процени значај и употребу надзора мехатронског система; • алгоритамски решава проблеме и програмира PLC на основном нивоу. ❖ • наведе врсте пратеће документације у процесу одржавања, поправке и требовања (радни налог, периодични извештај и сл.).		параметара хидрауличких и пнеуматских система; • користи SCADA системе у дијагностици; • утврди врсту грешке на мехатронском систему; • донесе одлуку о интервенцији на основу спроведене процедуре дијагностиковања; ❖ • припреми потребан алат, прибор и помоћна средства; • <u>изабере најповољнији метод</u> демонтаже компоненте која је у квару и демонтира неисправну компоненту; • замени неисправну компоненту, радни флуид и сл., према упутству произвођача опреме; • подеси/постави параметре система; • тестира компоненте мехатронског система и мехатронски систем по прописаној процедури; ❖ • периодично/превентивно прегледа инсталације мехатронског система; • замени елементе који су одрадили прописани број часова према планском превентивном одржавању; • очисти, одмасти и подмаже компоненте мехатронског система; • користи дигиталне		раду; • испољи <u>аналитичност, креативност и иновативност</u> при обављању посла; • буде оријентисан према клијенту и прилагодљив/а на промене у раду; • <u>решава проблеме у раду</u>; • испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима.
--	---	--	---	--	--

together
for life

системе, микрорачунаре,
PLC у мехатроници;
• примени мере заштите на
раду и заштите животне
средине;
❖
• води евиденцију кварова;
• планира набавку резервних
делова;
• евидентира интервенције
при одржавању;
• састави извештај о
замењеним деловима.

Назив квалификације: ОПЕРАТЕР МАШИНСКЕ ОБРАДЕ Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 3			Документ коришћен за ово поређење Врста: Наставни план и програм, „Службени гласник РС - Просветни гласник“ - 4/04, 17/04, 8/06 Датум развијања: 2004. Институција која је развила квалификацију: ЗУОВ		
Ова квалификација је базирана на исходима учења: Да			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификоване значајне неусаглашености. СС – „Предузимљив је у раду“ није изражено директно у ИУ. Способност „решавања проблема у раду“ јесте дескриптор за квалификације на нивоу 4. Исказ СС „обавља послове самостално“ није изражен као такав, али је имплициран и може се закључити из дате формулације.		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Наставном плану и програму. ИУ дефинисани су на нивоу квалификације, али такође и на нивоу предмета/модула у оквиру НПП. ИУ формулисани су као знања, вештине, способности и ставови. ИУ повезани су са стручним компетенцијама (описом посла). Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију налазе се у тексту испод. По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • Врши обраду обратка конвенционалним и нумерички управљаним струговима. • Врши обраду обратка конвенционалним и нумерички управљаним глодалицама. • Врши обраду обратка конвенционалним и нумерички управљаним брусилицама. • Подешава алатне машине за обраду резањем. Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 3 НОКС-а.					
Дескриптори новог 3 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 3. нивоом квалификације:	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације:	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације:	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:

Поседује општа и стручна знања о чињеницама, основним принципима и процесима потребним за рад и/или учење.	• објасни основне појмове процеса резања на стругу; • одреди технолошке параметре режима обраде; • наведе основне делове стругова и објасни начин функционисања струга; • наведе карактеристике универзалних, специјалних, полуаутоматских и аутоматских стругова са нумеричким управљањем; • наведе примену и одабере резни алат који се користи при обради резањем на стругу; • наведе примену и одабере прибор за стезање и прихватање при обради на стругу; • наведе примену и одабере мерни и контролни прибор при обради стругањем; • уме да опише поступке обраде спољашњих и унутрашњих површина поступцима стругања; • опише поступке аутоматизације стругова и наведе потребне елементе за аутоматизацију; • опише поступак оштрења ножева и бургија; • наведе поступке чишћења и превентивног одржавања стругова; • опише начин функционисања електричних, пнеуматских, хидрауличних и механичких	Примењује вештине потребне за обављање средње сложених, разноврсних, повремено нестандартних оперативних послова. Прикупља и врши избор релевантних информација. Рукује специјализованом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале.	• чита техничко-технолошку документацију; • изради техничку и технолошку документацију ручно и на рачунару за израду једноставних делова; • изради технолошки поступак и калкулацију за мање сложене обраде; • примењује стручну терминологију у техничкој комуникацији и комуникацији са сарадницима; • припреми конвенцијални струг са стезним прибором и прибором за прихватање за рад на основу техничко-технолошке документације; • припреми аутоматизовани струг потребним стезним прибором и елементима аутоматизације на основу технолошке документације; • припреми нумерички управљани струг са потребним елементима за рад на основу техничко-технолошке документације; • одабире, припреми и монтира алате за обраду резањем на стругу према технолошкој документацији; • обради стругарским операцијама обрадак на основу технолошке документације према технолошким стандардима; • мери и контролише припремак, обрадак и	Обавља послове самостално у складу са техничко-технолошким процедурама. Организује сопствени рад и/или рад других. Одговоран/на је за примену процедура и средстава сопственог рада. Предузимљив је у раду.	• савесно, <u>одговорно</u>, уредно и правовремено обавља поверене послове; • ефикасно <u>организује</u> време; • испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који важе у машинској обради; • испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла; • испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима; • <u>решава проблеме у раду</u>; • испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима.
---	---	--	--	---	---

	склопова на стругу; наведе потребне мере и поступке заштите на раду и наведе средства, справе и направе које се користе при заштити на раду; • наведе потребне елементе за израду техничке документације; • наведе потребне елементе за израду технолошке документације; • израђује техничко-технолошку документацију ручно и посредством софтвера; • израђује калкулације технолошког поступка израде на стругу; • одржава производну документацију у процесу рада; • наведе потребне елементе за припрему стругова за израду израдка; • препознаје узроке настанка израде неисправних комада; • опише начин функционисања и руковања нумерички управљаним струговума; ❖ • објасни <u>основне појмове</u> процеса резања на глодалици; • одреди технолошке параметре режима обраде; • наведе основне делове глодалице и објасни начин функционисања глодалице;		израдак на основу техничко-технолошке документације; • мери и контролише припремак на основу трхнолошке документације; • отклања узроке израде неисправних комада; • дорађује неисправне комаде који су за дораду; • припрема дневне извештаје и елементе калкулације; • одржава и чисти струг; • одлаже материјал из производње према еколошким стндардима; • примењује мере личне заштите на раду и заштите животне средине; • спроводи примену справе и направе које се користе при заштити на раду приликом рада на стругу; ❖ • чита техничко-технолошку документацију; • изради техничко-технолошку документацију ручно и на рачунару за израду једноставних делова; • изради технолошки поступак и калкулацију за мање сложене обраде; • примењује стручну терминологију у техничкој комуникацији и комуникацији са сарадницима; • припреми конвенцијалну глодалицу са стезним		
--	--	--	---	--	--

	наведе карактеристике (обичних и универзалних) хоризонталних у вертикалних, порталних, алатних, копирних, специјалних и глодалица са нумеричким управљањем; • наведе примену и одабере резни алат који се користи при обради резањем на глодалици; • наведе примену и одабере прибор за стезање, прихватање и позиционирање при обради на глодалици; • наведе примену и одабере мерни и контролни прибор при обради глодањем; • опише поступке обраде равних површина, површина под углом, отвора, жлебова, завојних жлебова, озубљења и специјалних поступака обраде на глодалици; • опише поступке аутоматизације глодалица и наведе потребне елементе за аутоматизацију; • наведе поступке чишћења и превентивног одржавања глодалица; • опише начин функционисања електричних, пнеуматских, хидрауличних и механичких склопова на глодалици; • наведе потребне мере и поступке заштите на раду и наведе средства, справе и		прибором, прибором за прихватање и позиционирање за рад на основу техничко технолошке документације; • припреми аутоматизовану глодалицу потребним стезним прибором, прибором за прихватање и позиционирање и елементима аутоматизације на основу технолошке документације; • припреми нумерички управљану глодалицу са потребним елементима за рад на основу техничко-технолошке документације; • одабере, припреми и монтира алате за обраду резањем на глодалици према технолошкој документацији; • обради глодачким операцијама обрадак на основу технолошке документације према технолошким стандардима; • мери и контролише припремак, обрадак и израдак на основу техничко-технолошке документације; • отклања узроке израде неисправних комада; • дорађује неисправне комаде који су за дораду • припрема дневне извештаје и елементе калкулације; • одржава и чисти		
--	--	--	---	--	--

	направе које се користе при заштити на раду; • наведе потребне елементе за израду техничке документације; • наведе потребне елементе за израду технолошке документације; • израђује техничко-технолошку документацију ручно и посредством софтвера; • израђује калкулације технолошког поступка израде на глодалици; • одржава производну документацију у процесу рада; • наведе потребне елементе за припрему глодалица за израду израдка; • препознаје узроке настанка израде неисправних комада; • опише начин функционисања и руковања нумерички управљаним глодалицама; ❖ • објасни <u>основне појмове</u> процеса резања на брусници; • одреди технолошке параметре режима обраде; • наведе основне делове бруснице и објасни начин функционисања; • наведе карактеристике бруснице за равно брушење, бруснице за округло спољашње и		глодалицу; • одлаже материјал из производње према еколошким стандардима; • примењује мере личне заштите на раду и заштите животне средине; • спроводи примену справе и направе које се користе при заштити на раду приликом рада на глодалици. ❖ • чита техничко-технолошку документацију; • изради техничку и технолошку документацију ручно и на рачунару за израду једноставних делова; • изради технолошки поступак и калкулацију за мање сложене обраде; • примењује стручну терминологију у техничкој комуникацији и комуникацији са сарадницима; • монтира, центрира и поравнава брус; • припреми конвенцијалну брусницу са стезним прибором и прибором за прихватање за рад на основу техничко-технолошке документације; • припреми аутоматизовану брусницу потребним стезним прибором и елементима аутоматизације на основу технолошке документације;		
--	--	--	--	--	--

	унутрашње брушење, брусиле без шилџака, брусиле за оштрење алата и брусиле са нумеричким управљањем; • наведе примену и одабере резни алат који се користи при обради брушењем на брусилци; • наведе примену и одабере прибор за стезање и прихватање при обради брушењем на брусилци; • објасни поступак постављања, центрирања и поравнање бруса; • наведе примену и одабере мерни и контролни прибор при обради брушењем; • опише поступке обраде спољашњих и унутрашњих површина поступцима брушења; • опише поступке аутоматизације брусиле и наведе потребне елементе за аутоматизацију; • наведе поступке чишћења и превентивног одржавања брусиле; • опише начин функционисања електричних, пнеуматских, хидрауличних и механичких склопова на брусилци; • наведе потребне мере и поступке заштите на раду и наведе средства, справе и направе које се користе при заштити на раду;		• припреми нумерички управљану брусилу са потребним елементима за рад на основу техничко-технолошке документације; • одабере, припреми и монтира алате за обраду брушењем на брусилци према технолошкој документацији; • обради брусачким операцијама обрадак на основу технолошке документације према технолошким стандардима; • мери и контролише припремак, обрадак и израдак на основу техничко-технолошке документације; • отклања узроке израде неисправних комада; • дорађује неисправне комаде који су за дораду; • припрема дневне извештаје и елементе калкулације; • одржава и чисти брусилу; • одлаже материјал из производње према еколошким стандардима; • примењује мере личне заштите на раду и заштите животне средине; • спроводи примену справе и направе које се користе при заштити на раду приликом рада на брусилци; ❖ • чита техничко-технолошку		
--	--	--	---	--	--

	• познаје потребне елементе за израду техничке документације; • наведе потребне елементе за израду техничке документације; • наведе потребне елементе за израду технолошке документације; • израђује техничко-технолошку документацију ручно и посредством софтвера; • израђује калкулације технолошког поступка израде на брусници; • одржава производну документацију у процесу рада; • наведе потребне елементе за припрему брусница за израду израдака; • препознаје узроке настанка израде неисправних комада; • опише начин функционисања и руковања нумерички управљаним брусницама; ❖ • објасни начин израде техничко технолошке документације; • објасни стандарде за испитивање геометријске тачности израде алатних машина; • објасни начин функционисања електричних, пнеуматских, хидрауличних, механичких		документацију; • примењује стручну терминологију у комуникацији; • проверава геометријску тачност израде према стандарду; • проверава исправност и функционалност електричних, пнеуматских, хидрауличних, механичких склопова и НУ управљачку јединицу на алатној машини; • прослеђује информације о неисправности рада елемената надлежним службама; • опрема обичне, универзане, специјалне и полуаутоматске, аутоматске, НУ и конвенционалне стругове, глодалице и бруснице за малосеријску и серијску производњу стезним прибором, резним алатом и елементима аутоматизације; • подешава стезни прибор, резни алат и елементе аутоматизације на алатним машинама; • мери и контролише израдак; • спроводи периодично одржавање, чишћење и одржавање алатних машина; • учитава програм у управљачку јединицу; • уноси податке о корекцији алата на НУ машинама;		
--	--	--	--	--	--

	склопова; објасни начин функционисања нумерички управљаним алатним машинама; • објасни начин функционисања управљачке јединице нумерички управљане машине; • познаје начин функционисања и рада алатних машина; • објасни додатну опрему на обичним, универзалним, специјалним и полуаутоматским, аутоматским, НУ алатним машинама; • наведе стезни прибор и резни алат на алатним машинама; • наведе мерни и контролни прибор; • наведе елементе периодичног одражавања, чишћења и одржавања алатних машина; • објасни поступке отклањања грешака при обради на алатним машинама; • наведе основне делове НУ машина и начин функционисања; • објасни начин управљања НУ машином преко управљачке јединице; • објасни поступак програмирања НУ машина; • објасни начин рада у		• тестира програм на симулатору или НУ машини; • изради, мери и контролише први израђен комад на НУ машини у ручном и аутоматском режиму рада; • проверава исправност и функционалност справа и направа за спровођење мера заштите на раду и заштиту човекове околине; • упозори радника на последице непримењивања мера заштита на раду и личне заштите; • обучи радника за поступак понашања у акциденту према прописаној процедури.		
--	--	--	--	--	--

	ручном и аутоматском режиму рада нумерички управљаним машинама; • наведе потребне мере заштите на раду и заштиту човекове околине при изради делова на алатним машина; • објасни поступак интервенције у акциденту према прописаној процедури.				
--	---	--	--	--	--

Назив квалификације: ФИНАНСИЈСКИ АДМИНИСТРАТОР Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 4			<u>Документ коришћен за ово поређење</u> Врста: Наставни план и програм, „Службени гласник РС - Просветни гласник“ - 14/04, 11/05, 18/07, 1/08, 1/13 Датум развијања: 2004/2013. Институција која је развила квалификацију: ЗУОВ		
Ова квалификација је заснована на исходима учења: Да					
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Наставном плану и програму. ИУ дефинисани су на нивоу квалификације, али такође и на нивоу предмета/модула у оквиру НПП. ИУ формулисани су као знања, вештине, способности и ставови. ИУ повезани су са стручним компетенцијама (описом посла). Стручне компетенције дефинисане за ову квалификацију су следеће: • Организовање сопственог рада у области финансија и рачуноводства. • Обављање послова са књиговодственом документацијом. • Обављање послова платног промета. • Контирање и књижење пословних промена кроз пословне књиге. • Обављање финансијских послова. • Припремање и израда обрачуна. • Припремање и израда извештаја. Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 4 НОКС-а.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификоване значајне неусаглашености. Способност решавања проблема није изричито изражена у ИУ. Исказ СС „обавља послове самостално” није изражен као такав, али је имплициран и може се закључити из дате формулације.		
Дескриптори нивоа 4 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	

Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Поседује <u>систематизована и целовита знања</u> потребна за рад и/или учење.	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити оспособљен да: • опише припрему и организацију процеса рада; • дефинише поделу рада и специјализацију; • разликује законску, професионалну и интерну регулативу у области рачуноводства; ❖ • дефинише појам књиговодственог документа; • наведе битне елементе књиговодственог документа; • класификује књиговодствена документа; • разликује екстерну и интерну књиговодствену документацију; • разликује циљеве формалне, рачунске и суштинске контроле; • наведе разлоге, начине и време чувања књиговодствених докумената; • разликује базе података; ❖ • дефинише платни промет; • наведе и објасни врсте платног промета; • објасни употребу инструмента платног промета у земљи и иностранству; • разликује готовинско и	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: <u>Примењује вештине</u> потребне за <u>обављање сложених, разноврсних, повремено нестандартних послова</u> користећи различите методе и технике. Врши <u>критички одабир релевантних информација</u> прикупљених из различитих извора ради примене у раду или учењу. <u>Рукује различитом опремом</u>, машинама и постројењима користећи различите материјале.	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити оспособљен да: • припреми и организује рад на свом радном месту; • <u>прати и примени промене у законској, професионалној и интерној регулативи</u> финансија и рачуноводства; ❖ • састави и изда књиговодствену документацију; • прикупи, класификује и заведе књиговодствену документацију; • уочава формалне, рачунске и суштинске недостатке у књиговодственој документацији и исправља грешке; • архивира документацију; • <u>употребљава софтвер</u> за вођење базе података; ❖ • отвара и води пословне рачуне; • попуни инструменте платног промета у земљи и са иностранством; • састави благајничку документацију и благајнички дневник; • припреми документацију за плаћања са динарског текућег рачуна; • припреми документацију	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Обавља послове <u>самостално</u> уз повремене консултације. <u>Организује и контролише</u> сопствени рад и/или рад мање групе. <u>Уочава проблеме</u> и учествује у њиховом решавању. <u>Одговоран</u> је за избор поступака и средстава за сопствени рад и/или рад других.	По завршеном програму образовања за овај профил, ученик ће бити оспособљен да: • тачно, ажурно и систематично извршава радне задатаке; • савесно, <u>одговорно</u>, уредно и благовремено обавља поверене послове; • ефикасно <u>организује време</u>; • испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности опреме и средстава за рад; • испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост, ненаметљивост и флексибилност у односу према клијентима и сарадницима; • испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима;
---	---	---	--	--	--

	безготовинско плаћање; • објасни благајничко пословање; • објасни улогу и значај текућег рачуна; • објасни улогу и значај девизног рачуна; • објасни улогу и значај извода банке; ❖ • наведе и објасни правила и начела књиговодствене евиденције; • објасни процес контирања; • разликује пословне књиге двојног књиговодства; • објасни процес евидентирања пословних промена кроз пословне књиге; ❖ • објасни значај финансијског плана; • дефинише финансијску анализу; • наведе и објасни показатеље финансијске ситуације предузећа; • објасни принципе спољнотрговинског пословања; • дефинише платни биланс; • објасни структуру платног биланса; • наведе елементе извештаја о финансијском пословању предузећа; • разликује могућа решења за побољшање финансијског положаја и финансијске		за плаћања са девизног текућег рачуна; • обави безготовинска и готовинска плаћања; • обави обрачунска плаћања; • утврди стање новчаних средстава на основу извода банке и припрема извештај на основу истога; ❖ • отвори пословне књиге; • контира и књижи пословне промене на имовини, капиталу и обавезама на основу расположиве документације поштујући књиговодствена правила и начела; • књижи пословне промене кроз пословне књиге; • закључи пословне књиге; • израђује текуће извештаје о стању на књиговодственим рачунима; ❖ • учествује у изради финансијских планова; • прати извршење финансијског плана; • прати прибављање и трошење новчаних средстава; • припреми податке за процену финансијске ситуације предузећа; • припреми податке за анализу финансијског пословања предузећа; • обави послове са		• испољи <u>позитиван однос према учењу и образовању током целог живота</u>; • понаша се у складу са концептом одрживог развоја.
--	--	--	---	--	---

	ситуације предузећа; ❖ • дефинише појмове зарада и накнада зараде; • објасни елементе зараде и накнаде зараде; • објасни поступак израде обрачуна зарада и накнаде зарада; • дефинише појам пореза; • наведе врсте и карактеристике пореза; • објасни начин израчунавања пореза; • објасни трошење елемената процеса рада; • наведе врсте трошења; • објасни начине израчунавања амортизације; • дефинише појам калкулације трошкова; • разликује врсте калкулација трошкова; • дефинише појмове прихода, расхода и резултата пословања; • разликује врсте прихода и расхода; • дефинише појам профита предузећа; • разликује парцијалне економске принципе пословања; • објасни начин израчунавања продуктивности, економичности, рентабилности и ликвидности; • објасни положај предузећа		хартима од вредности; • припреми документацију за добијање банкарских кредита; • води кореспонденцију са банкама; • припреми податке за израду платног биланса; • састави и презентује периодичне извештаје о финансијском положају и пословању предузећа; ❖ • припреми и обрачуна податке за зараде и накнаде зарада; • обрачуна порезе и доприносе на зараде; • обрачуна ПДВ; • обрачуна порез из резултата; • обрачуна остале порезе и доприносе; • подноси пореске пријаве; • састави обрасце о обрачунатом и плаћеном порезу; • обрачуна амортизацију; • обрачуна трошкове; • обрачуна приходе, расходе и резултат пословања; • обрачуна камате; • обрачуна продуктивност, економичност и рентабилност; • израчуна показатеље ликвидности; • састави калкулацију цене коштања производа;	
--	--	--	---	--

	на основу парцијалних економских принципа; • дефинише појам цене производа, робе и услуга; • разликује врсте цена производа, робе и услуга објасни калкулације цена; ❖ • наведе задатке везане за усаглашавање стања; • наведе правила и објасни поступке израде извештаја; • објасни значај и структуру финансијског извештавања; • објасни значај пореског биланса; • објасни значај и структуру финансијских и пореских извештаја.		• састави калкулације цена робе и услуга; ❖ • ажурира податке за израду извештаја; • усагласи промет и стање главне књиге са дневником и помоћним књигама пре пописа и пре састављања годишњих финансијских извештаја; • изради статистичке и друге извештаје; • учествује у изради финансијских извештаја (завршни рачун); • презентује финансијске извештаје; • изради порески биланс; • анализира податке о финансијској ситуацији предузећа.		
--	--	--	---	--	--

Назив квалификације: АРХИТЕКТОНСКИ ТЕХНИЧАР Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 4 Ова квалификација је базирана на исходима учења: Да			Документ коришћен за ово поређење Врста: Наставни план и програм, „Службени гласник РС - Просветни гласник“ - 13/07, 10/08, 3/10, 5/11, 2/12, 13/15, 18/15 Датум развијања: 2007/2015. Институција која је развила квалификацију: ЗУОВ		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Наставном плану и програму. ИУ дефинисани су на нивоу квалификације, али такође и на нивоу предмета/модула у оквиру НПП. ИУ формулисани су као знања, вештине, способности и ставови. ИУ повезани су са стручним компетенцијама (описом посла). Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију налазе се у тексту испод. • Разрада пројектне и техничке документације. • Припрема пројекта организације грађења. • Организовање припремних радова на градилишту. • Организовање послова на изградњи објекта. • Вођење градилишне документације. • Припрема техничке документације и послова за управни поступак. • Припрема процене вредности објекта високоградње. Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 4 НОКС-а.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификоване значајне разлике. Способност „организовања групе радника“ налази се у колони Вештине. Способност решавања није изричито изражена у ИУ. Исказ СС „обавља послове самостално“ није изражен као такав, али је имплициран и може се закључити из дате формулације.		
Дескриптори нивоа 4 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 4. нивоом квалификације:	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • интерпретира законе и	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Примењује	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • примени законе и прописе,	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Обавља послове	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:

Поседује систематизована и целовита знања потребна за рад и/или учење.	прописе, правилнике и препоруке, норме и стандарде из области архитектуре, урбанизма и грађевинарства; • прочита пројектну и техничку документацију архитектонско-грађевинских пројеката; • објасни фазе архитектонско-грађевинског пројектовања; • разликује грађевинске материјале и конструктивне елементе у процесу снимања постојећег/изведеног стања; • наведе релевантне елементе на техничком цртежу, у шемама и детаљима архитектонско-грађевинских пројекта; • објасни начин позиционирања елемената; • наведе елементе предмера и предрачуна радова архитектонско-грађевинских пројеката; ❖ • прочита пројектну и техничку документацију пројекта организације грађења; • прочита шему градилишта; • прочита статички и динамички план; • прочита цртеже позиција; • прочита статичке прорачуне, количине и врсте грађевинских материјала;	<u>вештине потребне за обављање сложених, разноврсних, учестало нестандартних послова</u> користећи различите методе и технике. Врши <u>критички одабир релевантних информација</u> прикупљених из различитих извора ради примене у раду или учењу. <u>Рукује различитом опремом, машинама и постројењима</u> користећи различите материјале.	правилнике и препоруке, норме и стандарде из области архитектуре, урбанизма и грађевинарства; • употреби прибор за израду архитектонско-грађевинских пројеката; • примени цртачке софтвере (Word, Excel i CAD) у изради архитектонско-грађевинске документације; • обележи релевантне елементе на техничком цртежу, у шемама и детаљима архитектонско-грађевинских пројеката; • комплетира прилоге у пројектној и техничкој документацији; • изради предмер и предрачун архитектонско-грађевинских радова; • израчуна димензије елемената у пројектној и техничкој документацији архитектонско-грађевинских пројеката; • копира, форматује, пакује и архивира цртеже у пројектној и техничкој документацији; • изради макете објеката и терена; ❖ • примени цртачке софтвере (Word, Excel i CAD) у изради пројекта организације градилишта/шема градилишта;	<u>самостално уз повремене консултације.</u> <u>Организује и контролише</u> сопствени рад и/или рад мање групе. <u>Уочава проблеме</u> и учествује у њиховом решавању. <u>Одговоран</u> је за избор поступака и средстава за сопствени рад и/или рад других.	• савесно, <u>одговорно</u>, уредно и прецизно обавља поверене послове; • ефикасно <u>планира и организује време</u>; • испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у архитектури, урбанизму и грађевинарству; • испољави позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла; • испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима; • <u>ради у тиму</u>; • <u>решава проблеме</u> и прилагоди се променама у раду; • испољи самокритичност и објективност при обављању посла;
---	--	--	--	--	--

	ogether to life • прочита пројектну и техничку документацију; • прочита шему градилишта; • прочита статичке прорачуне, количине и врсте грађевинских материјала; • прочита шему градилишта; • прочита статички и динамички план; ❖ • интерпретира законе и прописе, правилнике, препоруке, норме и стандарде из области архитектуре, урбанизма и грађевинарства; • прочита пројектну и техничку документацију; • прочита шему градилишта; • прочита статичке прорачуне; • разликује количине и врсте грађевинских материјала; • прочита статички и динамички план ресурса; • прочита извођачке детаље; • разликује врсте и намене грађевинских алата и машина; • прочита градилишну документацију; ❖ • прочита пројектну и техничку документацију архитектонско-грађевинских пројеката; • разликује грађевинске материјале и конструктивне елементе у процесу		• унесе параметре у динамички план; • изradi статички и динамички план материјала; • комплетира прилоге у пројектној и техничкој документацији организације градилишта; • копира, форматује, пакује и архивира цртеже у пројектној и техничкој документацији организације градилишта; ❖ • употреби алате и уређаје за мерење и обележавање објекта и градилишта; • <u>организује групе грађевинских радника</u> на градилишту према врсти припремних радова; ❖ • примени законе и прописе, правилнике, препоруке, норме и стандарде из области архитектуре, урбанизма и грађевинарства; • употреби алате и уређаје за мерење и обележавање; • <u>разradi извођачки детаљ</u>; • спроводи захтеване измене у пројектној и техничкој документацији; • разликује врсте грађевинских материјала; • разradi елементе статичког и динамичког плана; • <u>организује групе</u>		• испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима.
--	---	--	---	--	---

	снимања постојећег/изведеног стања; • наведе релевантне елементе на техничком цртежу, у шемама и детаљима архитектонско-грађевинских пројекта; ❖ • интерпретира законе и прописе, правилнике, препоруке, норме и стандарде из области архитектуре, урбанизма и грађевинарства; • прочита пројектну и техничку документацију архитектонско-грађевинских пројеката; • опише ток управног поступка; • наведе потребна документа за управни поступак; ❖ • тумачи законе и прописе, правилнике, препоруке, норме и стандарде из области архитектуре, урбанизма и грађевинарства; • прочита пројектну и техничку документацију; • објасни ток процене вредности објекта; • разликује грађевинске материјале и конструктивне елементе у процесу снимања постојећег/изведеног стања; • идентификује релевантне		грађевинских радника на градилишту према врсти и нормама радова; • израчуна грађевинску норму за одређену групу грађевинских радова; • <u>координира рад</u> бригада и механизације; • <u>контролише примену</u> прописа и средстава за безбедност и здравље на раду; • прати и евидентира реализацију динамичког плана; • прати реализацију Елабората о бетону; ❖ • употреби мерне алате и уређаје за снимање изведеног стања; • примени цртачке софтвере (Word, Excel i CAD) у изради градилишне документације; • изврши позиционирање елемената; • води грађевински дневник и грађевинску књигу; • обрачунава ситуације; • комплетира прилоге у пројектној и техничкој документацији; • изради предмер и предрачун изведених радова; • копира, форматује, пакује и архивира цртеже у пројектној и техничкој документацији;		
--	--	--	--	--	--

	елементе на објекту за процену; • прочита статичке прорачуне, количине и врсте грађевинских материјала.		❖ • примени законе и прописе, правилнике, препоруке, норме и стандарде из области архитектуре, урбанизма и грађевинарства; • употреби алате и уређаје за мерење на терену; • примени цртачке софтвере (Word, Excel i CAD); • изради решења за локацију и урбанистичке сагласности за изградњу, доградњу и надградњу објекта високоградње; • комплетира прилоге у пројектној и техничкој документацији; • копира, форматује, пакује и архивира цртеже у пројектној и техничкој документацији; ❖ • употреби алате и уређаје за мерење; • припреми скице грађевинског објекта; • утврди врсте и количине грађевинског материјала; • утврди квалитет уграђених грађевинских материјала и изведених радова ; • припреми записник о количини и квалитету грађевинског материјала; • припреми обрачун грађевинске вредности објекта по позицијама на основу задатих параметара.		
--	--	--	--	--	--

Назив квалификације: МОНТЕР СУБЕ ГРАДЊЕ Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 3			Документ коришћен за ово поређење Врста: Наставни план и програм, „Службени гласник РС - Просветни гласник“ - 4/04, 12/04, 11/05, 8/06, 3/07, 5/11, 7/12, 03/14, 08/14 Датум развијања: 2004/2015. Институција која је развила квалификацију: ЗУОВ		
Ова квалификација је базирана на исходима учења: Да			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификоване значајне разлике. Став „Предузимљив/а је у раду“ није прецизно изражен у ИУ, већ је формулисан као „иницијативност и предузимљивост при обављању посла“. Способност „решавања проблема у раду“ представља дескриптор квалификација нивоа 4 НОКС-а. Исказ СС „обавља послове самостално“ није изражен као такав, али је имплициран и може се закључити из дате формулације.		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Наставном плану и програму. ИУ дефинисани су на нивоу квалификације, али такође и на нивоу предмета/модула у оквиру НПП. ИУ формулисани су као знања, вештине, способности и ставови. ИУ повезани су са стручним компетенцијама (описом посла). Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију јесу следеће: - Организовање и припремање радова. - Израда потконструкције. - Монтирање гипс-картонских плоча и орнаментике. Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 3 НОКС-а.					
Дескриптори нивоа 3 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 3 НОКС-а Знање и разумевање	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а Вештине	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а Способности и ставови (СС)	Одговарајући дескриптори ИУ:
Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Поседује општа и стручна знања о чињеницама, основним принципима и	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: - разликује одговарајућу документацију за реализацију радног задатка; - употреби карактеристичне детаље из идејног и извођачког пројекта; - наведе врсте и објасни	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за обављање средње сложених, разноврсних, повремено нестандартних	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: - нормира грађевинске радове; - изради анализу цене за конкретне позиције у свом занимању; - направи спецификацију радне снаге и материјала за	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Обавља послове самостално у складу са техничко-технолошким процедурама.	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: - савесно, одговорно, уредно и правовремено обавља поверене послове; - ефикасно организује

<u>процесима</u> потребним за рад и/или даље учење.	<u>структуру грађевинских форми</u>; • примени калкулативни фактор; • наведе и објасни фазе израде предмера (опис позиција, исказнице); • наведе технолошки поступак организовања рада на радном месту; • наведе принципе безбедности и заштите здравља на раду; • објасни намену и значај коришћења опреме и средстава за заштиту при раду; • објасни намену и значај правилне употребе мердевина и радних платформи; • наведе операције за припрему подлоге; • опише својства, начин употребе, транспорта, складиштења и правилне заштите материјала који се користе у сувој градњи; • наведе средства за рад у сувој градњи (алат, машине, опрема и др); ❖ • наведе врсте алата за мерења и обележавање површина за постављање потконструкције; • објасни поступак мерења, обележавање и сечења профила	<u>оперативних послова.</u> Прикупља и врши избор релевантних информација. <u>Рукује специјализованом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале.</u>	радове у сувој градњи; • изради динамички план конкретних радова (време трајања и укључивање појединих активности, радници –сати); • израчуна цену појединачних грађевинских позиција; • обрачуна грађевинске радове у свом занимању; • монтира мердевине и радне платформе; • припреми подлогу; • <u>изабере</u> одговарајућег материјала за дату позицију рада; • одложи потребни материјал на радно место; • <u>изабере</u> и припреми одговарајући алат, машине и опрему; • примени у раду мере безбедности и заштите здравља; ❖ • <u>изабере</u> и користи одговарајући алат; • <u>размери</u> и обележи површину за постављање потконструкције; • <u>исече</u> и постави термо/звучно-изолационе материјале; • монтира елементе металних и дрвених потконструкција; • монтира носаче за инсталационе елементе у предходно монтиране	<u>Организује</u> сопствени рад и/или рад других. <u>Одговорно</u> је за примену процедура и средстава сопственог рада. <u>Предузимљив</u> је у раду.	<u>и планира време</u>; • испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и стандарда који важе у машинској обради; • испољи позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла; • испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према сарадницима; • <u>ради у тиму</u>; • буде оријентисан према клијенту; • испољи <u>иницијативност и предузимљивост</u> при обављању посла; • буде прилагодљив на промене у раду и да <u>решава проблеме у раду</u>; • испољи позитиван однос према
--	---	---	---	--	---

	потконструкције; наведе одговарајуће врсте термо и звучно изолационих материјала; • наведе и објасни начин употребе различитих елемената монтажне технике (анкери, типлови, вијци и др); • наведе и објасни врсте носача за инсталационе елементе.; ❖ • наведе врсте алата за мерења и обележавање гипс картонских плоча; • објасни поступак мерења, обележавање, сечење и обрада спојева гипс-картонских плоча и отвора за прикључке на њима; • објасни поступке монтаже гипс-картонских плоча; • објасни поступке обраде спојева гипс-картонских плоча (бандажирање); • објасни поступке обраде спојева гипс-картонских плоча са другим грађевинским материјалима (разделнице); • изабере гипсане елементе и гипсану орнаментику, према карактеристикама и захтевима ентеријера и објасни начин израде и монтаже;		потконструкције. ❖ • размери и обележи гипс-картонске плоче; • сече гипс-картонске плоче обрађује ивице гипс-картонске плоче ради припреме за монтирање; • монтира гипс-картонске плоче (механичко причвршћивање и лепљење); • израђује и монтира различите гипсане елементе и гипсану орнаментику (једноставне и сложене); • обрађује површине у техникама вештачког камена и штуко мермера.		професионално-етичким нормама и вредностима.
--	---	--	---	--	---

	• објасни особине, начин израде и уградње вештачког камена и штуко мермера, у складу са ентеријером.				
--	--	--	--	--	--

Назив квалификације: ТЕХНИЧАР ЗА ОБЛИКОВАЊЕ НАМЕШТАЈА И ЕНТЕРИЈЕРА Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а : 4 Ова квалификација је заснована на исходима учења: Да			Документ коришћен за ово поређење Врста: Наставни план и програм, „Службени гласник РС - Просветни гласник“ - 8/05, 15/06, 1/08, 08/09, 09/14 Датум развијања: 2005/2014. Институција која је развила квалификацију: ЗУОВ		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Наставном плану и програму. ИУ дефинисани су на нивоу квалификације, али такође и на нивоу предмета/модула у оквиру НПП. ИУ формулисани су као знања, вештине, способности и ставови. ИУ повезани су са стручним компетенцијама (описом посла). Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију јесу следеће: • Израда техничке документације. • Праћење процеса производње намештаја и елемената ентеријера. • Контрола квалитета производа и репро материјала. Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 4 НОКС-а.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификоване значајне разлике. Исказ СС „обавља послове самостално” није изражен као такав, али је имплициран и може се закључити из дате формулације.		
Дескриптори нивоа 4 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Поседује систематизована и целовита знања потребна	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • примени правила слободоручног цртања, техничког цртања и ортогоналног и косог пројектовања;	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за обављање сложених, разноврсних,	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • измери и утврди дужинске мере на објекту; • прорачуна димензије намештаја у зависности од мера утврђених на објекту;	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Обавља послове самостално уз повремене консултације.	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • савесно, одговорно, уредно и прецизно обавља поверене послове;

за рад и/или учење.	• конструише све врсте намештаја и елемената ентеријера; • анализира склад облика, ергономију, функцију, архитектонски стил и правила о распоређивању намештаја у простору; • изабере машине и алата потребних за израду производа; • објасни функције машина и алата; • кратко опише операције на машини; • кратко опише структуру, сврху израде производне документације • наведе елементе и објасни структуру калкулације цене производа; • наведе елементе и објасни структуру понуде и уговора; • кратко опише принципе <u>предузетничких активности</u>; • објасни начин израде пословног ("бизнис") плана; ❖ • наведе <u>принципе организације</u> производње; • наведе фазе у организацији производње одговарајућег производа; • анализира организацију производње и организацију радног места; • објасни начин израде оперативног плана; • наведе принципе оперативног планирања;	<u>учестало нестандартних послова</u> користећи различите методе и технике. Врши <u>критички одабир релевантних информација</u> прикупљених из различитих извора ради примене у раду или учењу. <u>Рукује различитом опремом</u>, машинама и постројењима користећи различите материјале.	• нацрта техничку скицу слободном руком; • нацрта технички цртеж; • обликује намештај и елементе ентеријера; • налази најбоље решење распореда намештаја у простору; • демонстрира и одбрани концепцију свог пројекта (модела); • изведе модел производа према техничком цртежу (учествује у извођењу - обавља операције потребне за израду модела, прототипа или шаблона); • рашчлани производ на конструктивне делове (изврши конструктивну разраду); • прорачуна цену производа; • напише понуду; • изради кројне листе (прорачуна димензије конструктивних делова приликом израде); • изврши израду шеме кројења (налази најбољи начин уклапања формата конструктивних делова у формате плоча, при кројењу, ради што већег квантитативног искоришћења); • прорачуна утрошак производних материјала и израђује одобрење за утрошак материјала у производњи;	<u>Организује и контролише</u> сопствени рад и/или рад мање групе. Уочава <u>проблеме</u> и учествује у њиховом решавању. <u>Одговоран</u> је за избор поступака и средстава за сопствени рад и/или рад других.	• ефикасно <u>планира и организује време</u>; • испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у делатности обраде дрвета и обликовања намештаја; • испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла; • испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима; • буде оријентисан ка клијенту; • <u>решава проблеме</u> и прилагођава се променама у раду; • испољи иницијативу и <u>предузимљивост</u>; • испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и
----------------------------	--	--	---	--	--

	together ❖ to life • наведе производне материјале; • анализира карактеристике производних материјала; • наведе врсте техничке контроле; • анализира начине техничке контроле.		• одабере технолошке операције и одреди њихов редослед; • уобличи и групише документацију радног налога; • пише производне и пословне извештаје и записнике; • прорачуна елементе пословног ("бизнис") плана; ❖ • одреди (утврди и обрачуна) време потребно за извођење технолошких операција (утврди норме времена); • изради оперативни план (планира временски ток извођења технолошких операција); • анализира производну и техничку документацију; • упоређује планиране са оствареним циљевима у производњи; ❖ • испитује квалитет репроматеријала; • мери тачност облика и димензија производних материјала; • мери тачност облика и димензија производа, односно конструктивних делова производа; • испитује тачност и квалитет машинских обрада у производњи; • испитује квалитет		вредностима.
--	---	--	---	--	---------------------

together
for life

површинске обраде;
• испитује квалитет
паковања и складиштење.

Назив квалификације: СТОЛАР Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 3			Документ коришћен за ово поређење Врста: Наставни план и програм, „Службени гласник РС - Просветни гласник“ - 8/05, 15/06, 1/08, 08/09, 09/14 Датум развијања: 2005/2014. Институција која је развила квалификацију: ЗУОВ		
Ова квалификација је заснована на исходима учења: Да			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификоване значајне разлике. Став „Предузимљив/а је у раду“ није прецизно изражен у ИУ, већ је формулисан као „иницијативност и предузимљивост при обављању посла“. Способност „решавања проблема у раду“ представља дескриптор квалификација нивоа 4 НОКС-а. Исказ СС „обавља послове самостално“ није изражен као такав, али је имплициран и може се закључити из дате формулације.		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Наставном плану и програму. ИУ дефинисани су на нивоу квалификације, али такође и на нивоу предмета/модула у оквиру НПП. ИУ формулисани су као знања, вештине, способности и ставови. ИУ повезани су са стручним компетенцијама (описом посла). Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију јесу следеће: • Припрема радног места. • Ручна обрада материјала од дрвета. • Машинска обрада материјала од дрвета. • Површинска обрада и заштита производа од дрвета. • Склапање и монтажа елемената. • Продаја производа. Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 3 НОКС-а.					
Дескриптори нивоа 3 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Поседује општа и	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • наведе и објасни поставку елемента радног места; • наведе припремно -	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за обављање средње	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • подмаже машину; • обезбеди електронапајање машине у складу са	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Обавља послове <u>самостално</u> у складу са	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да: • савесно, <u>одговорно</u>, уредно и прецизно

<u>стручна знања о чињеницама, основним принципима и процесима</u> потребним за рад и/или даље учење.	<u>завршне активности при извођењу технолошких операција;</u> • наведе конструктивно - експлоатационе карактеристике столарских машина и уређаја; • наведе и објасни прописе и елементе електронапајања у складу са снагом машине; • наведе врсте мазива и објасни начине подмазивања машина за обраду дрвета; • објасни начин одржавања постављања и чувања алата; • објасни ризике, мере безбедности и заштите здравља на раду при извођењу технолошких операција; • разликује ознаке материјала на техничким цртежима у дрвним конструкцијама; • објасни поступак рашчлањавања производа на конструктивне делове; • објасни примену елемената везе и конструктивних решења у дрвним конструкцијама столарских производа; • објасни начин избора операција ручне и машинске обраде у зависности од технолошких захтева; ❖ • наведе алате који се примењују за извођење	<u>сложених, разноврсних, повремено нестандартних оперативних послова.</u> Прикупља и врши избор релевантних информација. <u>Рукује специјализованом опремом,</u> машинама и постројењима користећи различите материјале.	прописима; • постави средства заштите на раду на машину пре извођења операције; • примени уређаје за заштиту здравља и безбедност на раду током извођења свих операција; • примени лична заштитна средства; • провери исправност алата и поставља га на машину; • одреди степен наоштрености и истрошености алата и примени технолошки употребљив алат; • изради помагало или шаблон потребан за безбедан и тачан рад; • попњава производну и магацинску документацију током производње (радни налог, требовање материјала, извештај о реализацији радних задатака); ❖ • изврши непосредан избор, припрему и употреби одговарајући алат у зависности од врсте обраде; • процењује степен наоштрености алата током извођења операције; • изврши поступке оштрења и припреме ручних алата; • изврши операције ручне обраде (резање, рендисање, дубљење, прочишћавање,	техничко-технолошким процедурама. <u>Организује</u> сопствени рад и/или рад других. <u>Одговорано</u> је за примену процедура и средстава сопственог рада. <u>Предузимљив</u> је у раду.	обавља поверене послове; • <u>ефикасно планира и организује време;</u> • испољи позитиван однос према значају спровођења важећих прописа и стандарда у делатности обраде дрвета; • испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности машина, уређаја и алата које користи при обављању посла; • испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима; • испољи <u>иницијативност и предузимљивост</u> при обављању посла; • буде прилагодљив на промене у раду и <u>решава проблеме у раду;</u> • испољаи позитиван однос према професионално-
--	--	--	--	--	---

	одговарајуће ручне операције и објасни начин избора алата; • објасни начине припреме и оштрења ручних алата; • наведе и објасни начин извођења операција ручне обраде; ❖ • наведе алате који се примењују за извођење одговарајуће машинске операције и објасни начин провере стања и употребљивости алата; • наведе и објасни поступак намештања алата и подешавања машине; • објасни поступке одређивања режима обраде за машинске операције; • наведе и објасни начин извођења операција машинске обраде; • наведе и објасни поступке, режиме и примену материјала у процесима слепљивања обрадака; • наведе ризике за безбедност и здравље на раду при обављању свих машинских операција; • наведе и објасни поступак примене заштитних средстава на машини у зависности од машине и извођења технолошке операције; • врши израду цртежа и користи их за програмирање		брушење); ❖ • изврши непосредан <u>избор</u>, припрему и употреби одговарајући алат у зависности од врсте обраде; • процени стање, истрошености и употребљивости алата који је потребан за обављање технолошке операције машинске обраде; • процењује стање машине, заштитних средстава, тачност и квалитет обраде током извођења операције; • изврши подешавање машине и постављање алата; • изврши операције машинске обраде (резање - кројење материјала, рендисање- димензионисање, глодање, профилисање, токарење, бушење, дубљење, брушење, форматизовање и фурнирање ивица - обраду састава); • <u>обави избор</u> и припрему лепка, одреди режим слепљивања и обави поступке слепљивања обрадака (подужно и попречно настављање, формирање рамова, фурнирање и шперовање); • изврши програмирање "CNC" машине; • примени мере безбедности		етичким нормама и вредностима.
--	---	--	--	--	---------------------------------------

	CNC“ машине у „CAD“ и „CAM“ рачунарским програмима; ❖ • препозна врсту дрвне подлоге, објасни разлике у грађи и изгледу лишћара и четинара и објасни утицај на површинску обраду; • препозна врсте дрвних плоча; • наведе основне грешке дрвних површина значајне за површинску обраду и грешке настале због претходних операција у процесу израде; • наведе средства (материјале) потребне за отклањање појединих грешака; • процени потребну количину материјала (обрачун по нормама потрошње); • наведе врсте лепила које могу доспети на дрвну површину и последице и алате којима се наноси; • наведе врсте запуњача, поступке запуњавања пора и начине обрачуна потрошње; • наведе врсте дрвних материјала на којима је потребно изравњавање површине и разлоге изравњавања; • наведе врсте материјала које се користе за равњање дрвних површина; • наведе параметре очвршћавања маса за		и заштите здравља на раду при обављању свих наведених машинских операција; ❖ • одређује врсту дрвне подлоге; • бира поступак припреме површине у зависности од врсте подлоге; • одређује врсту грешке дрвне површине; • одређује врсту грешке насталу током претходног рада и отклања је; • бира поступак отклањања или прикривања грешке; • одабира материјале за обраду површине у складу са одабраним поступком и жељеним квалитетом обраде; • обрачунава потребну количину материјала за поправке; • врши поступак одсмољавања; • по потреби, припрема гит мешањем пунила, боје и везујућег материјала; • по потреби, меша компоненте двокомпонентних гитова; • наноси гит ручно на грешку коју треба да прикрије; • одређује тренутак када је могућа даља обрада гитовне површине; • обрачунава потребну количину материјала за		
--	--	--	--	--	--

	равнање у зависности од врсте масе; • наведе норме потрошње материјала и обрачуна потребну количину; • објасни начин деловања челичне плочице („циклинг“) на површину; • опише теоријски геометријски облик реалне површине обрадака; • објасни везу храпавости дрвне површине и гранулације брусног средства, односно утицај редоследа и правца примене брусних средстава различите гранулације; • наведе машине и уређаје који се користе за брушење; • објасни контролу притиска утискивања брусног средства при обради на аутоматским машинама; • опише структуру и објасни начин деловања брусног средства на површину која се обрађује; • наведе специфичности поступка брушења равних површина, профила, закривљених и рељефних површина, токарених и ситних обрадака; • објасни мере безбедности и заштите здравља на раду које се примењују током брушења; • наведе врсте бајцева и објасни разлике при примени		гитовање; • наноси запуњач пора ручним путем прскањем и утрљавањем; • обрачунава потребну количину материјала за запуњавање; • наноси материјал за изравњавање на површину ручним путем прскањем и шпахтловањем, одлаже обрадак ради очвршћавања нанетог материјала и одређује тренутак даље обраде површине; • бруси нанети материјал за равнање обрадка све док га не избруси до „површине“ и одстрани сва удубљења и неравнине; • обрачунава потребну количину материјала; • припрема челичну плочицу („циклинг“) за рад („равна“ и „извлачи жицу“); • одстрањује слојеве претходно нанетих материјала и врши прочишћавање употребом циклинга; • поставља брусно средство (траку - папир) на машину (или ручни уређај) за брушење са гранулацијом у складу са жељеном завршном храпавошћу; • обавља поступак брушења на одговарајућој машини или ручно до жељеног нивоа храпавости;		
--	--	--	---	--	--

	појединих врста бајцева; објасни поступак избељивања; • наведе норму потрошње материјала и обрачуна потребну количину; • наведе мере безбедности и заштите здравља на раду при бојењу и избељивању дрвних површина; • наведе врсте лакова који се тренутно најчешће користе у производњи; • наведе компоненте и најважније технолошке особине за поједине врсте лакова; • наведе норму потрошње материјала и обрачуна потребну количину; • наведе мере безбедности и заштите здравља на у припреми лакова; • наведе начине наношења лака и објасни карактеристике сваке врсте наношења; • наведе основне параметре који одликују опрему за наношење лакова: објасни принципе рада опреме за прскање; • објасни принципе рада опреме и уређаја за наношење и ваљање; • објасни конструкцију и начин рада инсталације за компримовани ваздух; • објасни конструкцију и начин рада уређаја за		• обрачунава потребну количину брусних материјала; • чува брусне траке; • по потреби, врши егализацију упијања површине; • чисти површину дрвета од прашине која настаје стајањем обрадака у радионици; • наноси бајц четком; • наноси бајц прскањем; • наноси бајц сунђером или крпом; • врши избељивање дрвета водоник пероксидом или нијансирањем помоћу посебног пигментног премаза; • обавља сушење и неопходне поправке и дораде бајцоване површине; • обавља брушење уколико је вршено наношење грунда; • обрачунава потребну количину материјала; • користи Фордов вискозиметар (за подешавање вискозитета лака); • обрачунава потребну количину материјала за лакирање; • меша компоненте лака (лак и катализатор) ради припреме количине смеше коју може временски да потроши за лакирање одговарајуће површине;		
--	---	--	--	--	--

	пречишћавање, проветравање, грејање и надпритисак ваздуха у радном простору; • наведе потребне температуре радне средине, температуре обрадака; • наведе могуће грешке код наношења лака прскањем и начине избегавања грешака код наношења лака прскањем; • наведе параметре који одређују квалитет лакирања; • наведе мере безбедности и заштите здравља на раду при лакирању и сушењу лака; • објасни начине сушења лака и наведе фазе сушења; • наведе грешке које могу настати при сушењу и начине њиховог избегавања; • објасни разлоге за међуслојно брушење, полирање и израду мат ефекта; • наведе норме потрошње материјала за полирање обрачуна потребну количину; • наведе мере безбедности и заштите здравља на раду током завршних обрада; ❖ • објасни поступке формирања склопова у изради дрвних производа; • наведе и објасни примену помоћних материјала и окова при састављању		• бира четку или ваљак у зависности од врсте материјала који се наноси и облика и врсте подлоге; • испира и чисти евентуално преосталу прашину од претходног рада у радном простору; • проверава функционалност инсталације за компримовани ваздух: стање филтера за чврсте честице и издвајача уља и влаге на припремној групи; • подешава опрему за прскање; • подешава опрему за наливање или ваљање; • подешава температуру радног простора и простора за сушење лакираних обрадака; • наноси лак четком и ваљком; • наноси лак распршивањем; • наноси лак наливањем или ваљањем; • после наношења лака одлаже обрадак на предсушење - амбијент без повишене температуре, струјања ваздуха и прашине; • одлаже обрадак после предсушења у простор за сушење са повишеном температуром, струјањем ваздуха и без прашине; • обавља међуслојно брушење слојева лака;		
--	---	--	--	--	--

	конструктивних делова у склопове; • објасни основне обликовне захтеве при формирању склопова; • наведе материјале и објасни начине паковања елемената и/или производа; • наведе и објасни конструктивна решења за монтирање столарских елемената у грађевинске отворе; • објасни основне појмове о зградарству; • објасни основне појмове модуларизације у грађевинарству; • наведе и објасни особине заптивних, адхезивних и заштитних материјала који се користе при монтажи столарских елемената у зградама; ❖ • објасни и наведе принципе израде техничких цртежа; • објасни и наведе својства, особине и примену основних и помоћних материјала у столарству; • објасни и наведе функционалне и конструктивне одлике столарских производа; • објасни и наведе примену столарских веза и окова у конструкцији столарских производа; • објасни начин израде		• обавља полирање ради постизања високог сјаја, полирним ваљком и пастом (воском) за полирање; • обавља завршно чишћење површине са високим сјајем помоћу полиша; • израђује мат ефекат брушењем и обрадом челичном вуном; • врши попуњавање насталих ситних зареза наношењем мат течности; • обрачунава потребну количину материјала; • примењује мере безбедности и заштите здравља на раду за све наведене поступке и технолошке фазе и операције површинске обраде дрвета; ❖ • процењује завршни квалитет елемената за склапање; • склапање елемената у одговарајући облик по димензијама и угловности; • израда шаблона и помагала за склапање; • обави паковање и заштиту готових производа; • попуњава магацинску документацију (за улазе готових производа у магацин); • обавља поступке монтаже столарских производа на грађевинским објектима и		
--	---	--	--	--	--

	кројне листе, норматива основних материјала и спецификације материјала; • објасни начин израде калкулације цене и понуде за израду столарског производа; • наведе документе у комерцијалном пословању и објасни начин њихове израде; • наведе принципе маркетинга и комуникације са странкама.		готовим ентеријерима; ❖ • обави комуникацију са заинтересованим странкама; • изврши узимање мера и израду скица и конструктивних цртежа дрвног производа; • изради кројне листе, норматив потрошње материјала, спецификацију материјала, процену утрошка времена за израду и калкулацију цене производа; • израђује понуду по захтевима купца; • изврши набавку потребних материјала према потребама израде и монтаже производа; • изврши промовисање производа и пласирање производа на тржиште уз израду одговарајуће документације (предрачун, уговор, излаз из магацина, отпремница и рачун).		
--	---	--	--	--	--

НАзив квалификације: ПОЉОПРИВРЕДНИ МЕХАНИЗАТОР - СПЕЦИЈАЛИСТА Шифра квалификација: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 5			Документ коришћен за ово поређење Врста: Наставни план и програм, „Службени гласник РС – Просветни гласник“ – 17/97 Датум развијања квалификације: 1997. Институција која је развила квалификацију: МПНТР		
Ова квалификација је заснована на исходима учења: Не			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а:		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а:: Исходи учења нису дефинисани. Наставни план и програм садржи циљеве и задатке предмета, као и теме у оквиру сваког предмета. У уводу је прецизирано да: „Остваривањем садржаја за програм, ученици се оспособљавају за стручно вођење експлоатације ратарско-повртарске, воћарско-виноградарске, цвећарско-вртларске и сточарске механизације, за вођење експлоатације опреме за сушење, складиштење и дораду пољопривредних производа и за вођење оправке и одржавања пољопривредне механизације и опреме“. Радне компетенције (опис посла) јесу дефинисане. Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију јесу следеће: • Вођење експлоатације ратарско-повртарске механизације и опреме. • Вођење експлоатације воћарско-виноградарске механизације и опреме. • Вођење експлоатације цвећарско-вртларске механизације и опреме. • Вођење експлоатације сточарске механизације и опреме. • Вођење експлоатације опреме за сушење, складиштење и дораду пољопривредних производа. • Вођење оправке и одржавања пољопривредне механизације и опреме.			Исходи учења нису дефинисани, тако да идентификовање знања, вештина, способности и ставова из датих формулација у оквиру „Циљева и задатака“ образовних предмета представља изазов. Из формулисаних циљева и задатака образовних предмета могу се екстраполирати ИУ и доделити знањима или вештинама на основу доминантне карактеристике. Способности и ставови нису дефинисани. Поређење датих формулација (циљева и задатака) и дескриптора нивоа НОКС-а не може бити спроведено на одговарајући начин.		
Дескриптори нивоа 5 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 5 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 5 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 5 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	

Лице са стеченим 5. нивоом квалификације: Поседује специјализована стручна знања потребна за рад.	(Задачи предмета су:) - Упознавање конструкција пумпи, хидромотора, радних цилиндара, компресора и вентилатора. - Усвајање основних знања из теорије аутоматског управљања. - Упознавање компонената и система аутоматског управљања на пољопривредним машинама. - Упознавање општих карактеристика механизације у пољопривреди. - Упознавање са конструкцијама ложишта за сагоревање биомасе, котловских постројења, сушара и складишта. - Усвајање знања о значају услова рада (ергономике) руковалаца пољопривредне технике за његово здравље као и квалитет и продуктивност рада. - Развијање смисла и потребе коришћења елементарских елемената и микропроцесора на машинским агрегатима. - Упознавање фактора и показатеља	Лице са стеченим 5. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за обављање сложених, специфичних и углавном нестандартних послова који захтевају учествовање у креирању нових решења. Рукује специјализованом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале.	(Задачи предмета су:) - Оспособљавање за превентивно одржавање и откривање неисправности у раду. - Упознавање организације и примене микрорачунарског мерно-информационо-управљачког система на пољопривредним машинама. - Упознавање организованог приступа проблему ремонта и одржавања пољопривредне технике. - Упознавање са специфичном ремонтном опремом. - Упознавање основе дијагностике пољопривредне технике. - Оспособљавање за правилно руковање котловским постројењима и уређајима за сушење и складиштење пољопривредних производа. - Оспособљавање за организацију машинских радова у семенској производњи. - Оспособљавање за правилно руковање и одржавање процесне	Лице са стеченим 5. нивоом квалификације: Обавља послове са великом самосталношћу у одлучивању. Врши организовање, контролисање и вредновање сопственог рада и/или рада других, као и обучавање других за рад. Преузима одговорност за одређивање сопственог начина и метода рада, као и за оперативни рад других. Иspoљава предузимљивост за унапређивање процеса рада и решавање проблема у непредвидивим ситуацијама.	
---	--	---	---	---	--

	експлоатационе поузданости пољопривредне технике. • Стицање стручних знања за организовање пословних информација у сложеним системима биљне производње.		технике у пољопривреди. • Упознавање фактора и показатеља експлоатационе поузданости пољопривредне технике. • Оспособљавање за организовање и реализацију система оправке - ремонта пољопривредне технике.		
--	--	--	--	--	--

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Исходи учења нису исказани као такви, па су у колону „Одговарајући дескриптори ИУ“ убачене формулације из „Циљева и задатака“ појединачних образовних предмета.

Представљена подела (задатака) формулација у оквиру колоне заснива се на процени доминантне одлике формулације, с обиром да су знања и вештине дати у истој формулацији.

Циљеви образовних предмета формулисани су као интегрисана знања и вештине:

- Циљ наставе хидропнеуматске технике је оспособљавање ученика за правилно руковање хидропнеуматском техником.
- Циљ наставе аутоматизације у пољопривреди је оспособљавање ученика за примену система аутоматског управљања на пољопривредним машинама.
- Циљ предмета је оспособљавање ученика за организовање и реализацију система оправке - ремонта пољопривредне технике.
- Циљ предмета је оспособљавање ученика за организовање система оправке - ремонта, система развоја механизације и процесне технике у пољопривреди.
- Циљ предмета је оспособљавање ученика за организацију рада пољопривредне механизације у сложеним системима биљне производње.
- Циљ предмета је оспособљавање ученика за организовање пословних информација у сложеним системима пољопривреде.

Назив квалификације: ВИНОГРАДАР – СПЕЦИЈАЛИСТА Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 5 Ова квалификација је заснована на исходима учења: Не			Документ коришћен за ово поређење Врста: Наставни план и програм, „Службени гласник РС – Просветни гласник“ – 17/97 Датум развијања квалификације: 1997. Институција која је развила квалификацију: МПНТР		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења нису дефинисани. Наставни план и програм садржи циљеве и задатке предмета, као и теме у оквиру сваког предмета. У уводу је прецизирано да: „Савлађивањем садржаја за програм ученици се оспособљавају за стручно вођење технолошког процеса у производњи винског грожђа, стоног грожђа и садног материјала“. Радне компетенције (опис посла) јесу дефинисане. Радне компетенције дефинисане за ову квалификацију јесу следеће: - Вођење технолошког процеса у производњи винског грожђа - Вођење технолошког процеса у производњи стоног грожђа. - Вођење технолошког процеса у производњи садног материјала.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења нису дефинисани, тако да идентификовање знања, вештина, способности и ставова из датих формулација у оквиру „Циљева и задатака“ образовних предмета представља изазов. Из формулисаних циљева и задатака образовних предмета могу се екстраполирати ИУ и доделити знањима или вештинама на основу доминантне карактеристике. Поређење датих формулација (циљева и задатака) и дескриптора нивоа НОКС-а не може бити спроведено на одговарајући начин.		
Дескриптори нивоа 5 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 5 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 5 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 5 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 5. нивоом квалификације: Поседује специјализована стручна знања потребна за	(Задаци предмета су:) - Одређивање оптималних рокова за извођење радова у виноградарству. - Одређивање оптималних рокова и начина извођења радова у	Лице са стеченим 5. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за обављање сложених, специфичних и	(Задаци предмета/практичне наставе су:) - Праћење развика болести биљака и штеточина. - Праћење и обезбеђивање квалитета	Лице са стеченим 5. нивоом квалификације: Обавља послове са великом самосталношћу у одлучивању.	(Задаци практичне наставе су оспособљавање за:) - Контролисање квалитета и квантитета обављених радова. - Производњу и

рад.	together for life виноградарској производњи.	углавном нестандардних послова који захтевају учествовање у креирању нових решења. Рукује специјализованом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале.	производа. • Практично експлоатисање пољопривредне технике. • Правилна примена агротехничких мера у виноградарској производњи. • Берба, класирање, паковање и транспорт воћа и садног материјала. • Примена пољопривредне технике у виноградарској производњи.	Врши организовање, контролисање и вредновање сопственог рада и/или рада других, као и обучавање других за рад. Преузима одговорност за одређивање сопственог начина и метода рада, као и за оперативни рад других. Испољава предузимљивост за унапређивање процеса рада и решавање проблема у непредвидивим ситуацијама.	контролу квалитета садног материјала. • Контролу квалитета грожђа и садног материјала. • Контролу рада евиденције рада и утрошка материјала.
------	--	---	--	---	--

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Исходи учења нису исказани као такви, па су у колону „Одговарајући дескриптори ИУ“ убачене формулације из „Циљева и задатака“ појединачних образовних предмета.

Представљена подела (задатака) формулација у оквиру колона заснива се на процени доминантне одлике формулације, с обиром да су знања и вештине дати у истој формулацији.

Циљеви образовних предмета формулисани су као интегрисана знања и вештине:

- Циљ наставе предмета виноградарства је оспособљавање за вођење технолошког процеса у виноградарској производњи.
- Циљ практичне наставе је оспособљавање за послове организовања и вођења технолошког процеса у виноградарској производњи.

У оквиру сваке радне компетенције, наведени су „послови“.

Вођење технолошког процеса у производњи винског грожђа чине послови:

- учествовање у разради технолошких мера и планских калкулација;
- одређивање оптималних рокова и начина извођења појединих радова;
- праћење развитка биља и болести биља;
- контрола квалитета и квантитета обављених радова;
- учествовање у нормирању послова;
- контрола квалитета производа;
- вођење евиденције о раду и утрошку материјала;
- вођење складиштења и продаје производа;
- оспособљавање ученика и приправника за рад.

Назив квалификације: ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ - ЗООТЕХНИКА Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 6 Ова квалификација је заснована на исходима учења: ДА, али не на ЗВСС	Документ коришћен за ово поређење Врста: Документација за акредитацију студијског програма основних академских студија Зоотехника (180 ЕСПБ) Датум развијања квалификације: 2008/2013. Институција која је развила квалификацију: Универзитет у Крагујевцу, Агрономски факултет у Чачку
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: У Стандарду 4 (Компетенције дипломираних студената) за акредитацију студијских програма, ИУ нису дефинисани као знања, вештине, способности и ставови, већ пре као комбинација сва три елемента компетенције¹. Компетенције се деле на опште и предметно-специфичне. Такође, чини се да не постоји заједничко разумевање или дефиниција компетенције, тако да се у документу наводи: „компетенције тј. вештине“. Радне компетенције (опис посла) нису дефинисане; уместо тога, дат је следећи исказ: „Завршетком студија студент је оспособљен за овладавање методама, поступцима и процесима истраживања, као што су: визуелно процењивање животиња, анализе и изучавања појединих физиолошких параметара, изучавање потреба у хранљивим материјама, састављање оброка и биланса исхране за поједине врсте и категорије, примењивање селекцијских поступака и метода процене приплодне вредности, планирање и организовање технологије гајења, управљање производним процесима и решавање проблема у производњи, пројектовање и техничко-технолошке документације“. Такође, уместо радних компетенција, дат је списак привредних субјеката у којима студент може да ради, као што су: пољопривредне радне организације, предузетничке организације и сопствена газдинства која се баве сточарском производњом, саветодавне и стручне службе, научне и истраживачко-развојне институције, банке и осигуравајућа друштва, средњошколско образовање и слично. С обзиром да радне компетенције нису дефинисане, не постоји евидентна веза са наведеним компетенцијама.	Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења нису формулисани као знања, вештине, способности и ставови, те идентификација знања, вештина, способности и ставова из датих исказа представља изазов. Искази представљају мешавину општих и предметно-специфичних компетенција, знања и вештина, итд. Из формулације „компетенција“ могу се прелиминарно екстраполирати ИУ и доделити знањима или вештинама на основу доминантне карактеристике. Поређење датих формулација „компетенција“ и дескриптора нивоа НОКС-а не може бити спроведено на одговарајући начин.

¹ Нацрт документа НОКС-а дефинише: „Компетенција је интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, који омогућују појединцу ефикасно обављање активности у послу, у складу са очекиваним стандардом“.

Дескриптори нивоа 6 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења

Дескриптори нивоа 6 НОКС-а Знање и разумевање	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 6 НОКС-а Вештине	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 6 НОКС-а Способности и ставови (СС)	Одговарајући дескриптори ИУ:
Лице са стеченим 6. нивоом квалификације: Поседује академска и/или стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада.	(По завршетку студија, студенти на овом нивоу образовања стекли су следеће опште и предметно-специфичне способности:) - Темељног познавања и разумевања дисциплина зоотехничке струке и професионалне примене стеченог знања. - Повезивања основних знања из различитих области и њихове примене. - Изграђене вештине учења и спретности у употреби знања које су неопходне за даљи наставак студирања на вишим образовним нивоима (мастер, специјалистичке и докторске студије), као и употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја и праћења и примене	Лице са стеченим 6. нивоом квалификације: Решава сложене проблеме у области учења и/или рада у стандардним условима. Примењује вештине успешне комуникације у интеракцији и сарадњи са другима из различитих друштвених група. Користи опрему, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада.	(По завршетку студија, студенти на овом нивоу образовања стекли су следеће опште и предметно-специфичне способности тј. вештине:) - Изграђеност потребе коришћења стручне литературе. - Вештину развоја комуникационих способности и спретности, као и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем. - Способни су за пренос информација, идеја, проблема и решења, како стручној тако и широкој јавности. - Да самостално врши експерименте, врши статистичку обраду резултата, формулише и доноси закључке. - Да на одговарајући начин напише и презентује	Лице са стеченим 6. нивоом квалификације: Предузимљив је у решавању проблема у стандардним условима. Води сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу. Примењује етичке стандарде своје професије. Организује, контролише и обучава друге за рад. Анализира и вреднује различите концепте, моделе и принципе	(По завршетку студија, студенти на овом нивоу образовања стекли су следеће опште и предметно-специфичне способности тј. вештине:) - Способност осмишљавања и одбране аргумената, и решавања конкретних проблема унутар поља студирања, уз употребу научних метода и поступака. - Способност да прикупљају и тумаче релевантне податке ради доношења судова. - Способност професионалне етике. - Пројектовања, организације и контроле

	новина у струци. • За очување животне средине. • За економично коришћење природних ресурса Републике Србије, у складу са принципима одрживог развоја.		результате рада. • За производњу здравствено безбедне хране. • У подручју пољопривреде и шумарства, производња биљних и животињских врста као живих организама.	теорије и праксе. Испољава позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју.	производње.
--	---	--	---	--	--------------------

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Исходи учења нису исказани као знања, вештине, способности и ставови, па су, на основу прелиминарне процене, у колону „Одговарајући дескриптори ИУ“ убачени искази из Стандарда 4 (Компетенције дипломираних студената).

Представљена подела формулација компетенција у оквиру колоне заснива се на процени доминантне одлике формулације, с обзиром да су знања и вештине дати у истој формулацији. Опште компетенције су дате одвојено, у исказу: „Инжењери пољопривреде, смера Зоотехника, компетентни су и квалификовани за решавања реалних практичних проблема из области савремене сточарске производње, као и за наставак свог усавршавања и школовања ако се за то одреде. Компетенција укључује, пре свега, развој критичког и самокритичког мишљења и приступа, способност анализе, синтезе и предвиђања решавања проблема и последица, са јасном представом о добрим и лошим странама донесених одлука и поступака, као и примене знања у пракси. Исход процеса студирања је формирање стручњака са академским образовањем, који поседују значајно проширена и продубљена знања, у односу на знања стечена у средњој школи, као и знања неопходна за разумевање научне основе из области пољопривредне и сточарске производње.“ Такође, не постоји јасно разумевање или дефиниција компетенције, зато што се у даљем тексту наводи да: „По завршетку студија, студенти на овом нивоу образовања стекли су следеће способности тј. вештине“.

Извори:

Универзитет у Крагујевцу, Агрономски факултет у Чачку, <http://www.afc.kg.ac.rs>

Назив квалификације: ДИПЛОМИРАНИ ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 6 Ова квалификација је заснована на исходима учења: ДА, али не на ЗВСС	Документ коришћен за ово поређење Врста: Документација за акредитацију студијског програма основних академских студија, студијски програм: Пољопривредна техника, (240 ЕСПБ) Датум развијања квалификације: 2008/2013. Институција која је развила квалификацију: Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: У Стандарду 4 (Компетенције дипломираних студената) за акредитацију студијских програма, ИУ нису дефинисани као знања, вештине, способности и ставови, већ пре као комбинација сва три елемента компетенције². Компетенције се деле на опште и предметно-специфичне. Неке од компетенција се понављају у тексту. Такође, у оквиру Стандарда 2 (Сврха студијског програма), неки ИУ (способности) наведени су, али нису укључени у табелу. Радне компетенције (опис посла) нису дефинисане. Уместо радних компетенција, дат је списак привредних субјеката у којима студент може да ради: „Стручњаци овог профила могу се запошљавати у предузећима која се баве: производњом пољопривредне технике; производњом и прерадом сточне хране, затим у пољопривредним компанијама и другим институцијама, пољопривредним станицама, заводима за пољопривреду, удружењима произвођача, саветодавним службама, јавној администрацији; инспекцији, трговини пољопривредном техником и пољопривредним производима, едукацији (средње образовање), очувању и заштити пољопривредног земљишта од загађења, науци и технолошком развоју.“ С обзиром да радне компетенције нису дефинисане, не постоји евидентна веза са наведеним компетенцијама.	Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења нису формулисани као знања, вештине, способности и ставови, те идентификација знања, вештина, способности и ставова из датих исказа представља изазов. Искази представљају мешавину општих и предметно-специфичних компетенција, знања и вештина, итд. Неке од компетенција се понављају у тексту, уз мање модификације. Из формулације „компетенција“ могу се прелиминарно екстраполирати ИУ и доделити знањима или вештинама на основу доминантне карактеристике. Поређење датих формулација „компетенција“ и дескриптора нивоа НОКС-а не може бити спроведено на одговарајући начин.
Дескриптори нивоа 6 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења	

² Нацрт документа НОКС-а дефинише: „Компетенција је интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, који омогућују појединцу ефикасно обављање активности у послу, у складу са очекиваним стандардом“.

Дескриптори нивоа 6 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 6 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 6 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 6. нивоом квалификације: Поседује напредна академска и/или стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада.	По завршетку студија студент поседује основна знања: - из области математичких, информатичких и статистичких дисциплина; - из области техничких дисциплина; - из области агрономских дисциплина; - из области организационо-економских дисциплина; - познавање пољопривредне технике: машина, уређаја и система у области ратарске, воћарско-виноградарске, сточарске производње, транспорта и складиштења; - познавање могућности агрегатирања погонских и прикључних машина у циљу рационалног коришћења агрегата; - познавање пољопривредне технике у циљу прилагођавања - подешавања за извођење	Лице са стеченим 6. нивоом квалификације: Решава сложене проблеме у области учења и/или рада у нестандартним условима. Примењује вештине успешне комуникације у интеракцији и сарадњи са другима из различитих друштвених група. Користи опрему, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада.	На крају студија студент је оспособљен за: - избор машина и састављање агрегата за извршавање операција обраде земљишта до складиштења и чувања пољопривредних производа; - примену организационо-техничких поступака и мера за рационално и оптимално коришћење пољопривредне технике; - успешан рад у непосредној производњи у пољопривреди: ратарска, воћарско-виноградарска, сточарска, и у контактним областима, односно деловима производње које се непосредно настављају; - контролу и подешавање машина и опреме пре и у току експлоатације; - предузимање мера за правилно руковање, одржавање и чување пољопривредне технике; - праћење стручне	Лице са стеченим 6. нивоом квалификације: Предузимљив је у решавању проблема у нестандартним условима. Води сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу. Примењује етичке стандарде своје професије. Организује, контролише и обучава друге за рад. Анализира и вреднује различите концепте, моделе и принципе теорије и праксе унапређујући постојећу праксу.	На крају студија студент је оспособљен за: - примену стандарда и прописа заштите на раду; - тимски рад и преношење знања и искуства; - пројектовање и израду техничко-технолошке документације, рад у фабрикама сточне хране и сродним гранама индустрије; (Завршетком основних академских студија студент:) - вреднује себе и друге на одговарајући начин; - показује самосталност и одговорност за сопствено учење. - стиче знања и стручне вештине у области пољопривредне

	појединих технолошких операција. • познавање и процену стања машина и опреме у циљу спречавања кварова и застоја и обезбеђење правовременог и правилног одржавања; • познавање пољопривредних производних објеката са становишта рационалне градње и експлоатације; • познавање добијања и рационалног коришћења свих облика енергије у пољопривреди; • познавање организације набавке и продаје пољопривредне технике.		литературе. (Завршетком основних академских студија студент:) • овладава методама комуницирања у облику прилагођеном стручној дисциплини; • користи литературне и друге информационе изворе; • користи методе прикупљања података и информација; • рангира и одабира податке; • пише извештај о практичним поступцима на јасан и концизан начин. • оспособљен је за интеграцију информација, као и за расуђивање и закључивање на основу истих; • студенти су оспособљени да на јасан начин пренесу знања и закључке стручној и широј јавности.	Испољава позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју.	технике у стању је да их примени у успешном решавању проблема у делимично новом или непознатом стручном окружењу; • студенти стичу знања и вештине потребне за тимски рад; • оспособљени (су) да ефикасно прате и усвајају новине у области пољопривредне технике.
--	---	--	---	---	--

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Исходи учења нису исказани као знања, вештине, способности и ставови, па су, на основу прелиминарне процене, у колону „Одговарајући дескриптори ИУ“ убачени искази из Стандарда 4 (Компетенције дипломираних студената). У Стандарду 2 (Сврха студијског програма) неке од способности су наведене, али нису укључене у табелу. Способности наведене у оквиру Стандарда 2 јесу следеће:

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће опште способности:

- анализе, синтезе и предвиђања решења и последица у подручју пољопривредне технике;
- овладавања методама, поступцима и процесима истраживања у подручју пољопривредне технике;
- развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа у подручју пољопривредне технике;
- примене знања у пракси у подручју пољопривредне технике;
- развоја комуникационих способности и спретности, као и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем;
- професионалне етике у подручју пољопривредне технике.

Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно-специфичне способности у подручју пољопривредне технике у области биотехничких наука техничко-технолошког поља студија:

- темељног познавања и разумевања дисциплине;
- решавања конкретних проблема у подручју пољопривредне технике уз употребу научних метода и поступака;
- повезивања основних знања из области у подручју пољопривредне технике и њихове примене;
- праћења и примене новина у струци у подручју пољопривредне технике;
- развоја вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју пољопривредне технике;
- употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја пољопривредне технике.

Представљена подела формулација компетенција у оквиру колона заснива се на процени доминантне одлике формулације, с обиром да су знања и вештине дати у истој формулацији.

Извори:

Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs

Назив квалификације: МАСТЕР ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 7 Ова квалификација је заснована на исходима учења: ДА, али не на ЗВСС			Документ коришћен за ово поређење Врста: Документација за акредитацију студијског програма, Пољопривреда, мастер академске студије Датум развијања квалификације: 2008/2013. Институција која је развила квалификацију: Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: У Стандарду 4 (Компетенције дипломираних студената) за акредитацију студијских програма, ИУ нису дефисани као знања, вештине, способности и ставови, већ пре као комбинација сва три елемента компетенције ³ . Компетенције се деле на опште и предметно-специфичне, а ИУ посебно су набројани. Радне компетенције (опис посла) нису дефинисане. У оквиру Стандарда 2, наводи се да: „По завршетку студија овог студијског програма формирају се стручњаци способни за развој и примену савремених технологија и научних достигнућа у подручју ратарства и повртарства, воћарства и виноградарства, хортикултуре, мелиорација земљишта, пољопривредне технике, органске пољопривреде или зоотехнике у зависности од изабраног модула.“ С обзиром да радне компетенције нису дефинисане, не постоји евидентна веза са наведеним компетенцијама.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења нису формулисани као знања, вештине, способности и ставови, те идентификација знања, вештина, способности и ставова из датих исказа представља изазов. Искази представљају мешавину општих и предметно-специфичних компетенција, где се знања и вештине наводе у истој реченици, итд. Искази о компетенцијама су прилично уопштено формулисани са веома мало конкретних елемената квалификације. Из формулације „компетенција“ могу се прелиминарно екстраполирати ИУ и доделити знањима или вештинама на основу доминантне карактеристике. Поређење датих формулација „компетенција“ и дескриптора нивоа НОКС-а не може бити спроведено на одговарајући начин.		
Дескриптори нивоа 7 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 7 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 7 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 7 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 7.	Савладавањем студијског програма студенти стичу	Лице са стеченим 7. нивоом	Савладавањем студијског програма студенти стичу	Лице са стеченим 7. нивоом	Савладавањем студијског програма

³ Нацрт документа НОКС-а дефинише: „Компетенција је интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, који омогућују појединцу ефикасно обављање активности у послу, у складу са очекиваним стандардом”.

нивоом квалификације: Поседује високо специјализована академска и/или стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе, укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада.	следеће опште и предметно-специфичне способности: - анализе, синтезе и предвиђања решења и последица; - овладавања методама, поступцима и процесима истраживања; - развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа; - примене знања у пракси; - темељног познавања и разумевања дисциплине изборног подручја (ратарство и повртарство, воћарство и виноградарство, хортикултура, мелиорације земљишта, пољопривредна техника, органска пољопривреда или зоотехника); - пројектовања, организације и контроле производње; - повезивања основних знања из различитих области и њихове примене; (По завршетку студијског програма Пољопривреда, студенти су оспособљени да:) - покажу знање, вештине и разумевање у области	квалификације: Решава сложене проблеме на иновативан начин који доприноси развоју у области учења и/или рада. Управља и води сложену комуникацију, интеракцију и сарадњу са другима из различитих друштвених група. Примењује сложене методе, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада.	следеће опште и предметно-специфичне способности: - развоја комуникационих способности и спретности, као и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем; - решавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака; - развоја вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју; - употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја; - да на одговарајући начин напишу и да презентују резултате рада; (По завршетку студијског програма Пољопривреда, студенти су оспособљени да:) - примене знања и вештине у решавању проблема у новом или непознатом окружењу у ширим или мултидисциплинарним областима унутар	квалификације: Делује предузетнички и преузима руководеће послове. Самостално и са пуном одговорношћу води најсложеније пројекте. Планира и реализује научна и/или примењена истраживања. Контролише рад и вреднује резултате других ради унапређивања постојеће праксе.	студенти стичу следеће опште и предметно-специфичне способности: - професионалне етике; - праћења и примене новина у струци; - самосталног извођења експеримената, статистичке обраде резултата, тумачења резултата, формулисања и доношења закључака; - да наставе студије на начин који ће самостално изабрати.
---	---	--	--	---	---

	биотехничких наука, које допуњује знање стечено на основним академским студијама и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања и вештина; - покажу знања и вештине за очување животне средине; - покажу знања и вештине за економично коришћење природних ресурса наше земље, у складу са принципима одрживог развоја; - покажу знања и вештине за производњу здравствено безбедне хране; - покажу знања и вештине за гајење и производњу биљних и животињских врста као живих организама.		биотехничке области техничко-технолошког образовно-научног поља студија; - интегришу знања и вештине, решавају сложене проблеме и да расуђују на основу доступних информација које садрже промишљања о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са применом њиховог знања и судова; - да на јасан и недвосмислен начин пренесу знања и закључивања стручној и широј јавности.		
--	---	--	--	--	--

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Исходи учења нису исказани као знања, вештине, способности и ставови, па су, на основу прелиминарне процене, у колону „Одговарајући дескриптори ИУ“ убачени искази из Стандарда 4 (Компетенције дипломираних студената).

Представљена подела формулација компетенција у оквиру колона заснива се на процени доминантне одлике формулације, с обзиром да су знања и вештине дати у истој формулацији.

Извори:

Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs

Назив квалификације: СПЕЦИЈАЛИСТА ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 7 Ова квалификација је заснована на исходима учења: ДА, али не на ЗВСС			Документ коришћен за ово поређење Врста: Документација за акредитацију студијског програма: Специјалистичке академске студије: Зоотехника Датум развијања квалификације: 2008. Институција која је развила квалификацију: Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: У Стандарду 4 (Компетенције дипломираних студената) за акредитацију студијских програма, ИУ нису дефисани као знања, вештине, способности и ставови, већ пре као комбинација сва три елемента компетенције ⁴ . Компетенције се деле на опште и предметно-специфичне, а ИУ посебно су набројани. Радне компетенције (опис посла) нису дефинисане. Уместо радних компетенција, дат је списак привредних субјеката у којима студент може да ради: у пољопривредним радним организацијама, предузетничким организацијама и индивидуалним газдинствима која се баве сточарском производњом, саветодавним и стручним службама, у научним и истраживачко-развојним институцијама, у банкама и осигуравајућим друштвима, у средњешколском образовању и слично. С обзиром да радне компетенције нису дефинисане, не постоји евидентна веза са наведеним компетенцијама.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења нису формулисани као знања, вештине, способности и ставови, те идентификација знања, вештина, способности и ставова из датих исказа представља изазов. Искази представљају мешавину општих и предметно-специфичних компетенција, где се знања и вештине наводе у истој реченици, итд. Нема структуре у презентовању компетенција, па се неке од њих понављају у тексту. Из формулације „компетенција“ могу се прелиминарно екстраполирати ИУ и доделити знањима или вештинама на основу доминантне карактеристике. Поређење датих формулација „компетенција“ и дескриптора нивоа НОКС-а не може бити спроведено на одговарајући начин.		
Дескриптори нивоа 7 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 7 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 7 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 7 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 7.	Студенти треба да:	Лице са стеченим 7. нивоом	По завршетку овог програма очекује се да ће студенти	Лице са стеченим 7. нивоом	Завршетком специјалистичких

⁴ Нацрт документа НОКС-а дефинише: „Компетенција је интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, који омогућују појединцу ефикасно обављање активности у послу, у складу са очекиваним стандардом”.

нивоом квалификације: Поседује уско специјализована академска знања која се односе на теорије и принципе, процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада.	• стекну примењива знања и вештине у сточарству; • прате савремене трендове и достигнућа биотехнологије у сточарству у свету; • покажу продубљено знање, разумевање и способности у одабраним ужим научним областима специјализације зоотехнике, засновано на знању и вештинама стеченим на мастер академским студијама, из морфолошких и физиолошких карактеристика животиња, метаболичких процеса, принципа наслеђивања особина, селекције, исхране животиња, технологија и система гајења, репродукције, услова гајења, добробити и заштите здравља животиња, контроле продуктивности и услова за производњу здравствено безбедне хране, планирања производње, еколошких аспеката производње и законске регулативе у области сточарства;	квалификације: Решава сложене проблеме на иновативан начин који доприноси развоју у области учења и/или рада. Управља и води сложену комуникацију, интеракцију и сарадњу са другима из различитих друштвених група. Примењује сложене методе, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада.	моћи: • успешно да користе литературу и преносе знања; • самостално да решавају теоријске и практичне проблеме; • успешно саопштавају резултате истраживања; • сакупљају и разврставају идеје и податке у предвиђеном, дефинисаном и стандардном формату, обрађују податке, анализирају и презентују резултате, процењују и вреднују поузданост података уз примену дефинисаних метода или упутства и примењују принципе и методе за решавање сложених питања у зоотехници; • примене продубљено знање, разумевање и способности стечене током специјалистичких студија за успешно решавање сложених проблема у новом или непознатом окружењу, у ужим научним областима студија зоотехнике; • повежу стечена знања и решавају сложене	квалификације: Делује предузетнички и преузима руководеће послове. Самостално и са пуном одговорношћу води најсложеније пројекте. Планира и реализује научна и/или примењена истраживања. Контролише рад и вреднује резултате других ради унапређивања постојеће праксе.	академских студија студент: • организује развојна истраживања. • ефикасно прати и усваја новине и резултате истраживања у области специјализације зоотехнике и на јасан и недвосмислен начин преноси своје закључке, знање и поступак закључивања стручној и широј јавности; • управља производним процесима и решава проблеме у производњи млека, меса, јаја, вуне, коже и крзна; • овладава методама индивидуалног и тимског рада; • вреднује себе и друге на одговарајући начин; • показује самосталност и одговорност у сопственом раду.
--	---	--	---	---	--

	(Завршетком студија студент је оспособљен за:) • визуелно процењивање животиња, анализе и израчунавања појединих физиолошких параметара; • различите начине производње хране за животиње; • израчунавање потреба у хранљивим материјама; • познавање превентивних и основних поступака здравствене заштите домаћих и гајених животиња; • пројектовање и израду техничко - технолошке документације.		проблеме у зоотехници, расуђују и на основу доступних информација доносе закључке који садрже промишљања о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са применом њиховог знања и судова; (Завршетком студија студент је оспособљен за:) • визуелно процењивање животиња; • састављање оброка и биланса исхране за различите врсте и категорије; • примењивање селекцијских поступака и метода процене; • планирање и организовање технологије гајења домаћих животиња, дивљачи, риба и пчела; • увођење и примену нових савремених биотехнолошких поступака у репродукцији и гајењу животиња; (Поред тога, студент је оспособљен да:) • сакупља и разврстава идеје и податке у		
--	--	--	---	--	--

together
for life

			предвиђеном, дефинисаном и стандардном формату; • обрађује податке, анализира и презентује резултате применом одговарајућих принципа и метода; • врши процену и вредновање поузданости података уз примену дефинисаних метода или упутства; • примењује принципе и методе за прецизно и пажљиво решавање одређеног стручног питања; • користи литературне и друге информационе изворе; • користи методе прикупљања и обраде података и информације; • рангира и одабира податке; • проширује начин комуницирања у облику прилагођеном стручној дисциплини; • пише и презентује саопштења о практичним и стручним поступцима на јасан и концизан начин.		
--	--	--	--	--	--

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Исходи учења нису исказани као знања, вештине, способности и ставови, па су, на основу прелиминарне процене, у колону „Одговарајући дескриптори“ уобичени искази из Стандарда 4 (Компетенције дипломираних студената). Метод презентовања компетенција у оригиналном документу (Документација за акредитацију студијског програма) није структуриран, користе се другачије формулације и неки искази се понављају у тексту уз мање варијације.

Представљена подела формулација компетенција у оквиру колона заснива се на процени доминантне одлике формулације, с обиром да су знања и вештине дати у истој формулацији.

Извори:

Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs

Назив квалификације: ДОКТОР БИОТЕХНИЧКИХ НАУКА Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 8 Ова квалификација је заснована на исходима учења: ДА, али не на ЗВСС			Документ коришћен за ово поређење Врста: Документација за акредитацију студијског програма докторских студија: Пољопривредне науке Датум развијања квалификације: 2006/2007. Институција која је развила квалификацију: Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: У Стандарду 4 (Компетенције дипломираних студената) за акредитацију студијских програма, ИУ нису дефисани као знања, вештине, способности и ставови, већ пре као комбинација сва три елемента компетенције ⁵ . Компетенције се деле на опште и предметно-специфичне, али су формулисане као способности. Компетенције су уопштено формулисане, тако да се могу односити на све квалификације нивоа 8. Радне компетенције (опис посла) нису дефинисане. С обзиром да радне компетенције нису дефинисане, не постоји евидентна веза са наведеним компетенцијама.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења нису формулисани као знања, вештине, способности и ставови, те идентификација знања, вештина, способности и ставова из датих исказа представља изазов. Искази представљају мешавину општих и предметно-специфичних компетенција, где се знања и вештине наводе у истој реченици, итд. Из формулације „компетенција“ могу се прелиминарно екстраполирати ИУ и доделити знањима или вештинама на основу доминантне карактеристике. Поређење датих формулација „компетенција“ и дескриптора нивоа НОКС-а не може бити спроведено на одговарајући начин.		
Дескриптори нивоа 8 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 8 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 8 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 8 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченом квалификацијом нивоа 8: Поседује врхунска теоријска и	По завршетку студија студенти на овом нивоу образовања имају следеће опште и предметно-специфичне способности односно компетенције: • способност анализе,	Лице са стеченом квалификацијом нивоа 8: Примењује напредне и специјализоване вештине и технике	По завршетку студија студенти на овом нивоу образовања имају следеће опште и предметно-специфичне способности односно компетенције: • овладаност вештинама	Лице са стеченом квалификацијом нивоа 8: Самостално вреднује савремене резултате и достигнућа у циљу унапређења	По завршетку студија студенти на овом нивоу образовања имају следеће опште и предметно-специфичне способности односно компетенције:

⁵ Нацрт документа НОКС-а дефинише: „Компетенција је интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, који омогућују појединцу ефикасно обављање активности у послу, у складу са очекиваним стандардом”.

практична знања потребна за критичку анализу и оригинална истраживања у фундаменталним и примењеним областима науке са сврхом проширивања и редефинисања постојећих знања, науке или области рада.	синтезе и предвиђања решења и последица конкретних проблема из уже научне области; • способност темељног познавања и разумевања науке и струке у техничко-технолошкој области; • способност повезивања знања из различитих области стечених на ранијим нивоима образовања, у циљу развоја нових технологија.	потребне за решавање кључних проблема у истраживању и за проширивање и редефинисање постојећег знања или области рада. Примењује вештине комуникације за објашњавање и критику теорија, методологија и закључака, као и представљање резултата истраживања у односу на међународне стандарде и научну заједницу. Развија нове алате, инструменте и уређаје релевантне за област науке и рада.	и савременим методама истраживања у техничко-технолошкој области; • способност коришћења информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја; • способност самосталног истраживања теоријских и практичних проблема у циљу добијања нових или побољшаних решења и њихове примене; • способност осмишљавања сопственог експеримента, или понављања већ дефинисаног и у литератури описаног поступка мерења, постављања претпоставки и карактеризације очекиваних мерења, вршење аквизиције мерења, вршење њихове статистичке и методолошке анализе и доношење коначног суда о веродостојности, значају и значењу извршеног поступка мерења; • способност за тимски	постојећих, и стварања нових модела, концепата, идеја и теорија. Испољава иновативност, научни и професионални интегритет и преданост развоју нових идеја и/или процеса који су у средишту контекста рада или науке, кроз принцип самовредовања свога рада и достигнућа. Дизајнира, анализира и имплементира истраживања која чине значајан и оригинални допринос општем знању и/или професионалној пракси. Управља интердисциплинарним и мултидисциплинарним пројектима. Способан је да самостално покрене националну и интернационалну сарадњу у науци и развоју.	• способност праћења и примене новина у струци; • способност укључивања у домаће и међународне научно-истраживачке пројекте; • способност критичког мишљења, кретивног и независног деловања; • познавање и поштовање принципа етичког кодекса добре научне праксе.
---	--	--	---	--	--

	together or life		рад и професионалну комуникацију у циљу унапређења науке и струке; • способност комуникације и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем; • оспособљеност да резултате научних истраживања саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима, или прикажу кроз патенте и нова техничка решења; • оспособљеност да сопственим изворним истраживањима, а посебно резултатима истраживања добијеним израдом докторске дисертације, пружи лични допринос проширењу граница знања у ужој научној области.		
--	---------------------	--	---	--	--

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Исходи учења нису исказани као знања, вештине, способности и ставови, па су, на основу прелиминарне процене, у колону „Одговарајући дескриптори ИУ“ убачени искази из Стандарда 4 (Компетенције дипломираних студената). Представљена подела формулација компетенција у оквиру колоне заснива се на процени доминантне одлике формулације, с обзиром да су знања, вештине и способности дати у истој формулацији. Све компетенције су формулисане као способности што даље компликује додељивање појединачних исказа у колоне ЗВСС.

Извори: Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs

Назив квалификације: СТРУКОВНИ ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 6 Ова квалификација је заснована на исходима учења: ДА, али не на ЗВСС			Документ коришћен за ово поређење Врста: Документација за акредитацију студијског програма, основних струковних студија: Ратарство и повртарство (180 ЕСПБ) Датум развијања квалификације: 2007. Институција која је развила квалификацију: Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: У Стандарду 4 (Компетенције дипломираних студената) за акредитацију студијских програма, ИУ нису дефисани као знања, вештине, способности и ставови, већ пре као комбинација сва три елемента компетенције ⁶ . Компетенције се деле на опште и предметно-специфичне. Радне компетенције (опис посла) нису дефинисане. С обзиром да радне компетенције нису дефинисане, не постоји евидентна веза са наведеним компетенцијама.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења нису формулисани као знања, вештине, способности и ставови, те идентификација знања, вештина, способности и ставова из датих исказа представља изазов. Искази представљају мешавину општих и предметно-специфичних компетенција, где се знања и вештине наводе у истој реченици, итд. Из формулације „компетенција“ могу се прелиминарно екстраполирати ИУ и доделити знањима или вештинама на основу доминантне карактеристике. Поређење датих формулација „компетенција“ и дескриптора нивоа НОКС-а не може бити спроведено на одговарајући начин.		
Дескриптори нивоа 6 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 6 НОКС-а Знање и разумевање	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 6 НОКС-а Вештине	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 6 НОКС-а Способности и ставови (СС)	Одговарајући дескриптори ИУ:
Лице са стеченим 6. нивоом квалификације: Поседује напредна академска или	Завршетком основних струковних студија студент је оспособљен да: анализира податке према упутству применом одговарајућих принципа и метода класификације;	Лице са стеченим 6. нивоом квалификације: Решава сложене проблеме у области учења и/или рада у стандардним	Завршетком основних струковних студија студент је оспособљен да: - сакупља и разврстава разне идеје и податке; - примењује принципе и методе прецизно и	Лице са стеченим 6. нивоом квалификације: Предузимљив је у решавању проблема у стандардним	Завршетком основних студија студент: - овладава методама тимског рада; - вреднује себе и друге на одговарајући начин;

⁶ Нацрт документа НОКС-а дефинише: „Компетенција је интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, који омогућују појединцу ефикасно обављање активности у послу, у складу са очекиваним стандардом”.

стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада.	врши процену и вредновање поузданости података уз примену стандардних метода или упутстава; (Предметно-специфичне способности се огледају у познавању:) - морфолошких и физиолошких особина њивских биљака (ратарских и повртарских); - агроеколошких и едафских услова гајења; - технологије гајење; - врста, сората и хибрида; - средстава пољопривредне технике; - процеса производње семенског и садног материјала; - поступака контроле квалитета семена и плодова; (Завршетком основних студија студенти стичу знање и стручне вештине за:) - очување животне средине и економично коришћење ресурса Републике Србије у складу са принципима одрживог развоја.	условима. Примењује вештине успешне комуникације и интеракције са другима из различитих друштвених група. Користи опрему, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада.	пажљиво у решавању одређеног стручног питања; - користи литературне и друге информационе изворе; - користи методе прикупљања података и информације; - рангира и одабире податке; - овладава методама комуницирања у облику прилагођеном стручној дисциплини; - пише извештај о практичним поступцима на јасан и концизан начин; (Завршетком основних студија студенти стичу знање и стручне вештине за:) - пројектовање и израду техничко-технолошке документације неопходне за реализацију биљне производње; - производњу здравствено безбедне хране и биљних врста као живих организама; (Предметно-специфичне способности се огледају у познавању:)	условима. Води сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу. Примењује етичке стандарде своје професије. Организује, контролише и обучава друге за рад. Анализира и вреднује једноставне концепте, моделе и принципе теорије и праксе. Испољава позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју.	- показује самосталност и одговорност за сопствено учење; (Завршетком основних студија студенти стичу знање и стручне вештине за:) - планирање и организовање технологије гајења ратарских и повртарских биљака; - управљање производним процесима.
---	---	---	---	--	---

	g together ng for life		• организације и управљања у ратарској и повртарској производњи; • примене информатике у пољопривреди.		
--	---------------------------	--	---	--	--

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Исходи учења нису исказани као знања, вештине, способности и ставови, па су, на основу прелиминарне процене, у колону „Одговарајући дескриптори ИУ“ убачени искази из Стандарда 4 (Компетенције дипломираних студената). Представљена подела формулација компетенција у оквиру колона заснива се на процени доминантне одлике формулације, с обзиром да су знања и вештине дати у истој формулацији. Оригинална формулација компетенција из документа наведена је у колонама.

Извори:

Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац, www.vpssa.edu.rs

Назив квалификације: СПЕЦИЈАЛИСТА - СТРУКОВНИ ИНЖЕЊЕР ПОЉОПРИВРЕДЕ Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 6 Ова квалификација је заснована на исходима учења: ДА, али не на ЗВСС			Документ коришћен за ово поређење Врста: Документација за акредитацију студијског програма специјалистичких струковних студија – Биљна производња (60 ЕСПБ) Датум развијања квалификације: 2010. Институција која је развила квалификацију: Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: У Стандарду 4 (Компетенције дипломираних студената) за акредитацију студијских програма, ИУ нису дефисани као знања, вештине, способности и ставови, већ пре као комбинација сва три елемента компетенције ⁷ . Компетенције се деле на опште и предметно-специфичне. Компетенције су уопштено формулисане, без специфичних елемената квалификације, тако да се могу односити на све квалификације истог нивоа. Радне компетенције (опис посла) нису дефинисане. С обзиром да радне компетенције нису дефинисане, не постоји евидентна веза са наведеним компетенцијама.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења нису формулирани као знања, вештине, способности и ставови, те идентификација знања, вештина, способности и ставова из датих исказа представља изазов. Искази представљају мешавину општих и предметно-специфичних компетенција, знања и вештина, итд. Из формулације „компетенција“ могу се прелиминарно екстраполирати ИУ и доделити знањима, вештинама и ставовима на основу доминантне карактеристике. Поређење датих формулација „компетенција“ и дескриптора нивоа НОКС-а не може бити спроведено на одговарајући начин.		
Дескриптори нивоа 6 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 6 НОКС-а Знање и разумевање	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 6 НОКС-а Вештине	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 6 НОКС-а Способности и ставови (СС)	Одговарајући дескриптори ИУ:
Лице са стеченим 6. нивоом квалификације:	Завршетком студија студент је оспособљен да: врши процену и вредновање поузданости	Лице са стеченим 6. нивоом квалификације: Решава сложене	Савладавањем специјалистичког студијског програма Биљна производња студент стиче опште и предметно-	Лице са стеченим 6. нивоом квалификације: Предузимљив је у	Савладавањем специјалистичког студијског програма Биљна производња студент стиче опште и

⁷ Нацрт документа НОКС-а дефинише: „Компетенција је интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, који омогућују појединцу ефикасно обављање активности у послу, у складу са очекиваним стандардом”.

Поседује напредна академска или стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада.	података уз примену дефинисаних метода или упутства; (Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно-специфичне способности које се огледају у:) • темељном познавању и разумевању основних знања из струке (агроекологије и заштите животне средине, улоге и значаја микроорганизама у земљишту, примене механизације, наводњававања и заштите у биљној производњи - ратарству, повтарству, воћарству и виноградарству, примене разних других агротехничких мера); • повезивања основних знања из различитих области и њихове примене.	проблеме у области учења и/или рада у нестандартним условима. Примењује вештине успешне комуникације и интеракције са другима из различитих друштвених група. Користи опрему, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада.	специфичне способности које се огледају у: • сакупљању и разврставању разних идеја и података; • примењивању принципа и метода за прецизно и пажљиво решавање одређеног стручног питања; • овладавању методама тимског рада, користи литературне и друге информационе изворе, вреднује себе и друге, користи методе прикупљања података и информација, рангира и одабира податке, показује самосталност и одговорност, овладава различитим методама комуницирања прилагођених стручној дисциплини и пише извештај о практичним поступцима; • решавању конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака; • развоја вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју; • употребе информационо-комуникационих технологија у	решавању проблема у нестандартним условима. Води сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу. Примењује етичке стандарде своје професије. Организује, контролише и обучава друге за рад. Анализира и вреднује једноставне концепте, моделе и принципе теорије и праксе унапређујући постојећу праксу. Испољава позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју.	предметно-специфичне способности које се огледају у: • развоју критичког и самокритичког мишљења; • праћења и примене новина у струци.
---	--	---	--	--	--

g together
ng for life

овладавању знањима
одговарајућег подручја.

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Исходи учења нису исказани као знања, вештине, способности и ставови, па су, на основу прелиминарне процене, у колону „Одговарајући дескриптори ИУ“ убачени искази из Стандарда 4 (Компетенције дипломираних студената). Представљена подела формулација компетенција у оквиру колоне заснива се на процени доминантне одлике формулације, с обиром да су знања и вештине дати у истој формулацији. Оригинална формулација компетенција из документа наведена је у колонама.

Извори:

Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац, www.vpssa.edu.rs

Назив квалификације: ОРГАНСКА ПРОИЗВОДЊА, СКЛАДИШТЕЊЕ И СУШЕЊЕ ЛЕКОВИТОГ БИЉА (НЕВЕНА И АНИСА) Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 2 Ова квалификација је заснована на исходима учења: Да			Документ коришћен за ово поређење Врста: Програм обуке, „Просветни гласник“ – 02/09 Датум развијања квалификације: 2009. Институција која је развила квалификацију: КАРДС програм. Одобрено од стране ЗУОВ-а и усвојено од стране МПНТР		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Програму обуке, али носе назив „исходи програма“. Ниво квалификације је назначен у шифри Номенклатуре, као и сектор квалификације. „Исходи програма“ су формулисани као ИУ, али нису класификовани/сортирани као знања, вештине, способности и ставови. Радне компетенције (опис рада) дефинисане су, али директна веза између ИУ и радних компетенција није доказана. За ову квалификацију, дефинисане су следеће радне компетенције: • Извођење агротехничких мера за гајење невена и аниса. • Производња невена и аниса на органским принципима. • Убирање приноса. • Сушење и складиштење невена и аниса. Исходи учења су усклађени са нивоом 2 НОКС-а.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Способности и ставови нису дефинисани.		
Дескриптори нивоа 2 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 2 НОКС-а Знање и разумевање	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 2 НОКС-а Вештине	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 2 НОКС-а Способности и ставови (СС)	Одговарајући дескриптори ИУ:

Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Поседује општа и стручна <u>знања о чињеницама и основним принципима</u> потребним за рад и/или учење.	По завршетку програма, полазник ће бити у стању да: • наведе морфолошке и физиолошке карактеристике невена и аниса; • разликује захтеве биљака према вегетационим чиниоцима; • препозна потребне машине, алате и уређаје; • дефинише карактеристике земљишта; • процени и одабере семенски материјал на основу оцене квалитета семена; • утврди најповољнији моменат сетве на основу физичких параметара; • процени време за убирање приноса са становишта изгледа биљке и вегетационих чинилаца; • наведе потребне параметре за сушење невена и аниса; • препозна моменат када је сушење завршено.	Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за <u>обављање мање сложених, унапред утврђених оперативних послова</u>. <u>Рукује алатима и машинама</u> уз детаљна техничка упутства користећи прописане материјале за рад.	По завршетку програма, полазник ће бити у стању да: • препозна потребне машине, алате и уређаје; • рукује машинама, алатом и уређајима; • узоркује земљиште; • на основу узорка ђубри земљиште; • изврши ђубрење; • пооре земљиште; • изврши површинску припрему земљишта; • посеје одабрано семе; • негује невен и анис (сузбија корове, култивира, окопава, плеви, прихрањује, наводњава и штити од болести и штеточина); • одабере амбалажу за одлагање биљака при убирању; • подеси потребне параметре за сушење; • пакује осушен принос невена и аниса; • контролише и подешава услове у складишту.	Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Обавља послове у складу са <u>утврђеним техничко-технолошким поступцима</u>, уз повремени надзор. <u>Одговорно</u> је за примену утврђених поступака, средстава и организацију сопственог рада.	
--	--	---	---	--	--

Назив квалификације: УЗГОЈ ПОВРЋА У ЗАТВОРЕНОМ ПРОСТОРУ Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 2 Ова квалификација је заснована на исходима учења: ДА, али не на ЗВСС	Документ коришћен за ово поређење Врста: Интерни документ НСЗ Датум развијања квалификације: / Институција која је развила квалификацију: НСЗ				
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у одељку „Информације о обуци“, али су названи „кључне компетенције“. Ниво квалификације није назначен, али сектор квалификације јесте у односу на Номенклатуру. Исходи учења нису детаљно формулисани нити категорисани као знања, вештине, способности и ставови. Радне компетенције (опис посла) нису дефинисане, али се могу екстраполирати из структуре програма обуке и назива модула: • Познавање припреме простора за производњу поврћа. • Припремање затвореног простора за производњу поврћа. Постављање, услови за успевање у затвореном простору (топлота, светлост, вода, влажност ваздуха), системи производње поврћа (гајење у земљишту објекта, гајење на супстратима). • Обрада и припрема земљишта за сетву и садњу (опште агротехничке мере – обрада земљишта, ђубрење, фито санитарне мере; специјалне агротехничке мере – гасовање са CO2 и настирање земљишта). • Сетва и садња поврћа. • Омашна сетва, сетва у редове, сетва у траке, сетва у кућице. • Производња расада. • Припрема за производњу расада, сетва, пикирање, нега расада, расађивање. • Убирање, вађење (берба) поврћа. • Аспекти заштите здравља и безбедности.	Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Знања и вештине су наведени у истој формулацији. Формулације ИУ нису одговарајуће. Способности и ставови нису дефинисани.				
Дескриптори нивоа 2 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори	Одговарајући дескриптори	Дескриптори нивоа	Одговарајући дескриптори	Дескриптори нивоа	Одговарајући

нивоа 2 НОКС-а	ИУ:	2 НОКС-а	ИУ:	2 НОКС-а	дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Поседује општа и стручна <u>знања о чињеницама и основним принципима</u> потребним за рад и/или учење.	Кључне компетенције : познавање припреме простора за производњу поврћа.	Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за <u>обављање мање сложених, унапред утврђених оперативних послова</u>. <u>Рукује алатима и машинама</u> уз детаљна техничка упутства користећи прописане материјале за рад.	Кључне компетенције : - вештине <u>припреме и обраде земљишта за производњу поврћа</u>; - вештине <u>одабира квалитетног сетвеног и садног материјала</u>; - вештине проветравања, заливања, загревања простора; - познаје и <u>рукује алатом, помоћним средствима и материјалом</u>; - контрола квалитета; - заштита здравља и околине поштовањем хигијенско - техничких стандарда.	Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Обавља послове у складу са <u>утврђеним техничко-технолошким поступцима</u>, уз повremени надзор. <u>Одговоран</u> је за примену утврђених поступака, средстава и <u>организацију сопственог рада</u>.	

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Подаци о обуци не дају информацију о нивоу квалификације. Једина доступна информација јесте да је улазна квалификација „минимум основно образовање“. Постоји слична квалификација у формалном СООО (Ратар) на нивоу 3, као и неформална квалификација акредитована од стране МПНТР - Органска производња, складиштење и сушење лековитог биља (невена и аниса), која се налази на нивоу 2. Донета је одлука да се упореде ИУ за ову неформалну квалификацију са дескрипторима нивоа 2 НОКС-а, с обзиром да обе неформалне квалификације имају исту дужину трајања програма обуке (180 часова).

Исходи учења нису формулисани као знања, вештине, способности и ставови, већ као „кључне компетенције“. Овај начин формулисања ИУ представља изазов када је реч о додељивању датих компетенција категоријама знања, вештина, способности и ставова, као што је представљено у табели. Нацрт документа НОКС-а дефинише: „Компетенција је интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, који омогућују појединцу

ефикасно обављање активности у послу, у складу са очекиваним стандардом”. Дакле, дата дистрибуција компетенција по колонама заснована је на процени доминантне одлике формулације, с обиром да су знања и вештине дати у истој формулацији.

Назив квалификације: СЕРВИСЕР КУЋНИХ ЕЛЕКТРИЧНИХ УРЕЂАЈА Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 3 Ова квалификација је заснована на исходима учења: ДА, али не на ЗВСС			Документ коришћен за ово поређење Врста: Интерни документ НСЗ Датум развијања квалификације: / Институција која је развила квалификацију: НСЗ		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у одељку „Информације о обуци“, али су названи „кључне компетенције“. Ниво квалификације није назначен, али сектор квалификације јесте у односу на Номенклатуру. Исходи учења нису формулисани на одговарајући начин (знања и вештине су помешани). Радне компетенције (опис посла) нису дефинисане.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Знања и вештине су наведени у истој формулацији. Формулације ИУ нису одговарајуће. Способности и ставови нису дефинисани.		
Дескриптори нивоа 3 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 3 НОКС-а Знање и разумевање	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а Вештине	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а Способности и ставови (СС)	Одговарајући дескриптори ИУ:
Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Поседује <u>општа и стручна знања о чињеницама, основним принципима и процесима</u> потребним за рад и/или	Кључне компетенције: • зна да примени мере заштите на раду и прве помоћи; • зна да тумачи техничку документацију; • зна основе електротехнике; • зна поделу беле технике и врсте; • познаје принципе и поступке монтаже и сервисирања; • зна електроуређаје, мерно-	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за обављање <u>средње сложених, разноврсних, повремено нестандартних оперативних послова</u> .	Кључне компетенције: • познаје и користи различите алате, мерна и друга средства за рад; • Зна да изврши контролу извршених радова и квалитет; • зна да поправи и замени неисправне делове.	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Обавља послове <u>самостално</u> у складу са техничко-технолошким процедурама. <u>Организује</u> сопствени рад и/или рад других.	

учење.	регулациону технику, термичке елементе, електромеханичке елементе, хидро - пнеумо - електро - механичке компоненте.	Прикупља и врши избор релевантних информација. Рукује специјализованом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале.		Одговорно је за примену процедура и средстава сопственог рада. <u>Предузимљив(а)</u> је у раду.	
--------	---	---	--	---	--

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Подаци о обуци не дају информацију о нивоу квалификације. Једина доступна информација јесте да је улазна квалификација „завршена средња школа; предност занимања електро струке, интересовања и способности“. С обзиром да постоји слична квалификација у формалном ССОО (Електричар) на нивоу 3, донета је одлука да се упореде ИУ за ову неформалну квалификацију са дескрипторима нивоа 3 НОКС-а.

Исходи учења нису формулисани као знања, вештине, способности и ставови, већ као „кључне компетенције“. Овај начин формулисања ИУ представља изазов када је реч о додељивању датих компетенција категоријама знања, вештина, способности и ставова, као што је представљено у табели. Нацрт документа НОКС-а дефинише: „Компетенција је интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, који омогућују појединцу ефикасно обављање активности у послу, у складу са очекиваним стандардом“. Дакле, дата дистрибуција компетенција по колонама заснована је на процени доминантне одлике формулације, с обзиром да су знања и вештине дати у истој формулацији.

Назив квалификације: ОДРЖАВАЊЕ АУТОКЛИМА УРЕЂАЈА Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 2 Ова квалификација је заснована на исходима учења: Да			Документ коришћен за ово поређење Врста: Програм обуке, „Просветни гласник“ – 02/09 Датум развијања квалификације: 2009. Институција која је развила квалификацију: КАРДС програм. Одобрен од стране ЗУОВ-а и усвојен од стране МПНТР		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Програму обуке, али носе назив „исходи програма“. Ниво квалификације је назначен у шифри Номенклатуре, као и сектор квалификације. „Исходи програма“ су формулисани као ИУ, али нису класификовани/сортирани као знања, вештине, способности и ставови. Радне компетенције (опис рада) дефинисане су, али директна веза између ИУ и радних компетенција није доказана. За ову квалификацију, дефинисана је следећа радна компетенција: Одржавање расхладног система утомобила. Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 2 НОКС-а.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Способности и ставови нису дефинисани.		
Дескриптори нивоа 2 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 2 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 2 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 2 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Поседује општа и стручна <u>знања о чињеницама и основним принципима</u> потребним за	По завршетку програма, полазник ће бити у стању да: • објасни принцип рада расхладног система аутомобила; • препозна типове и компоненте расхладног ситета утомобила.	Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за <u>обављање мање сложених, унапред утврђених оперативних послова.</u>	По завршетку програма, полазник ће бити у стању да: • провери параметре система одговарајућом опремом; • дијагностикује кварове у систему; • изврши мање оправке система везане за редовне сервисе;	Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Обавља послове у складу са <u>утврђеним техничко-технолошким поступцима</u> , уз повремени	

рад и/или учење.	together for life	Рукује алатима и машинама уз детаљна техничка упутства користећи прописане материјале за рад.	• пречисти и допуни систем радним флуидом, без испуштања у атмосферу.	надзор. <u>Одговоран</u> је за примену утврђених поступака, средстава и <u>организацију сопственог рада</u> .	
------------------	----------------------	---	---	--	--

Назив квалификације: ПОСЛОВНИ СЕКРЕТАР Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 4 Ова квалификација је заснована на исходима учења: Да, али не на ЗВСС			Документ коришћен за ово поређење Врста: Интерни документ НСЗ Датум развијања квалификације: / Институција која је развила квалификацију: НСЗ		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у одељку „Информације о обуци“, али су названи „кључне компетенције“. Ниво квалификације није назначен, али сектор квалификације јесте у односу на Номенклатуру. Исходи учења нису формулисани на одговарајући начин (знања и вештине су помешани). Радне компетенције (опис посла) нису дефинисане.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Знања и вештине су наведени у истој формулацији. Формулације ИУ нису одговарајуће. Способности и ставови нису дефинисани.		
Дескриптори нивоа 4 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 4 НОКС-а	Одговарајући дескриптори ИУ:
Знање и разумевање		Вештине		Способности и ставови (СС)	
Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Поседује систематизована и целовита знања потребна за даљи рад и/или учење.	Кључне компетенције: • примењена знања из области канцеларијског и електронског пословања; • знање пословног бонтона.	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: <u>Примењује вештине</u> потребне за обављање <u>сложених, разноврсних, учестало нестандартних послова</u> користећи различите методе и технике.	Кључне компетенције: • вештине управљања документима и примена пословних техничких упутстава; • вештине планирања и управљања информацијама; • вештине пословне кореспонденције; • вештине рада на рачунару; • вештине разумевања, говора и писања на	Лице са стеченим 4. нивоом квалификације: Обавља послове <u>самостално</u> уз повремене консултације. <u>Организује и контролише</u> сопствени рад и/или рад мање групе.	

	together for life	Врши <u>критички одабир релевантних информација</u> прикупљених из различитих извора ради примене у раду или учењу. <u>Рукује различитом опремом, машинама и постројењима</u> користећи различите материјале.	енглеском језику (пословни енглески); • вештине управљања временом; • вештине организовања пословних скупова.	<u>Уочава проблеме</u> и учествује у њиховом решавању. <u>Одговоран је за избор поступака и средстава за сопствени рад и/или рад других.</u>	
--	----------------------	---	---	--	--

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Подаци о обуци не дају информацију о нивоу квалификације. Једина доступна информација јесте да је улазна квалификација „минимум IV степен стручне спреме друштвеног смера уз познавање енглеског језика и рада на рачунару; одговарајуће искуство, професионална интересовања и способности такође се узимају у обзир“. С обзиром да постоји слична квалификација у формалном ССОО (Пословни администратор), а квалификација је на нивоу 4, донета је одлука да се упореде ИУ за ову неформалну квалификацију са дескрипторима нивоа 4 НОКС-а.

Исходи учења нису формулисани као знања, вештине, способности и ставови, већ као „кључне компетенције“. Овај начин формулисања ИУ представља изазов када је реч о додељивању датих компетенција категоријама знања, вештина, способности и ставова, као што је представљено у табели. Нацрт документа НОКС-а дефинише: „Компетенција је интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, који омогућују појединцу ефикасно обављање активности у послу, у складу са очекиваним стандардом“. Дакле, дата дистрибуција компетенција по колонама заснована је на процени доминантне одлике формулације, с обзиром да су знања и вештине дати у истој формулацији.

Назив квалификације: МОНТАЖЕР СИСТЕМОМ СУВЕ ГРАДЊЕ Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 3 Ова квалификација је заснована на исходима учења: Да, али не на ЗВСС			Документ коришћен за ово поређење Врста: Интерни документ НСЗ Датум развијања квалификације: / Институција која је развила квалификацију: НСЗ		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у одељку „Информације о обуци“, али су названи „кључне компетенције“. Ниво квалификације није назначен, али сектор квалификације јесте у односу на Номенклатуру. Исходи учења нису формулисани у смислу знања, вештина, способности и ставова. Радне компетенције (опис посла) нису дефинисане.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Знања и вештине су наведени у истој формулацији. Формулације ИУ нису одговарајуће. Способности и ставови нису дефинисани.		
Дескриптори нивоа 3 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 3 НОКС-а Знање и разумевање	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а Вештине	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 3 НОКС-а Способности и ставови (СС)	Одговарајући дескриптори ИУ:
Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Поседује <u>општа и стручна знања о чињеницама, основним принципима и процесима</u> потребним за рад и/или учење.	Кључне компетенције: - зна основе грађевинарства; - познаје и разликује различите врсте облога.	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за обављање <u>средње сложених, разноврсних, повремено нестандартних оперативних послова</u> . Прикупља и врши	Кључне компетенције: - зна и примењује мере заштите на раду; - познаје и користи различите машине, алате и средства за рад; - зна да конструише облоге; - зна да обрађује облоге; - зна да монтира конструкције.	Лице са стеченим 3. нивоом квалификације: Обавља послове <u>самостално</u> у складу са техничко-технолошким процедурама. <u>Организује</u> сопствени рад и/или рад других.	

	g together ng for life	избор релевантних информација. Рукује специјализованом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале.		Одговорно је за примену процедура и средстава сопственог рада. Предузимљив је у раду.	
--	---------------------------	--	--	---	--

Примењен приступ / методолошко објашњење:

Подаци о обуци не дају информацију о нивоу квалификације. Једина доступна информација јесте да је улазна квалификација „минимум основно образовање“. С обзиром да постоји слична квалификација у формалном ССОО (Монтер суве градње), а квалификација је на нивоу 3, донета је одлука да се упореде ИУ за ову неформалну квалификацију са дескрипторима нивоа 3 НОКС-а.

Исходи учења нису формулисани као знања, вештине, способности и ставови, већ као „кључне компетенције“. Овај начин формулисања ИУ представља изазов када је реч о додељивању датих компетенција категоријама знања, вештина, способности и ставова, као што је представљено у табели. Нацрт документа НОКС-а дефинише: „Компетенција је интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, који омогућују појединцу ефикасно обављање активности у послу, у складу са очекиваним стандардом“. Дакле, дата дистрибуција компетенција по колонама заснована је на процени доминантне одлике формулације, с обзиром да су знања и вештине дати у истој формулацији.

Назив квалификације: ИЗРАДА И МОНТАЖА НАМЕШТАЈА ОД ПЛОЧАСТОГ МАТЕРИЈАЛА Шифра квалификације: Није примењиво Назначени ниво НОКС-а: 2 Ова квалификација је заснована на исходима учења: Да			Документ коришћен за ово поређење Врста: Програм обуке, „Просветни гласник“ – 02/09 Датум развијања квалификације: 2009. Институција која је развила квалификацију: КАРДС програм. Одобрено од стране ЗУОВ-а и усвојено од стране МПНТР		
Процена везе између формулације исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Исходи учења су дефинисани у Програму обуке, али носе назив „исходи модула“. Ниво квалификације је назначен у шифри из Номенклатуре, као и сектор квалификације. „Исходи модула“ формулисани су као ИУ, али нису класификовани/сортирани као знања, вештине, способности и ставови. Радне компетенције (опис рада) дефинисане су. За ову квалификацију, дефинисана је следећа радна компетенција: Израда и уградња намештаја од плочастог материјала. Исходи учења су усклађени са дескрипторима нивоа 2 НОКС-а.			Процена неусаглашености између формулација исхода учења за ову квалификацију и дескриптора нивоа НОКС-а: Нису идентификована већа неслагања. Способности и ставови нису у потпуности дефинисани.		
Дескриптори нивоа 2 НОКС-а у поређењу са идентификованим исходима учења					
Дескриптори нивоа 2 НОКС-а Знање и разумевање	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 2 НОКС-а Вештине	Одговарајући дескриптори ИУ:	Дескриптори нивоа 2 НОКС-а Способности и ставови (СС)	Одговарајући дескриптори ИУ:

Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Поседује општа и стручна <u>знања о чињеницама и основним принципима</u> потребним за рад и/или учење.	По завршетку модула, полазник ће бити у стању да: • разликује врсте и технолошка својства плоча; • одреди алат и прибор према шеми кројења; • препозна узрок пожара; ❖ • одабере начин склапања (монтажни и демонтажни намештај).	Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Примењује вештине потребне за <u>обављање мање сложених, унапред утврђених оперативних послова</u>. <u>Рукује алатима и машинама</u> уз детаљна техничка упутства користећи прописане материјале за рад.	По завршетку модула, полазник ће бити у стању да: • изабере материјал према намени елемента; • припреми шему кројења плоче; • изабере одговарајући алат и средство рада; • подеси основни и помоћни алат; • примени различите режиме рада на машини за кројење; • уочи и отклони неправилност у раду машина; • изврши све операције кројења; • подеси параметре машине за кантовање ивичног фурнира и кант траке; • нанесе и обради ивични фурнир и кат траку; • уочи и отклони недостатке који могу изазвати пожар; • одабере адекватно средство за гашење пожара; ❖ • изради и постави елементе везе; • састави елементе у склоп; • изврши потребна спајања лепљењем; • постави оков и врата; • угради намештај.	Лице са стеченим 2. нивоом квалификације: Обавља послове у складу са <u>утврђеним техничко-технолошким поступцима</u>, уз повремени надзор. <u>Одговоран</u> је за примену утврђених поступака, средстава и организацију <u>сопственог рада</u>.	• <u>Организује сопствене активности</u> у радном простору са циљем да сам не буде изазивач пожара.
--	---	---	--	---	---

Прилог 5 – Анализа квалитета квалификација из узорка квалификација

Упитник за анализу главних карактеристика у вези са квалитетом квалификација

Упитник за анализу квалитета квалификација подељен је на 5 делова на основу 5 блокова циклуса развијања и спровођења квалификација⁸ приказаног испод. Питања о укључености актера на тржишту рада и институционалном уређењу интегрисани су у оквиру блокова.

⁸ Фокус квалификационог циклуса је на квалификацијама СОО и њиховој релевантности на тржишту рада. Морамо имати на уму да су квалитет и релевантност повезани са сврхом квалификације, а то нису увек запошљавање или потребе тржишта рада.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
12	Пољопривредни техничар	Agricultural Technician	Формална	4

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено путем функционалне анализе коју је спровео Завод за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ)
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Ратарско - повртарски техничар (оператер)	Правилник о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада пољопривреда, производња и прерада хране, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 22/90, 1/93, 1/94, 1/96, 2/2001, 5/2002, 10/2006, 5/2011, 6/2012, 5/2013, 11/2013, 14/2013, 3/2014 и 5/2014
Воћарско - виноградарски техничар (оператер)	
Цвећарско - вртларски техничар (оператер)	
Техничар сточарства (Сточар) (оператер)	
Тренер спортских коња	
Техничар живинарства (Живинар)	

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁹ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди	Као чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих, дефинишу потребу за квалификацијом, а као чланови тимова за израду наставних планова и програма,

⁹ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

	дефинишу потребу за обуком за дату квалификацију.
--	---

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању матурског испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).
Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	Учешће у истраживању и верификацији описа посла.
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/

Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа (пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 6/12).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у формалном образовању	Да
Радници / ССООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?

Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?

В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?

Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација

У школи	Да	2718/990 ¹⁰ часова	4 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Не			
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	1247 (школска година 2016-2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље.

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичну наставу)

Блок IV: Оцењивање¹¹

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	

¹⁰ Од 2718 часова стручних предмета, 990 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (576).

¹¹ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би примило диплому/сертификат.

Организација испита	X (средња стручна школа)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада у склопу стручне матуре. Практични рад је део стручне матуре која се полаже на крају четворогодишњег образовања. Практични рад служи оцењивању (стручних) компетенција, као што је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/ Стандарди оцењивања су засновани на ИУ
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских	Да

знања	
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?

Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	Стручна матура се састоји из три дела: испита из матерњег језика и књижевности, испита за проверу стручно-теоријских знања и матурског практичног рада. Потребно је успешно положити сва три испита.
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе) који издају дипломе.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да/** Не

Наведите детаље. Линк / УРЛ

Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**

Жиг, референца, сертификација.

Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
22	Руковалац – механичар пољопривредне технике	Agricultural Machinery Mechanic	Формална	3

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Стечено кроз функционалну анализу и истраживање спроведено од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ).
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, и друго)
Руковалац пољопривредних машина	Правилник о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада пољопривреда, производња и прерада хране, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 1/93, 1/94, 1/96, 2/01, 05/02, 10/06, 5/11, 6/12, 1/13, 2/13, 5/2014 и 5 /15
Хидромелиоратор	

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада¹² укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	Као чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих, дефинишу потребу за квалификацијом, а као чланови тимова за израду наставних планова и програма, дефинишу потребу за обуком за дату квалификацију.

¹² Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању завршног испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	Учешће у истраживању и верификацији описа посла.
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа

	(пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.
--	--

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурирана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 5/11).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / ССООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

В. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?

Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?

В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?

Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	2376/1192 ¹³	3 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном	Не			

¹³ Од 2376 часова стручних предмета, 1192 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (352).

месту				
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	207 (Школска година 2016/2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да/Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље.

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичне наставе).

Блок IV: Оцењивање¹⁴

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
-----------	---

¹⁴ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада на завршном испиту у СОО. Практичан рад служи оцењивању (стручних) компетенција, како је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/ Стандарди оцењивања засновани су на ИУ
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	/
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.

Практични рад у предузећу	Да/Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?

Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	Завршни испит на крају трогодишњег СОО састоји се од практичног рада који обезбеђује основу за оцењивање засновано на компетенцијама.

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе) који издају дипломе.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ
Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? Да

Жиг, референца, сертификација.

Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
122	Електротехничар за електронику на возилима	Electro Technician for Electronics in Vehicles	Формална	4

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено путем функционалне анализе и истраживања које је спровео Завод за унапређивање образовања (ЗУОВ).
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Електротехничар за електронику на возилима. Занимања нису наведена.	Правилник о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада електротехника, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 4/04, 13/04, 12/05, 8/06, 3/07, 5/11, 7/12, 2/13, 3/13, 10/14 и 8/15

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада¹⁵ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	Као чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих, дефинишу потребу за квалификацијом, а као чланови тимова за израду наставних планова и програма, дефинишу потребу за обуком за дату квалификацију.

¹⁵ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању матурског испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	Учешће у истраживању и верификацији описа посла.
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа

	(пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.
--	--

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 8/15).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / СООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?

Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?

В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?

Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	2691/1069 ¹⁶	4 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном	Не			

¹⁶ Од 2691 часова стручних предмета, 1069 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (229).

месту				
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	417 (школска година 2016-2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да/Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичне наставе).

Блок IV: Оцењивање¹⁷

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
-----------	---

¹⁷ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би примило диплому/сертификат.

Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада. Практични рад је део стручне матуре која се полаже на крају четворогодишњег образовања. Практични рад служи за оцењивање (стручних) компетенција, као што је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања засновани су на ИУ
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.

Практични рад у предузећу	Да/Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?

Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	Стручна матура се састоји из три дела: испита из матерњег језика и књижевности, испита за проверу стручно-теоријских знања и матурског практичног рада (1/3).
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе) који издају дипломе.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да** / Не

Наведите детаље. Линк / УРЛ

Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? Да

Жиг, референца, сертификација.

Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
133	Аутоелектричар	Car Electrician	Формална	3

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено од групе експерата за DACUM (послодавци и запослени у привреди). DACUM мапа и листа учесника. Завод за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ).
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Аутоелектричар Занимања нису наведена.	Правилник о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада електротехника, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 4/93, 3/01, 8/02, 3/03, 2/07, 5/11, 7/12, 2/13, 11/13

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада¹⁸ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	DACUM анализу процеса посла (занимања). Као чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих, дефинишу потребу за квалификацијом, а као чланови тимова за израду наставних планова и програма, дефинишу потребу за обуком за дату квалификацију.

Блок II: Стандарди и структура

¹⁸ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању завршног испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	У DACUM методи.
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа (пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не

	постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.
--	---

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 7/12).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / ССООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?

Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?

В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?

Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	2303/1201 ¹⁹	3 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Не			

¹⁹ Од 2303 часова стручних предмета, 1201 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (171).

Друго	/			
-------	---	--	--	--

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	348 (школска година 2016-2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичну наставу).

Блок IV: Оцењивање²⁰

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
-----------	---

²⁰ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада на завршном испиту у СОО. Практичан рад служи оцењивању (стручних) компетенција, како је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања су засновани на ИУ.
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	/
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.

Практични рад у предузећу	Да/Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?

Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	Завршни испит на крају трогодишњег СОО састоји се од практичног рада који обезбеђује основу за оцењивање засновано на компетенцијама.

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе).

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**

Наведите детаље. Линк / УРЛ

Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? Да

Жиг, референца, сертификација.

Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
128	Техничар мехатронике	Mechatronics Technician	Формална	4

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено од групе експерата за DACUM (послодавци и запослени у привреди). DACUM мапа и листа учесника. Завод за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ).
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Техничар мехатронике Занимања нису наведена.	Правилник о наставном плану и програму, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 9/07, 6/10, 5/11, 9/13, 11/13, 14/13 и 10/14

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада²¹ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	DACUM анализу процеса посла (занимања). Као чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих, дефинишу потребу за квалификацијом, а као чланови тимова за израду наставних планова и програма, дефинишу потребу за обуком за дату квалификацију.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

²¹ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању матурског испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	У DACUM методи.
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа

	(пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.
--	--

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 10/14).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / ССООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?

Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?

В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?

Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	2669/381 ²²	4 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном	Не			

²² Од 2669 часова стручних предмета, 381 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (1225).

месту				
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	600 (школска година 2016-2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичне наставе).

Блок IV: Оцењивање²³

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

²³ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би примило диплому/сертификат.

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада у склопу стручне матуре. Практични рад је део стручне матуре која се полаже на крају четворогодишњег образовања. Практични рад служи оцењивању (стручних) компетенција, као што је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања засновани су на ИУ.
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/

Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	Стручна матура се састоји из три дела: испита из матерњег језика и књижевности, испита за проверу стручно-теоријских знања и матурског практичног рада (1/3).
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе) који издају дипломе.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ
Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? Да

Жиг, референца, сертификација.

Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
111	Оператер машинске обраде	Mechanical Processing Operator	Формална	3

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Стечени кроз функционалну анализу и истраживање спроведено од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ-а).
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Оператер машинске обраде (Mechanical Processing Operator) Занимања нису наведена.	Правилник о наставном плану и програму, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 4/04, 17/04, 11/05, 8/06, 03/07, 9/13, 11/13, 14/13, 6/14, 4/15 и 11/15

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада²⁴ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	Истраживање о квалификацији. Као чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих, дефинишу потребу за квалификацијом, а као чланови тимова за израду наставних планова и програма, дефинишу потребу за обуком за дату квалификацију..

Блок II: Стандарди и структура

²⁴ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању завршног испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	Учешће у истраживању и верификацији описа посла
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа (пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не

	постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.
--	---

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 4/15).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / ССООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?

Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?

В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?

Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	2315/1398 ²⁵	3 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Не			

²⁵ Од 2315 часова стручних предмета, 1398 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (377).

Друго	/			
-------	---	--	--	--

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	300 (школска година 2016-2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичне наставе).

Блок IV: Оцењивање²⁶

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/

²⁶ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада у склопу стручне матуре. Практични рад је део стручне матуре која се полаже на крају четворогодишњег образовања. Практични рад служи оцењивању (стручних) компетенција, као што је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/ Стандарди оцењивања засновани су на ИУ.
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	/
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/ Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.

Друго	/
-------	---

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	Завршни испит на крају трогодишњег СОО састоји се од практичног рада који обезбеђује основу за оцењивање засновано на компетенцијама.

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе).

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ
Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**
Жиг, референца, сертификација.
Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
224	Финансијски администратор	Financial Administrator	Формална	4

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено од групе експерата за DACUM (послодавци и запослени у привреди). DACUM мапа и листа учесника. Завод за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ).
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Финансијски администратор (Financial Administrator) Занимања нису наведена.	Правилник о наставном плану и програму, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 14/04, 11/05, 17/06, 18/07, 1/08, 10/12, 1/13 и 15/15

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада²⁷ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	DACUM анализу процеса посла (занимања). Као чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих, дефинишу потребу за квалификацијом, а као чланови тимова за израду наставних планова и програма, дефинишу потребу за обуком за дату квалификацију.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

²⁷ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању матурског испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	У DACUM методи.
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа (пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 10/12).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / СООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?

Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?

В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?

Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	2773/180 ²⁸	4 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Не			
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

²⁸ Од 2773 часова стручних предмета, 180 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (1060).

- A. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	1454 (школска година 2016-2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичну наставу).

Блок IV: Оцењивање²⁹

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.

²⁹ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би примило диплому/сертификат.

Друго	/
-------	---

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада у склопу стручне матуре. Практични рад је део стручне матуре која се полаже на крају четворогодишњег образовања. Практични рад служи оцењивању (стручних) компетенција, као што је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања су засновани на ИУ.
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?

Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	Стручна матура се састоји из три дела: испита из матерњег језика и књижевности, испита за проверу стручно-теоријских знања и матурског практичног рада (1/3).
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе) који издају дипломе.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да** / Не
Наведите детаље. Линк / УРЛ
Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? Да
Жиг, референца, сертификација.
Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
179	Архитектонски техничар	Architectural Technician	Формална	4

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено од групе експерата за DACUM (послодавци и запослени у привреди). DACUM мапа и листа учесника. Завод за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ).
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Архитектонски техничар Занимања нису наведена.	Правилник о наставном плану и програму, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 13/07, 10/08, 3/10, 5/11, 2/12, 9/15 и 13/15

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада³⁰ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	DACUM анализу процеса посла (занимања) Као чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих, дефинишу потребу за квалификацијом, а као чланови тимова за израду наставних планова и програма, дефинишу потребу за обуком за дату квалификацију.

Блок II: Стандарди и структура

³⁰ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању матурског испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	У DACUM методи.
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа (пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не

постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 9/15).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / ССООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?

Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?

В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?

Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	2653/330 ³¹	4 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Не			

³¹ Од 2653 часова стручних предмета, 330 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (1359).

Друго	/			
-------	---	--	--	--

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	1030 (школска година 2016-2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичне наставе).

Блок IV: Оцењивање³²

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/

³² Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би примило диплому/сертификат.

Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада у склопу стручне матуре. Практични рад је део стручне матуре која се полаже на крају четворогодишњег образовања. Практични рад служи оцењивању (стручних) компетенција, као што је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања су засновани на ИУ.
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/ Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.

Друго	/
-------	---

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	Стручна матура се састоји из три дела: испита из матерњег језика и књижевности, испита за проверу стручно-теоријских знања и матурског практичног рада (1/3).
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе) који издају дипломе.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ
Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? Да
Жиг, референца, сертификација.
Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
190	Монтер суве градње	Dry Liner	Формална	3

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Дато кроз функционалну анализу и верификацију које је спровео Завод за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ).
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Монтер суве градње Занимања нису наведена.	Правилник о наставном плану и програму, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 4/04, 12/04, 8/06, 3/07, 11/05, 5/11, 6/14, 7/14, 08/14, 13/15, 18/15, 2/16

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада³³ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	Као чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих, дефинишу потребу за квалификацијом, а као чланови тимова за израду наставних планова и програма, дефинишу потребу за обуком за дату квалификацију.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

³³ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању завршног испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	Учешће у верификацији (провери) описа посла.
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа (пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 6/14).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / СООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?

Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?

В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?

Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	2290/1210 ³⁴	3 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Не			
Друго	/			

³⁴ Од 2290 часова стручних предмета, 1210 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (538).

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	30 (школска година 2016-2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичне наставе).

Блок IV: Оцењивање³⁵

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/

³⁵ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада на завршном испиту у СОО. Практичан рад служи оцењивању (стручних) компетенција, како је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања засновани су на ИУ.
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	/
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?

Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	Завршни испит на крају трогодишњег СОО састоји се од практичног рада који обезбеђује основу за оцењивање засновано на компетенцијама.

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе).

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**

Наведите детаље. Линк / УРЛ

Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**

Жиг, референца, сертификација.

Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
33	Техничар за обликовање намештаја и ентеријера	Technician For Furniture And Interior Design	Формална	4

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено од групе експерата за DACUM (послодавци и запослени у привреди). DACUM мапа и листа учесника. Завод за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ).
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Техничар за обликовање намештаја и ентеријера Занимања нису наведена.	Правилник о наставном плану и програму, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 8/05, 15/06, 1/08, 8/09, 9/14, 6/15, 16/15, 3/16

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада³⁶ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	DACUM анализу процеса посла (занимања). Као чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих, дефинишу потребу за квалификацијом, а као чланови тимова за израду наставних планова и програма, дефинишу потребу за обуком за дату квалификацију.

Блок II: Стандарди и структура

³⁶ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању матурског испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	У DACUM методи.
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа (пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не

постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 3/16).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / ССООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	2733/678 ³⁷	4 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Не			

³⁷ Од 2733 часова стручних предмета, 678 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (1536/1662 у зависности од изборног предмета који ученик одабере).

Друго	/			
-------	---	--	--	--

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	240 (школска година 2016-2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичне наставе).

Блок IV: Оцењивање³⁸

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/

³⁸ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би примило диплому/сертификат.

Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада у склопу стручне матуре. Практични рад је део стручне матуре која се полаже на крају четворогодишњег образовања. Практични рад служи оцењивању (стручних) компетенција, као што је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања засновани су на ИУ.
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.

Друго	/
-------	---

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	Стручна матура се састоји из три дела: испита из матерњег језика и књижевности, испита за проверу стручно-теоријских знања и матурског практичног рада (1/3).
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе) који издају дипломе.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ
Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? Да
Жиг, референца, сертификација.
Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
40	Столар	Carpenter	Формална	3

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено од групе експерата за DACUM (послодавци и запослени у привреди). DACUM мапа и листа учесника. Завод за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ).
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Столар Занимања нису наведена.	Правилник о наставном плану и програму, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 8/05, 15/06, 1/08, 9/14, 16/15 и 3/16

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада³⁹ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	DACUM анализу процеса посла (занимања).

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
-----------------	-------	--

³⁹ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању завршног испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго; и то :		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	У DACUM методи.
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа (пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да / Не**

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 9/14).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / СООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?

Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?

В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?

Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	2328/1230 ⁴⁰	3 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи / на радном месту	Не			
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

⁴⁰ Од 2328 часова стручних предмета, 1230 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (594).

- A. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	117 (школска година 2016-2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичне наставе).

Блок IV: Оцењивање⁴¹

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.

⁴¹ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Друго	/
-------	---

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада у склопу стручне матуре. Практични рад је део стручне матуре која се полаже на крају четворогодишњег образовања. Практични рад служи оцењивању (стручних) компетенција, као што је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања су засновани на ИУ.
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	/
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију? Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	Завршни испит на крају трогодишњег СОО састоји се од практичног рада који обезбеђује основу за оцењивање засновано на компетенцијама.

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе).

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**

Наведите детаље. Линк / УРЛ

Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**

Жиг, референца, сертификација.

Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
124	Администратор рачунарских мрежа	Administrator of computer networks	Формална	4

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено путем функционалне анализе и истраживања које је спровео Завод за унапређивање образовања (ЗУОВ).
Упражњена радна места	
Друго	Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих представници су социјалних партнера, а Савет предлаже министру листу квалификација (образовних профила).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Администратор рачунарских мрежа Занимања нису наведена.	Правилник о наставном плану и програму, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 17/06, 23/07, 02/09, 3/10, 2/12, 1/13, 14/13, 10/14, 8/15, 14/15, 10/16

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁴² укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	Као чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих, дефинишу потребу за квалификацијом, а као чланови тимова за израду наставних планова и програма, дефинишу потребу за обуком за дату квалификацију.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

⁴² Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла чини интегрални део Стандарда квалификације који је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда квалификације и наставног плана и програма које је развио Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Да	Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању; Приручник о полагању матурског испита у СОО (Завод за унапређивање образовања и васпитања).
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Стандард квалификације садржи опис рада (стандарде занимања), што чини основу за дефинисање ИУ и развијање наставног програма (курикулума). Постоји директна и јасна веза између ових елемената у одговарајућим документима који чине квалификацију.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	Учешће у истраживању и верификацији описа посла
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди су предмет ревизије у периоду огледа (пилотирања) и увођења у систем. Након што се овај процес заврши и квалификације се уведу у систем, не постоји систематски приступ или обавеза модификације или ревидирања ових стандарда.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део иницијалног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Стандард квалификације садржи компетенције и јединице компетенције. Наставни план и програм за квалификацију садржи предмете и модуле („Службени гласник РС“, „Просветни гласник“ бр. 14/15).

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / СООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?

Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?

В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?

Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	2662/310 ⁴³	4 године	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Не			
Друго	/			

⁴³ Од 2662 часова стручних предмета, 310 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна пракса). Укупан број часова не укључује општеобразовне предмете. Број који се односи на практичну обуку не укључује вежбе које се реализују у оквиру стручних предмета (1559).

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
- Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
- В. Који је број нових ученика уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
- Г. Који је број свршених ученика ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових ученика у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених ученика у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	438 (школска година 2016-2017)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичне наставе).

Блок IV: Оцењивање⁴⁴

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита		X (ЗУОВ)	
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/

⁴⁴ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца именовани од стране Привредне коморе или Уније послодаваца Србије.	Процес оцењивања практичног рада у склопу стручне матуре. Практични рад је део стручне матуре која се полаже на крају четворогодишњег образовања. Практични рад служи оцењивању (стручних) компетенција, као што је дефинисано у СК.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања засновани су на ИУ
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.

Практични рад у предузећу	Да/ Ако постоји споразум о сарадњи са предузећем и испуњени су услови за реализацију испита.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	Стручна матура се састоји из три дела: испита из матерњег језика и књижевности, испита за проверу стручно-теоријских знања и матурског практичног рада (1/3).
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје средња стручна школа	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе) који издају дипломе.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ
Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**
Жиг, референца, сертификација.
Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе су верификоване за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
291	Пољопривредни механизатор – специјалиста	Specialist in agricultural mechanization	Формална	5

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	/
Гледиште/мишљење послодаваца	Споразум са предузећима о реализацији стручне праксе. Специјализација се обично организује за запослене једног или више предузећа на њихов захтев и уз њихову подршку.
Упражњена радна места	/
Друго	/

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Operater poljoprivredne mehanizacije-specijalista	Правилник о наставном плану и програму, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 17/97

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁴⁵ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	Дефинисање дужности и радних задатака ⁴⁶ . Опис посла за ову квалификацију је веома детаљан.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?

⁴⁵ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

⁴⁶ Групе послова и задатака.

Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Да	Министарство просвете и/или Завод за унапређивање образовања и васпитања
Стандарди оцењивања	Не	
Друго, и то:	/	

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Постоји веза између описаних дужности и радних задатака и наставног плана и програма.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	Учешће у реализацији програма обуке./Ментори из предузећа.
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују? Да / Не

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део континуираног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? Да / Не

Одредите на основу документације.

Наставни план и програм се састоје из наставних предмета.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	/
Радници / ССООО	Да
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	960/542 ⁴⁷		
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Да	/	1 година	Завршено трогодишње или четворогодишње средње образовање (одговарајућег образовног профила) и 2 године радног искуства.
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових полазника уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених полазника ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован?	В. Број нових полазника у последњој школској	Г. Број свршених полазника у последњој
----------------------	--------------------------	--	--

⁴⁷ Од 960 часова стручних предмета, 542 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна односно специјалистичка пракса).

	Да / Не	години (индикација)	школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	/	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичну наставу) и менторство.

Блок IV: Оцењивање⁴⁸

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X (школа СОО)		
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита	X (мешовита испитна комисија)		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да / Не**

⁴⁸ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца	Оцењивање специјалистичког испита као чланови испитних комисија.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Не
Исходима учења	Не
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	Да
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/Ако постоје услови за реализацију испита у предузећу.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	Специјалистички испит у СОО састоји се од теста за проверу стручно-теоријских знања и израде практичног задатка.

50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому (уверење о положеном специјалистичком испиту) издаје средња стручна школа.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе) који издају дипломе/уверења.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да** / Не
Наведите детаље. Линк / УРЛ
Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Не**
Жиг, референца, сертификација.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
287	Виноградар – специјалиста	Wine grower – specialist	Формална	5

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	/
Гледиште/мишљење послодаваца	Споразум (уговор) са предузећима о реализацији стручне праксе. Специјализација се обично организује за запослене једног или више предузећа на њихов захтев и уз њихову подршку.
Упражњена радна места	/
Друго	/

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Оператер специјалиста у виноградарству	Правилник о наставном плану и програму, „Службени гласник РС - Просветни гласник” бр. 17/97
Воћарско-виноградарски специјалиста	

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁴⁹ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	Дефинисање дужности и радних задатака ⁵⁰ . Опис рада за ову квалификацију је веома детаљан.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

⁴⁹ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

⁵⁰ Групе послова и задатака.

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Да	Министарство просвете и/или Завод за унапређивање образовања и васпитања.
Стандарди оцењивања	Не	
Друго, и то:	/	

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Постоји веза између описаних дужности и радних задатака и наставног плана и програма.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	Учешће у реализацији програма обуке./Ментори из предузећа.
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују? Да / Не

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део континуираног СОО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? Да / Не

Одредите на основу документације.

Наставни план и програм се састоје из наставних предмета.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	/
Радници / ССООО	Да
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	960/564 ⁵¹		
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Да	/	1 година	Завршено трогодишње или четворогодишње средње образовање (одговарајућег образовног профила) и 2 године радног искуства.
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових полазника уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених полазника ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован?	В. Број нових полазника у последњој школској	Г. Број свршених полазника у последњој
----------------------	--------------------------	--	--

⁵¹ Од 960 часова стручних предмета, 564 реализује се као практична настава и „блок“ настава (стручна односно специјалистичка пракса).

	Да / Не	години (индикација)	школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	/	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичну наставу) и менторство.

Блок IV: Оцењивање⁵²

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X (школа СОО)		
Организација испита	X (школа СОО)		
Оцењивање испита	X (мешовита испитна комисија)		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитна комисија се састоји од три члана, два наставника и једног екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

⁵² Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца	Оцењивање специјалистичког испита као чланови испитних комисија.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Не
Исходима учења	Не
Наставном плану и програму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	Да
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/Ако постоје услови за реализацију испита у предузећу.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	Специјалистички испит у СОО састоји се од теста за проверу стручно-теоријских знања и израде практичног задатка.
50-70%	

➤ 70%

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому (уверење о положеном специјалистичком испиту) издаје средња стручна школа.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе) који издају дипломе/уверења.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да** / Не

Наведите детаље. Линк / УРЛ

Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Не**

Жиг, референца, сертификација.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
580	Инжењер пољопривреде	Agricultural engineer (BAS 180 ECTS)	Формална	6.1

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	/
Гледиште/мишљење послодаваца	/
Упражњена радна места	/
Друго	/

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Инжењер пољопривреде Занимања нису наведена.	Интерни документ НСЗ повезује Јединствену номенклатуру занимања са Националном класификацијом занимања.

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁵³ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	/

Установе ВО спроводе анкетања послодаваца као део процеса самовредновања високообразовних установа. Резултати ових истраживања треба да се користе у циљу унапређивања студијских програма. Дакле, у питању је индиректно учешће.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део

⁵³ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

		Стандарда акредитације бр. 4 - Компетенције дипломираних студената и бр. 5 - Курикулум.
Стандарди оцењивања	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената.
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (курикулума).

/

Не постоји ни стандард занимања нити стандард квалификације тако да корелација између ових стандарда није могућа.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Треба укључити резултате анкетирања послодаваца у развијање образовних стандарда и стандарда оцењивања.

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди се периодично ревидирају. Иницијатива може потећи од установе ВО или НСВО. Студијски програми се акредитују или поновно акредитују сваких 5 година.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део ВО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Документација за акредитацију студијског програма, Стандард 5 - Курикулум, структурисана је по предметима.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / СООО	/
Незапослени	/
Друго	/

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	5% (9 ЕСПБ) ⁵⁴	180 ЕСПБ (3 године)	Средње образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи (образовној установи)/на радном месту	Не			
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових студената уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених студената ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових студената у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених студената у последњој школској години (индикација)
Универзитет у	Да	20 (школска година 2016-	/

⁵⁴ Структура курикулума подразумева професионалну праксу која се реализује у 3 облика, и то: кроз радну праксу у периоду од 45 часова која се спроводи у 2. семестру (3 ЕСПБ); кроз производну праксу у периоду од 45 часова која се спроводи у 4. семестру (3 ЕСПБ); и технолошко- организациону праксу у периоду од 45 часова која се организује у 5. семестру (3 ЕСПБ).

Крагујевцу, Агрономски факултет у Чачку		2017) Према Стандарду акредитације бр. 7 - Упис студената. Уписује се само 10 студената (интернет страница).	
---	--	---	--

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да/Не**
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичну наставу).

Блок IV: Оцењивање⁵⁵

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита	X		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	Професори са факултета оцењују студенте.
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	/
Друго	/

Издавањем уверења о завршеној професионалној (стручној) пракси послодавци дају „мишљење”/оцену студента.

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција
за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
/	/

⁵⁵ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Предузећа (послодавци) у којима студенти стичу стручну праксу - укључени су у реализацију стручне праксе и оцењивање на уверењу о завршетку/реализацији стручне праксе.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да / Стандард акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената
Исходима учења	Да
Курикулуму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	Да
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	/
Практични рад у предузећу	/
Друго – Завршни (дипломски) рад	Да

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију? Обележите одговарајуће поље.

Практично оцењивање вештина и компетенција није посебно дефинисано, већ представља део испита (за сваки предмет), као усмених тако и писмених.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
----------------------------	-----------

Диплому издаје Универзитет.	Регулисано Законом.
-----------------------------	---------------------

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Комисија за акредитацију и проверу квалитета

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да/ Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ

Универзитет у Крагујевцу, Агрономски факултет у Чачку, <http://www.afc.kg.ac.rs>

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**

Жиг, референца, сертификација.

Студијски програм акредитује КАПК, а високообразовна установа лиценцирана је за реализацију студијског програма, ако су задовољени сви критеријуми осигурања квалитета.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
582	Дипломирани инжењер пољопривреде	Bachelor With Honours Agricultural Engineer (BAS 240 ECTS)	Формална	6.2

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	/
Гледиште/мишљење послодаваца	/
Упражњена радна места	/
Друго	/

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Дипломирани инжењер пољопривреде/ Инжењер пољопривреде – 4 године Занимања нису наведена.	Интерни документ НСЗ повезује Јединствену номенклатуру занимања са Националном класификацијом занимања.

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁵⁶ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	/

Установе ВО спроводе анкетања послодаваца као део процеса самовредновања високообразовних установа. Резултати ових истраживања треба да се користе у циљу унапређивања студијских програма. Дакле, у питању је индиректно учешће.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес
-----------------	-------	-------------------------------

⁵⁶ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

		развијања?
Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 4 - Компетенције дипломираних студената и бр. 5 - Курикулум.
Стандарди оцењивања	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената.
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (курикулума).

/

Не постоји стандард занимања нити стандард квалификације тако да корелација између ових стандарда није могућа.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Треба укључити резултате анкетирања послодаваца у развијање образовних стандарда и стандарда оцењивања.

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Иницијатива може потећи од ВО установе или НСВО. Студијски програми се акредитују или поново акредитују сваких 5 година.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део ВО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Документација за акредитацију студијског програма, Стандард 5 - Курикулум, структурирана је по предметима.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / ССООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	/	240 ЕСПБ (4 године)	Средње образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Не			
Друго	/			

У структури овог програма предмети су подељени на академско-општеобразовне (15%), теоријско-методолошке (20%), научно-стручне (35%) и стручно-апликативне (30%), укључујући и изборне (Стандард акредитације бр. 5).

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових студената уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених студената ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових студената у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених студената у последњој школској години

			(индикација)
Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет	Да	На овај програм годишње се уписује 55 студената.	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да/Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључени у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичну наставу). Стандард акредитације бр. 5 - Курикулум

Блок IV: Оцењивање⁵⁷

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита	X		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	Професори са факултета оцењују студенте.
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	/
Друго	/

Издавањем уверења о завршеној/реализованој стручној пракси послодавци дају „мишљење”/оцену студената.

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
--------------------------------	------------

⁵⁷ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

/	/
---	---

Предузећа (послодавци) у којима студенти стичу професионалну (стручну) праксу - укључени су у реализацију стручне праксе и оцењивање на издатом уверењу о завршетку/реализацији стручне праксе.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да / Стандард акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената
Исходима учења	Да
Наставном плану и програму	
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	Да
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	/
Практични рад у предузећу	/
Друго – завршни (дипломски) рад	Да

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Практично оцењивање вештина и компетенција није посебно дефинисано, већ представља део испита (за сваки предмет), као усмених тако и писмених.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје Универзитет.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Комисија за акредитацију и проверу квалитета

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да/ Не**

Наведите детаље. Линк / УРЛ

Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? Да

Жиг, референца, сертификација.

Студијски програм акредитује КАПК, а високообразовна установа је лиценцирана за реализацију студијског програма, ако су задовољени сви критеријуми осигурања квалитета.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
584	Мастер инжењер пољопривреде	Master engineer of agriculture	Формална	7.1

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	/
Гледиште/мишљење послодаваца	/
Упражњена радна места	/
Друго	/

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Мастер инжењер пољопривреде / Дипломирани инжењер пољопривреде - мастер Занимања нису наведена.	Интерни документ НСЗ повезује Јединствену номенклатуру занимања са Националном класификацијом занимања.

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁵⁸ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	/

Установе ВО спроводе анкетања послодаваца као део процеса самовредновања високообразовних установа. Резултати ових истраживања треба да се користе у циљу унапређивања студијских програма. Дакле, у питању је индиректно учешће.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

⁵⁸ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 4 - Компетенције дипломираних студената и бр. 5 - Курикулум.
Стандарди оцењивања	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената.
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (курикулума).

/

Не постоји стандард занимања нити стандард квалификације тако да корелација између ових стандарда није могућа.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Треба укључити резултате анкетирања послодаваца у развијање образовних стандарда и стандарда оцењивања.

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди се периодично ревидирају. Иницијатива може потећи од ВО установе или НСВО. Студијски програми се акредитују или поново акредитују сваких 5 година.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део ВО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Документација за акредитацију студијског програма, Стандард 5 – Курикулум, структурисана је у предмете и модуле.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / СООО	/
Незапослени	/
Друго	/

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	(3 ЕСПБ)	60 ЕСПБ (1 година)	Основне академске студије
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи (образовној установи)/на радном месту	Не			
Друго	/			

Практичан рад се планира за други семестар (3 ЕСПБ) и траје 45 часова.

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових студената уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених студената ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових студената у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених студената у последњој школској години

			(индикација)
Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет	Да	32 (Стандард акредитације бр. 7 - Упис студената)	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да/Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичну наставу). Стандард акредитације бр. 5 - Курикулум

Блок IV: Оцењивање⁵⁹

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита	X		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	Професори са факултета оцењују студенте.
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	/
Друго	/

Издавањем уверења о завршеној/реализованој стручној пракси послодавци дају „мишљење”/оцену студената.

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да/Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
--------------------------------	------------

⁵⁹ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

/	/
---	---

Предузећа (послодавци) у којима студенти стичу професионалну (стручну) праксу - укључени су у реализацију стручне праксе и оцењивање на уверењу о завршетку/реализацији стручне праксе.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандард акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената
Исходима учења	Да
Курикулуму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	Да
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	/
Практични рад у предузећу	/
Друго - Завршни/мастер рад	Да

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Практично оцењивање вештина и компетенција није посебно дефинисано, већ представља део испита (за сваки предмет), као усмених тако и писмених.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
----------------------------	-----------

Диплому издаје Универзитет.	Регулисано Законом.
-----------------------------	---------------------

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Комисија за акредитацију и проверу квалитета

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да**/ Не
Наведите детаље. Линк / УРЛ

Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**

Жиг, референца, сертификација.

Студијски програм акредитује КАПК, а високообразовна установа је лиценцирана за реализацију студијског програма, ако су задовољени сви критеријуми осигурања квалитета.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
586	Специјалиста инжењер пољопривреде	Specialist agricultural engineer	Формална	7.2

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	/
Гледиште/мишљење послодаваца	/
Упражњена радна места	/
Друго	/

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Специјалиста инжењер пољопривреде / Дипломирани инжењер пољопривреде - специјалиста	Интерни документ НСЗ повезује Јединствену номенклатуру занимања са Националном класификацијом занимања.

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁶⁰ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	/

Установе ВО спроводе анкетирања послодаваца као део процеса самовредновања високообразовних установа. Резултати ових истраживања треба да се користе у циљу унапређивања студијских програма. Дакле, у питању је индиректно учешће.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?

⁶⁰ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 4 - Компетенције дипломираних студената и бр. 5 - Курикулум.
Стандарди оцењивања	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената.
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (курикулума)

Не постоји стандард занимања нити стандард квалификације тако да корелација између ових стандарда није могућа.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Треба укључити резултате анкетирања послодаваца у развијање образовних стандарда и стандарда оцењивања.

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди се периодично ревидирају. Иницијатива може потећи од ВО установе или НСВО. Студијски програми се акредитују или поново акредитују сваких 5 година.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део ВО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Документација за акредитацију студијског програма, Стандард 5 - Курикулум, структурисана је по предметима.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / СООО	/
Незапослени	/
Друго	/

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	/	60 ЕСПБ (1 година)	Матер студије
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи (образовној установи)/на радном месту	Не			
Друго	/			

Настава је теоријска и практична у свим случајевима.

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових студената уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених студената ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових студената у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених студената у последњој школској години (индикација)
Универзитет у Београду,	Да	Могу се уписати 32 студената годишње.	/

Пољопривредни факултет			
------------------------	--	--	--

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да/Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључен у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичну наставу). Стандард акредитације бр. 5 - Курикулум

Блок IV: Оцењивање⁶¹

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита	X		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	Професори са факултета оцењују студенте.
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	/
Друго	/

Издавањем уверења о завршеној/реализованој стручној пракси послодавци дају “мишљење”/оцену студената.

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
/	/

Предузећа (послодавци) у којима студенти стичу професионалну (стручну) праксу - укључени су у реализацију стручне праксе и оцењивање на уверењу о завршетку стручне праксе.

⁶¹ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да / Стандард акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената
Исходима учења	Да
Курикулуму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	Да
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	/
Практични рад у предузећу	/
Друго: Специјалистички рад	Да

У другом семестру, студенти стичу 10 ЕСПБ полагањем испита, 8 ЕСПБ спровођењем студија и истраживачког рада и 12 ЕСПБ писањем специјалистичког рада, што је укупно остварених 30 ЕСПБ за други семестар, односно 60 ЕСПБ за цео студијски програм (2 семестра).

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију? Обележите одговарајуће поље.

Практично оцењивање вештина и компетенција није посебно дефинисано, већ представља део испита (за сваки предмет), као усмених тако и писмених.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
----------------------------	-----------

Диплому издаје Универзитет.	Регулисано Законом.
-----------------------------	---------------------

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Комисија за акредитацију и проверу квалитета

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да/ Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ

Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? Да

Жиг, референца, сертификација.

Студијски програм акредитује КАПК, а високообразовна установа лиценцирана је за реализацију студијског програма, ако су задовољени сви критеријуми осигурања квалитета.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
588	Доктор наука - биотехничке науке	Doctor of biotechnical sciences	Формална	8.2

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	/
Гледиште/мишљење послодаваца	/
Упражњена радна места	/
Друго	/

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Доктор биотехничких наука Занимања нису наведена.	Интерни документ НСЗ повезује Јединствену номенклатуру занимања са Националном класификацијом занимања.

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁶² укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	/

ВО установе спровode анкетирања послодаваца као део процеса самовредновања високообразовних установа. Резултати ових истраживања треба да се користе у циљу унапређивања студијских програма. Дакле, у питању је индиректно учешће.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део

⁶² Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

		Стандарда акредитације бр. 4 - Компетенције дипломираних студената и бр. 5 - Курикулум.
Стандарди оцењивања	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената.
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (курикулума).

/

Не постоји стандард занимања нити стандард квалификације тако да корелација између ових стандарда није могућа.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Треба укључити резултате анкетирања послодаваца у развијање образовних стандарда и стандарда оцењивања.

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди се периодично ревидирају. Иницијатива може потећи од ВО установе или НСВО. Студијски програми се акредитују или поново акредитују сваких 5 година.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део ВО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Документација за акредитацију студијског програма, Стандард 5 - Курикулум структурисан је у предмете и модуле.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / СООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	/	180 ЕСПБ (3 године)	Мастер студије
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи (образовној установи)/на радном месту	Не			
Друго	/			

Настава се по препорукама дели на две категорије: 1. предавања, 2. студијски истраживачки рад. Од укупног броја часова активне наставе на студијском програму докторских студија, 26% чине часови предавања.

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових студената уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених студената ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових студената у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених студената у последњој школској години (индикација)

Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет	Да	90	/
--	----	----	---

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључени у
Предузећа/послодавци/инструктори	/

Блок IV: Оцењивање⁶³

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита	X		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	Професори са факултета оцењују студенте.
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	/
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
/	/

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

⁶³ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандард акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената
Исходима учења	Да
Курикулуму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	Да
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	/
Практични рад у предузећу	/
Друго: Докторска дисертација	Да

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Практично оцењивање вештина и компетенција није посебно дефинисано, већ представља део испита (за сваки предмет), као усмених тако и писмених.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје Универзитет.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари

Ова квалификација је део система формалног образовања.	Комисија за акредитацију и проверу квалитета
--	--

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да/ Не**

Наведите детаље. Линк / УРЛ

Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, www.agrif.bg.ac.rs

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? Да

Било који жиг, референца, сертификација.

Студијски програм акредитује КАПК, а високообразовна установа је лиценцирана за реализацију студијског програма, ако су задовољени сви критеријуми осигурања квалитета.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
589	Струковни инжењер пољопривреде	Professional agricultural engineer	Формална	6.1

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	/
Гледиште/мишљење послодаваца	/
Упражњена радна места	/
Друго	/

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Струковни инжењер пољопривреде Занимања нису наведена.	Интерни документ НСЗ повезује Јединствену номенклатуру занимања са Националном класификацијом занимања.

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁶⁴ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	/

Установе ВО спроводе анкетања послодаваца као део процеса самовредновања високообразовних установа. Резултати ових истраживања треба да се користе у циљу унапређивања студијских програма. Дакле, у питању је индиректно учешће.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Не	

⁶⁴ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 4 - Компетенције дипломираних студената и бр. 5 - Курикулум.
Стандарди оцењивања	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената.
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (курикулума).

/

Не постоји стандард занимања нити стандард квалификације тако да корелација између ових стандарда није могућа.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Треба укључити резултате анкетирања послодаваца у развијање образовних стандарда и стандарда оцењивања.

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди се периодично ревидирају. Иницијатива може потећи од ВО установе или НСВО. Студијски програми се акредитују или поново акредитују сваких 5 година.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део ВО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Документација за акредитацију студијског програма, Стандард 5 - Курикулум, структурисана је по предметима.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / СООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	/	180 ЕСПБ (3 године)	Средње образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи (образовној установи)/на радном месту	Не			
Друго	/			

Стручну праксу студенти изводе у трајању од 150 часова, и то: радну праксу у трајању од 50 часова, производну праксу у трајању од 50 часова и технолошко-организациону праксу у трајању од 50 часова. У основном струковном студијском програму сврстано је 5 академско опште-образовних предмета са укупно 30 ЕСПБ (16,7%), 11 научно, односно уметничко стручних предмета са укупно 66 ЕСПБ (36,7%) и 13 стручно-апликативних предмета са укупно 84 ЕСПБ (46,7%).

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових студената уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених студената ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових студената у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених студената у последњој школској години (индикација)
Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац	Да	40	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? Да / Не
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључени у
Предузећа/послодавци/инструктори	/

Блок IV: Оцењивање⁶⁵

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита	X		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	Професори високих школа струковних студија оцењују студенте.
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	/
Друго	/

Издавањем уверења о завршеној професионалној (стручној) пракси послодавци дају „мишљење”/оцену студената.

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

⁶⁵ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Екстерни представници привреде	Укључени у
/	/

Предузећа (послодавци) у којима студенти стичу професионалну (стручну) праксу - укључени су у реализацију стручне праксе и оцењивање на уверењу о завршетку стручне праксе.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да / Стандард акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената
Исходима учења	Да
Курикулуму	
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	Да
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	/
Практични рад у предузећу	/
Друго	/

Врста оцењивања се одређује по појединачним предметима.

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију? Обележите одговарајуће поље.

Практично оцењивање вештина и компетенција није посебно дефинисано, већ представља део испита (за сваки предмет), као усмених тако и писмених.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје школа/висока школа струковних студија.	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Комисија за акредитацију и проверу квалитета

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да** / Не

Наведите детаље. Линк / УРЛ

Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац, www.vpssa.edu.rs

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**

Жиг, референца, сертификација.

Студијски програм акредитује КАПК, а ВО установа је лиценцирана за реализацију студијског програма, ако су задовољени сви критеријуми осигурања квалитета.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
591	Специјалиста струковни инжењер пољопривреде	Specialist professional agricultural engineer	Формална	6.2

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	/
Гледиште/мишљење послодаваца	/
Упражњена радна места	/
Друго	/

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Специјалиста струковни инжењер пољопривреде Занимања нису наведена.	Интерни документ НСЗ повезује Јединствену номенклатуру занимања са Националном класификацијом занимања.

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁶⁶ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	/

Установе ВО спроводе анкетања послодаваца као део процеса самовредновања високообразовних установа. Резултати ових истраживања треба да се користе у циљу унапређивања студијских програма. Дакле, у питању је индиректно учешће.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?

⁶⁶ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 4 - Компетенције дипломираних студената и бр. 5 - Курикулум.
Стандарди оцењивања	Да	Исходи учења чине интегрални део Стандарда акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената.
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (курикулума).

/

Не постоји стандард занимања нити стандард квалификације тако да корелација између ових стандарда није могућа.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују?

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	Стандарди се периодично ревидирају. Иницијатива може потећи од ВО установе или НСВО. Студијски програми се акредитују или поново акредитују сваких 5 година.

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је формална квалификација која представља део ВО. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Документација за акредитацију студијског програма, Стандард 5 - Курикулум, структурисана је по предметима.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	Да
Радници / СООО	/
Незапослени	/
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	/	60 ЕСПБ (1 година)	Основне струковне студије
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи (образовној установи)/на радном месту	Не			
Друго	/			

У структури овог студијског програма предмети су подељени на академско-општеобразовне, научне, односно уметничко стручне и стручно-апликативне. У академско-општеобразовне предмете сврстана су 2 предмета са укупно 10 ЕСПБ (16,7%), у научно, односно уметничко-стручне предмете сврстана су 4 предмета са укупно 20 ЕСПБ (33,3%), а у стручно-апликативне 5 предмета са укупно 30 ЕСПБ (50,0%).

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових студената уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених студената ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових студената у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених студената у последњој школској години (индикација)
Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац	Да	32	/

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључени у
Предузећа/послодавци/инструктори	/

Блок IV: Оцењивање⁶⁷

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита	X		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	Професори високих школа струковних студија оцењују ученике.
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	/
Друго	/

Издавањем уверења о завршеној/реализованој професионалној (стручној) пракси послодавци дају „мишљење”/оцену студената.

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? Да / Не

Ако је одговор Да наведите детаље:

⁶⁷ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Екстерни представници привреде	Укључени у
/	/

Предузећа (послодавци) у којима студенти стичу професионалну (стручну) праксу - укључени су у реализацију стручне праксе и оцењивање на уверењу о завршетку/реализацији стручне праксе.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да / Стандард акредитације бр. 8 - Оцењивање и напредовање студената
Исходима учења	Да
Курикулуму	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	Да
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	/
Практични рад у предузећу	/
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Практично оцењивање вештина и компетенција није посебно дефинисано, већ представља део испита (за сваки предмет), као усмених тако и писмених.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Диплому издаје школа/висока школа струковних студија	Регулисано Законом.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација је део система формалног образовања.	Комисија за акредитацију и проверу квалитета

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да** / Не

Наведите детаље. Линк / УРЛ

Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац, www.vpssa.edu.rs

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**

Жиг, референца, сертификација.

Студијски програм акредитује КАПК, а високообразовна установа је лиценцирана за реализацију студијског програма, ако су задовољени сви критеријуми осигурања квалитета.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
1521	Органска производња, сушење и складиштење лековитог биља (невена и аниса)	Organic production, drying and storage of medicinal plants	Неформална	2

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено путем функционалне анализе спроведене од стране КАРДС пројекта.
Упражњена радна места	
Друго	Квалификација је одобрена од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања и усвојена од стране МПНТР.

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Помоћник цвећара – вртлара	Програм обуке, „Просветни гласник“ – 02/09

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁶⁸ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	/

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?

⁶⁸ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Стандарди занимања	Да	Опис посла представља интегрални део Стандарда квалификације који је развио КАРДС пројекат.
Образовни стандарди ⁶⁹	Да	Завод за унапређивање образовања и васпитања
Стандарди оцењивања	Да	Завод за унапређивање образовања и васпитања
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Наставни програм садржи опис посла (стандарде занимања), који представља основу за дефинисање „исхода програма“ (формулисаних као ИУ) и развијање наставног програма (курикулума/садржаја програма). Директна веза између „исхода програма“ и описа посла постоји, али није демонстрирана на очигледан начин.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују? **Не**

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је неформална квалификација. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да / Не**

Одредите на основу документације.

„Службени гласник РС“, бр. 2/2009

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

⁶⁹ „Исходи програма“ формулисани су као ИУ, али нису класификовани као знања, вештине, способности и ставови.

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	/
Радници / ССООО	/
Незапослени	Да
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	75% (2/3)	180 сати/часова	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи (образовној установи)/на радном месту	Не			
Друго	/			

Трајање програма обуке: 180 часова од којих 60 спадају у теоријска предавања, а 120 представљају практичан рад.

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових полазника уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених полазника ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових полазника у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених полазника у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	/	/
Центар за континуирано образовање	Да	/	/

одраслих			
----------	--	--	--

Сада ови програми обуке могу бити реализовани од стране јавних установа за образовање одраслих.

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да/Не**
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључени у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичну наставу)

Блок IV: Оцењивање⁷⁰

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитне комисије се састоје од 3 члана, 2 наставника и једног представника социјалног партнера - екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца	Процес оцењивања који се односи на оцењивање (стручних) компетенција.

Питање 4.4

⁷⁰ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања засновани су на ИУ
Исходима учења	Да
Програму обуке	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/Ако су испуњени одговарајући услови.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију?
Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	Од укупно 100 бодова, оцењивање компетенција може донети максимално 80.

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Сертификат издаје средња стручна школа и Центар за континуирано образовање одраслих.	Регулисано Законом.

Школа са центром који организује обуку издаје сертификат/уверење полазнику који је успешно савладао програм обуке. Сертификат садржи: информације о организатору и реализатору програма обуке (назив и седиште школе, број решења о верификацији проширене делатности, као и податке о партнерској школи, установи, привредном друштву или приватном предузетнику који је учествовао у спровођењу обуке, ако је о томе закључен посебан уговор); податке о кандидату, податке о програму обуке (назив програма обуке, називе модула, трајање програма и број „Службеног гласника“ у коме је објављен програм обуке); податке о успеху кандидата за сваки модул и за целокупан програм обуке; потписе чланова испитне комисије.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација представља део система неформалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе и центре за континуирано образовање одраслих) који издају сертификат/уверење.

На основу Закона о образовању одраслих, акредитовани реализатори програма образовања одраслих могу издати сертификат.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да/ Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ
Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**

Жиг, референца, сертификација.

Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе/реализатори програма верификовани/акредитовани су за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
1466	Узгој поврћа у затвореном простору	The cultivation of vegetables in enclosed space	Неформална	Није назначен

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	Анкета послодаваца 2015/2016. Анализа и предвиђање потреба тржишта рада у РС.
Гледиште/мишљење послодаваца	
Упражњена радна места	Интерни извештаји филијала НСЗ.
Друго	Статистички билтени НСЗ који се објављују на месечном нивоу. Анализа података о потребама послодаваца (послодавци извештавају локалне филијале НСЗ о потребама за запошљавањем). Анкета о радној снази у РС коју спроводи Републички завод за статистику, а која се објављује двапут годишње (у априлу и октобру). Анализа индивидуалних планова за запошљавање незапослених коју спроводи НСЗ (да ли план предвиђа обуку као меру која би требало да повећа компетенције, а самим тим и конкурентност на тржишту рада).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Није назначено	/

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁷¹ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Национална служба за запошљавање	Дефинисање „кључних компетенција“ за ову квалификацију.

⁷¹ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Информација није доступна. Опис посла обезбеђује НСЗ, а образовни стандарди и стандарди оцењивања представљају део тендерске документације и развијају их реализатори програма.

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Не	
Стандарди оцењивања	Не	
Друго, и то:	/	

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

/

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	НСЗ обезбеђује стандард/програма обуке и Анкету послодаваца.
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

НСЗ у спровођењу процеса јавних набавки за реализатора услуга образовања/обучавања користи интерне стандарде обуке (које дефинише НСЗ), на основу којих понуђачи могу доставити програм обуке.

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују? **Не**

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је неформална квалификација. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Програм обуке садржи модуле. Програм обуке представља документ који подноси понуђач коме је додељен уговор о пружању услуга након завршеног процеса јавних набавки.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	/
Радници / ССООО	/
Незапослени	Да
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	78% (140 часова)	180 часова	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи (образовној установи)/на радном месту ⁷²	Да			
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових полазника уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених полазника ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових полазника обуке у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених полазника обуке у последњој школској години (индикација)
Средње стручне	Да	/	/

⁷² Ако је обука организована за познатог послодавца, послодавац може бити укључен у реализацију програма обуке.

школе			
Центар за континуирано образовање одраслих	Да	/	/
НВО ⁷³	Не	/	/
Други реализатори	Не	/	/

Програм рада Националне службе за запошљавање, који је у складу са Националним акционим планом запошљавања (НАПЗ садржи Годишњи програм додатног образовања и обуке), одређује квоте за све врсте програма запошљавања, укључујући обуку. На пример, годишње се реализује око 10 различитих врста обука за тржиште рада. Стога, Програм рада НСЗ за 2016. годину предвиђа укључивање 1630 незапослених лица (1100 + 630 особа са инвалидитетом) у програме обуке за тржиште рада. План филијале града Београда подразумева укључивање 190 незапослених лица у обуку за тржиште рада. У зависности од врсте обуке, око 10 учесника (1 група) обично су укључени у обуку. Код неких обука, 20 учесника (2 групе) укључени су, у зависности од плана.

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључени у
Предузећа/послодавци	Ако је обука организована за познатог послодавца, послодавац може бити укључен у реализацију програма обуке.

Блок IV: Оцењивање⁷⁴

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита	X		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	x
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	/

⁷³ Ако имају образовне активности регистроване у Агенцији за привредне регистре.

⁷⁴ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Друго	/
-------	---

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
/	/

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Подаци нису доступни.

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	/
Исходима учења	/
Програму обуке	/
Другом	/

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	/
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	/
Практични рад у предузећу	/
Друго	Информација није доступна

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију? Обележите одговарајуће поље.

Информација није доступна.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Сертификат издаје реализатор програма обуке.	

Реализатор обуке додељује сертификат кандидатима који су успешно завршили програм обуке. Кандидатима који су похађали обуку, али нису положили завршни тест, додељује се сертификат о похађању.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација представља део система неформалног образовања.	Сертификат је признат од стране НСЗ.

Подаци о обукама се уносе у индивидуалне планове запошљавања (база података јединственог информационог система НСЗ о незапосленим лицима).

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Не**
Жиг, референца, сертификација.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
1452	Сервисер кућних електричних уређаја	Electrical home appliances maintenance worker	Неформална	Није назначен

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	Анкета послодаваца 2015/2016. Анализа и предвиђање потреба тржишта рада у РС.
Гледиште/мишљење послодаваца	
Упражњена радна места	Интерни извештаји филијала НСЗ.
Друго	Статистички билтени НСЗ који се објављују на месечном нивоу. Анализа података о потребама послодаваца (послодави извештавају локалне филијале НСЗ о потребама за запошљавањем). Анкета о радној снази у РС коју спроводи Републички завод за статистику, а која се објављује двапут годишње (у априлу и октобру). Анализа индивидуалних планова за запошљавање незапослених у оквиру НСЗ (да ли план предвиђа обуку као меру која би требало да повећа компетенције, а самим тим и конкурентност на тржишту рада).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Није назначен	/

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁷⁵ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Национална служба за запошљавање	Дефинисање „кључних компетенција“ за ову квалификацију.

Блок II: Стандарди и структура

⁷⁵ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Информација није доступна. Опис посла обезбеђује НСЗ, а образовни стандарди и стандарди оцењивања представљају део тендерске документације и развијају их реализатори програма.

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Не	
Стандарди оцењивања	Не	
Друго, и то:	/	

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (програма обуке).

/

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	НСЗ обезбеђује стандард/програм обуке и Анкету послодаваца.
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

НСЗ у спровођењу процеса јавних набавки за реализатора услуга образовања/обучавања користи интерне стандарде обучавања (које дефинише НСЗ), на основу којих понуђачи могу доставити програм обуке.

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују? **Не**

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је неформална квалификација. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Програм обуке садржи модуле. Програм обуке представља документ који подноси понуђач коме је додељен уговор о пружању услуга након завршеног процеса јавних набавки.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	/
Радници / СООО	/
Незапослени	Да
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	83%(300 часова)	360 часова	Средње образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту ⁷⁶	Да			
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових полазника уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених полазника ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових полазника у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених полазника у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	/	/
Центар за континуирано образовање	Да	/	/

⁷⁶ Ако је обука организована за познатог послодавца, послодавац може бити укључен у реализацију програма обуке.

одраслих			
НВО ⁷⁷	Не	/	/
Други реализатори	Не	/	/

Програм рада Националне службе за запошљавање, који је у складу са Националним акционим планом запошљавања (НАПЗ садржи Годишњи програм додатног образовања и обуке) одређује квоте за све врсте програма запошљавања, укључујући обуку. На пример, годишње се реализује око 10 различитих врста обука за тржиште рада. Стога, Програма рада НСЗ за 2016. годину предвиђа укључивање 1630 незапослених лица (1100 + 630 особа са инвалидитетом) у програме обуке за тржиште рада. План филијале града Београда подразумева укључивање 190 незапослених лица у обуку за тржиште рада. У зависности од врсте обуке, око 10 полазника (1 група) обично су укључени у обуку. Код неких обука, 20 полазника (2 групе) укључени су, у зависности од плана.

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључени у
Предузећа/послодавци	Ако је обука организована за познатог послодавца, послодавац може бити укључен у реализацију програма обуке.

Блок IV: Оцењивање⁷⁸

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита	X		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	x
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	/
Друго	/

⁷⁷ Ако имају образовне активности регистроване у Агенцији за привредне регистре.

⁷⁸ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
/	/

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Информација није доступна.

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима за оцењивање	/
Исходима учења	/
Програму обуке	/
Другом	/

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	/
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	/
Практични рад у предузећу	/
Друго	Информација није доступна

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију? Обележите одговарајуће поље.

Информација није доступна

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Сертификат издаје реализатор програма обуке.	

Реализатор обуке додељује сертификат кандидатима који су успешно завршили програм обуке. Кандидатима који су похађали обуку, али нису положили завршни тест, додељује се уверње о похађању.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација представља део система неформалног образовања.	Сертификат је признат од стране НСЗ.

Подаци о обукама се уносе у индивидуалне планове запошљавања (база података јединственог информационог система НСЗ о незапосленим лицима).

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Не**
Жиг, референца, сертификација.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
1498	Одржавање аутоклима уређаја	Maintenance of car air-condition devices	Неформална	2

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено путем функционалне анализе коју је спровео КАРДС пројекат.
Упражњена радна места	
Друго	Квалификација је одобрена од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања и усвојена од стране МПНТР.

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Помоћник инсталатера климатизације	Програм обуке, „Просветни гласник“ бр. 02/09

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁷⁹ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	/

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Да	Опис посла представља интегрални део Стандарда квалификације који је развио

⁷⁹ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

		КАРДС пројекат.
Образовни стандарди ⁸⁰	Да	Завод за унапређивање образовања и васпитања
Стандарди оцењивања	Да	Завод за унапређивање образовања и васпитања
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Програм обуке садржи опис посла (стандарде занимања), који представља основу за дефинисање „исхода програма“ (формулисаних као ИУ) и развијање наставног програма (курикулума/садржаја програма). Директна веза између „исхода програма“ и описа посла постоји, али није демонстрирана на очигледан начин.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују? **Не**

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је неформална квалификација. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да / Не**

Одредите на основу документације.

„Службени гласник РС“, бр. 2/2009

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

⁸⁰ „Исходи програма“ формулисани су као ИУ, али нису класификовани као знања, вештине, способности и ставови.

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	/
Радници / ССООО	/
Незапослени	Да
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	70%	100 сати/часова	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Не			
Друго	/			

Трајање програма обуке: 100 часова од којих 30 потпада под теоријску наставу, а 70 чини практичан рад.

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових полазника уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених полазника ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових полазника у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених полазника у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	/	/
Центар за континуирано образовање одраслих	Да	/	/

Сада ови програми обуке могу бити реализовани од стране јавних установа за образовање одраслих.

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључени у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичне наставе).

Блок IV: Оцењивање⁸¹

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитне комисије се састоје од 3 члана, 2 наставника и једног представника социјалног партнера - екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца	Процес оцењивања се односи на оцењивање (стручних) компетенција.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

⁸¹ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања засновани су на ИУ.
Исходима учења	Да
Програму обуке	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/Ако су испуњени одоварајући услови.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију? Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	Од укупно 100 бодова, оцењивање компетенција може донети максимално 80.

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Сертификат издаје средња стручна школа и Центар за континуирано образовање одраслих.	Регулисано Законом.

Школа са центром који организује обуку издаје сертификат/уверење полазнику који је успешно савладао програм обуке. Сертификат садржи: информације о организатору и реализатору програма обуке (назив и седиште школе, број решења о верификацији проширене делатности, као

и податке о партнерској школи, установи, привредном друштву или приватном предузетнику који је учествовао у спровођењу обуке, ако је о томе закључен посебан уговор); податке о кандидату, податке о програму обуке (назив програма обуке, називе модула, трајање програма и број „Службеног гласника“ у коме је објављен програм обуке); податке о успеху кандидата за сваки модул и за целокупан програм обуке; потписе чланова испитне комисије.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација представља део система неформалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе и центре за континуирано образовање одраслих) који издају сертификат/уверење.

На основу Закона о образовању одраслих, акредитовани реализатори програма образовања одраслих могу издати сертификат.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да** / Не
Наведите детаље. Линк / УРЛ
Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**
Жиг, референца, сертификација.
Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе/реализатори програма верификовани/акредитовани су за реализацију наставе за ову квалификацију.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
1437	Пословни секретар	Business secretary	Неформална	Није назначен

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	Анкета послодаваца 2015/2016. Анализа и предвиђање потреба тржишта рада у РС.
Гледиште/мишљење послодаваца	
Упражњена радна места	Интерни извештаји филијала НСЗ.
Друго	Статистички билтени НСЗ који се објављују на месечном нивоу. Анализа података о потребама послодаваца (послодавци извештавају локалне филијале НСЗ о потребама за запошљавањем). Анкета о радној снази у РС коју спроводи Републички завод за статистику, а која се објављује двапут годишње (у априлу и октобру). Анализа индивидуалних планова за запошљавање незапослених коју спроводи НСЗ (да ли план предвиђа обуку као меру која би требало да повећа компетенције, а самим тим и конкурентност на тржишту рада).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Није назначено	/

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁸² укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?

Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Национална служба за запошљавање	Дефинисање „кључних компетенција“ за ову квалификацију.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

⁸² Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Информација није доступна. Опис посла обезбеђује НСЗ, а образовни стандарди и стандарди оцењивања представљају део тендерске документације и развијају их реализатори програма.

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Не	
Стандарди оцењивања	Не	
Друго, и то:	/	

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).
/

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	НСЗ обезбеђује стандард/програм обуке и Анкету послодаваца.
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

НСЗ у спровођењу процеса јавних набавки за реализатора услуга образовања/обучавања користи интерне стандарде обучавања (које дефинише НСЗ), на основу којих понуђачи могу доставити програм обуке.

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују? **Не**

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је неформална квалификација. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Програм обуке садржи модуле. Програм обуке јесте документ који доставља понуђач коме је додељен уговор о пружању услуга након завршеног процеса јавних набавки.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	/
Радници / ССООО	/
Незапослени	Да
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	/	300 часова	Средње образовање (четворогодишње)
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту ⁸³	Да			
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових полазника уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених полазника ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових полазника у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених полазника у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	/	/
Центар за континуирано	Да	/	/

⁸³ Ако је обука организована за познатог послодавца, послодавац може бити укључен у реализацију програма обуке.

образовање одраслих			
НВО ⁸⁴	Не	/	/
Други реализатори	Не	/	/

Програм рада Националне службе за запошљавање, који је у складу са Националним акционим планом запошљавања (НАПЗ садржи Годишњи програм додатног образовања и обуке) одређује квоте за све врсте програма запошљавања, укључујући обуку. На пример, годишње се реализује око 10 различитих врста обука за тржиште рада. Стога, Програма рада НСЗ за 2016. годину предвиђа укључивање 1630 незапослених лица (1100 + 630 особа са инвалидитетом) у програме обуке за тржиште рада. План филијале града Београда подразумева укључивање 190 незапослених лица у обуку за тржиште рада. У зависности од врсте обуке, око 10 полазника (1 група) обично су укључени у обуку. Код неких обука, 20 полазника (2 групе) укључени су у зависности од плана.

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**
Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључени у
Предузећа/послодавци	Ако је обука организована за познатог послодавца, послодавац може бити укључен у реализацију програма обуке.

Блок IV: Оцењивање⁸⁵

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита	X		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	x
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	/
Друго	/

⁸⁴ Ако имају образовне активности регистроване у Агенцији за привредне регистре.

⁸⁵ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
/	/

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Информација није доступна.

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима за оцењивање	/
Исходима учења	/
Програму обуке	/
Другом	/

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	/
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	/
Практични рад у предузећу	/
Друго	Информација није доступна

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију? Обележите одговарајуће поље.

Информација није доступна.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Сертификат издаје реализатор програма обуке.	

Реализатор обуке додељује сертификат/уверење кандидатима који су успешно завршили програм обуке. Кандидатима који су похађали обуку, али нису положили завршни тест, додељује се сертификат о похађању.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација представља део система неформалног образовања.	Сертификат је признат од стране НСЗ.

Подаци о обукама се уносе у индивидуалне планове запошљавања (база података јединственог информационог система НСЗ о незапосленим лицима).

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? Да / Не
Наведите детаље. Линк / УРЛ

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? Не
Жиг, референца, сертификација.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
1423	Монтажер системом суве градње	Dry lining system installer	Неформална	Није назначен

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	Анкета послодаваца 2015/2016. Анализа и предвиђање потреба тржишта рада у РС.
Гледиште/мишљење послодаваца	
Упражњена радна места	Интерни извештаји филијала НСЗ.
Друго	Статистички билтени НСЗ који се објављују на месечном нивоу. Анализа података о потребама послодаваца (послодавци извештавају филијале НСЗ о потребама за запошљавањем). Анкета о радној снази у РС коју спроводи Републички завод за статистику, а која се објављује двапут годишње (у априлу и октобру). Анализа индивидуалних планова за запошљавање незапослених коју спроводи НСЗ (да ли план предвиђа обуку као меру која би требало да повећа компетенције, а самим тим и конкурентност на тржишту рада).

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Није назначен	/

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁸⁶ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Национална служба за запошљавање	Дефинисање „кључних компетенција“ за ову квалификацију.

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

⁸⁶ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Информација није доступна. Опис посла обезбеђује НСЗ, а образовни стандарди и стандарди оцењивања представљају део тендерске документације и развијају их реализатори програма.

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?
Стандарди занимања	Не	
Образовни стандарди	Не	
Стандарди оцењивања	Не	
Друго, и то:	/	

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).
/

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	НСЗ обезбеђује стандард/програм обуке и Анкету послодаваца.
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

НСЗ у спровођењу процеса јавних набавки за реализатора услуга образовања/обучавања користи интерне стандарде обучавања (које дефинише НСЗ), на основу којих понуђачи могу доставити програм обуке.

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују? **Не**

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је неформална квалификација. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

Програм обуке садржи модуле. Програм обуке представља документ који подноси понуђач коме је додељен уговор о пружању услуга након завршеног процеса јавних набавки.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	/
Радници / ССООО	/
Незапослени	Да
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да / Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	/	250 часова	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту ⁸⁷	Да			
Друго	/			

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових полазника уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених полазника ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових полазника у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених полазника у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	/	/
Центар за континуирано образовање	Да	/	/

⁸⁷ Ако је обука организована за познатог послодавца, послодавац може бити укључен у реализацију програма обуке.

одраслих			
НВО ⁸⁸	Не	/	/
Други реализатори	Не	/	/

Програм рада Националне службе за запошљавање, који је у складу са Националним акционим планом запошљавања (НАПЗ садржи Годишњи програм додатног образовања и обуке) одређује квоте за све врсте програма запошљавања, укључујући обуку. На пример, годишње се реализује око 10 различитих врста обука за тржиште рада. Стога, Програм рада НСЗ за 2016. годину предвиђа укључивање 1630 (1100 + 630 особа са инвалидитетом) незапослених лица у програме обуке за тржиште рада. План филијале града Београда подразумева укључивање 190 незапослених лица у обуке за тржиште рада. У зависности од врсте обуке, око 10 полазника (1 група) обично су укључени у обуку. Код неких обука, 20 полазника (2 групе) укључени су у зависности од плана.

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да / Не**

Ако је одговор Да, наведите детаље.

Представник тржишта рада	Укључени у
Предузећа/послодавци	Ако је обука организована за познатог послодавца, послодавац може бити укључен у реализацију програма обуке.

Блок IV: Оцењивање⁸⁹

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита	X		

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	x
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	/
Друго	/

⁸⁸ Ако имају образовне активности регистроване у Агенцији за привредне регистре.

⁸⁹ Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Екстерни представници привреде	Укључени у
/	/

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Информација није доступна.

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима за оцењивање	/
Исходима учења	/
Програму обуке	/
Другом	/

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	/
Усмени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	/
Практични рад у предузећу	/
Друго	Информација није доступна

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију? Обележите одговарајуће поље.

Информација није доступна

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
Сертификат издаје реализатор програма обуке.	

Реализатор обуке додељује сертификат/уверење кандидатима који су успешно завршили програм обуке. Кандидатима који су похађали обуку, али нису положили завршни тест, додељује се сертификат о похађању.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за поцес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација представља део система неформалног образовања.	Сертификат је признат од стране НСЗ.

Подаци о обукама се уносе у индивидуалне планове запошљавања (база података јединственог информационог система НСЗ о незапосленим лицима).

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да / Не**
Наведите детаље. Линк / УРЛ

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Не**
Било који бренд, референца, сертификат.

Број реда у Инвентару	Назив квалификације	Назив на енглеском/Translated title (EN)	Врста квалификације	Ниво НОКС-а
1513	Израда и монтажа намештаја од плочастих материјала	Fabrication and installation of particleboard furniture	Неформална	2

Блок I: Релевантност на тржишту рада

Питање 1.1

На који начин је засигурана релевантност/веза ове квалификације са тржиштем рада/запошљавањем?

Индикатори:	Докази
Истраживање тржишта рада	
Гледиште/мишљење послодаваца	Добијено путем функционалне анализе коју је спровео КАРДС пројекат.
Упражњена радна места	
Друго	Квалификација је одобрена од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања и усвојена од стране МПНТР.

Питање 1.2

Која занимања су доступна носиоцу ове квалификације?

Напомена: квалификација може бити релевантна за више различитих функција/послова.

Занимања	Докази (законодавство, пракса тржишта рада, споразуми, друго)
Помоћник израђивача дрвене галантерије	Програм обуке, „Просветни гласник“ бр. 02/09

Питање 1.3

Да ли су актери тржишта рада⁹⁰ укључени у дефинисање потреба за обуком за ову квалификацију?
Да / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Актери тржишта рада	Укључени у
Послодавци и запослени у привреди.	/

Блок II: Стандарди и структура

Питање 2.1

Које врсте стандарда дефинишу ову квалификацију?

Врста стандарда	Да/Не	Ко је био одговоран за процес развијања?

⁹⁰ Примери актера тржишта рада су: послодавци, предузећа, организације послодаваца, синдикати.

Стандарди занимања	Да	Опис посла представља интегрални део Стандарда квалификације који је развио КАРДС пројекат.
Образовни стандарди ⁹¹	Да	Завод за унапређивање образовања и васпитања
Стандарди оцењивања	Да	Завод за унапређивање образовања и васпитања
Друго, и то:		

Питање 2.2

Проверите интерконекцију / кохерентност између: стандарда занимања, стандарда квалификација и повезаних програма (наставних планова и програма).

Програм обуке садржи опис посла (стандарде занимања), који представља основу за дефинисање „исхода програма“ (формулисаних као ИУ) и развијање наставног програма (курикулума/садржаја програма). Директна веза између „исхода програма“ и описа посла постоји, али није демонстрирана на очигледан начин.

Питање 2.3

Како су актери тржишта рада укључени у дефинисање стандарда и осигуравање да стандарди прате развоје у сектору?

Стандарди	Учешће актера тржишта рада
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.4

Да ли се стандарди периодично модификују? **Не**

Стандарди	Колико често се модификују?
Стандарди занимања	/
Образовни стандарди	/
Стандарди оцењивања	/
Друго, и то:	/

Питање 2.5

Да ли је ова квалификација потпуна или парцијална? **Потпуна** / парцијална

Одредите на основу документације.

Ово је неформална квалификација. Нацрт документа о НОКС-у не предвиђа категорију парцијалне квалификације.

Питање 2.6

Да ли је квалификација структурисана у јединицама? **Да** / Не

Одредите на основу документације.

План обуке садржи 2 модула. „Службени гласник РС“, бр. 2/2009

⁹¹ „Исходи програма“ формулисани су као ИУ, али нису класификовани као знања, вештине, способности и ставови.

Блок III: Процес учења

Питање 3.1

Која је циљна група за ову квалификацију?

Циљна група	Да / Не
Млади људи у образовању	/
Радници / СООО	/
Незапослени	Да
Друго	

Питање 3.2

(Одговоре унесите у табелу испод)

- А. Који је/су пут(еви) учења за ову квалификацију?
 Б. Који је проценат практичне обуке за сваки од путева учења?
 В. Које је просечно трајање образовања/обучавања које води до стицања јавне исправе?
 Г. Која је улазна квалификација (улазни захтеви)?

А. Пут учења	Да/Не	Б. Практична обука у %	В. Просечно трајање	Г. Улазна квалификација
У школи	Да	72%	150 сати/часова	Основно образовање
На радном месту	Не			
Комбиновано у школи/на радном месту	Не			
Друго	/			

Трајање програма обуке: 150 часова од којих 42 потпада под теоријску наставу, а 108 чини практичан рад.

Питање 3.3

(Одговоре унесите у табелу испод)

- В. Која врста реализатора/који реализатори нуде програме образовања/обуке за ову квалификацију?
 Б. Да ли су ови реализатори акредитовани?
 В. Који је број нових полазника уписаних на ове програме образовања/обуке у последњој школској години?
 Г. Који је број свршених полазника ових програма у последњој школској години?

А. Врста реализатора	Б. Да ли је акредитован? Да / Не	В. Број нових полазника у последњој школској години (индикација)	Г. Број свршених полазника у последњој школској години (индикација)
Средње стручне школе	Да	/	/
Центар за	Да	/	/

континуирано образовање одраслих			
--	--	--	--

Сада ови програми обуке могу бити реализовани од стране јавних установа за образовање одраслих.

Питање 3.4

Да ли су актери тржишта рада укључени у процес учења за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

Представник тржишта рада	Укључени у
Предузећа/послодавци/инструктори	Реализацију стручне праксе (практичне наставе).

Блок IV: Оцењивање⁹²

Питање 4.1

Ко је одговоран за оцењивање у оквиру ове квалификације?

Задатак	Одговорна страна		
	Реализатор програма образовања/обуке	Завод/центар за екстерно оцењивање	Друго
Развијање испита	X		
Организација испита	X		
Оцењивање испита			X (мешовита испитна комисија)

Питање 4.2

Ко су оцењивачи?

Оцењивачи	Обележите одговарајућу опцију и наведите детаље
Наставници / инструктори (тренери)	/
Представници привреде (екстерни сарадници)	/
Мешовита комисија	Испитне комисије се састоје од 3 члана, 2 наставника и једног представника социјалног партнера - екстерног представника привреде.
Друго	/

Питање 4.3

Да ли су представници привреде укључени у оцењивање вештина и компетенција за ову квалификацију? **Да** / Не

Ако је одговор Да, наведите детаље:

⁹² Ова питања се односе на процес сумативног оцењивања кроз које лице мора да прође како би добило документ о квалификацији (диплому/сертификат).

Екстерни представници привреде	Укључени у
Релевантни представници послодаваца	Процес оцењивања се односи на оцењивање (стручних) компетенција.

Питање 4.4

На чему се заснива процес оцењивања?

Оцењивање се заснива на	Да / Не
Стандардима/критеријумима оцењивања	Да/Стандарди оцењивања засновани су на ИУ.
Исходима учења	Да
Програму обуке	Да
Другом	

Питање 4.5

Које врсте оцењивања се користе?

Врсте оцењивања	Да / Не
Писмени испит за проверу теоријских знања	Да
Умени испит за проверу теоријских знања	/
Студија случаја	/
Практични рад у школи или центру за обуку	Да/Практични рад се спроводи у школи или предузећу у зависности од испуњености услова за реализацију испита.
Практични рад у предузећу	Да/Ако су испуњени одоварајући услови.
Друго	/

Питање 4.6

Који је проценат практичног оцењивања вештина и компетенција за ову квалификацију? Обележите одговарајуће поље.

Проценат практичног оцењивања вештина и компетенција	Коментари
0-10%	
10-40%	
50-70%	
➤ 70%	Од укупно 100 бодова, оцењивање компетенција може донети максимално 80.

Блок V: Додељивање јавне исправе (дипломе/сертификата)

Питање 5.1

Ко додељује (издаје) диплому/сертификат за ову квалификацију?

Диплому/сертификат издаје:	Коментари
----------------------------	-----------

Сертификат издаје средња стручна школа и Центар за континуирано образовање одраслих.	Регулисано Законом.
--	---------------------

Школа са центром који организује обуку издаје сертификат/уверење полазнику који је успешно савладао програм обуке. Сертификат садржи: информације о организатору и реализатору програма обуке (назив и седиште школе, број решења о верификацији проширене делатности, као и податке о партнерској школи, установи, привредном друштву или приватном предузетнику који је учествовао у спровођењу обуке, ако је о томе закључен посебан уговор); податке о кандидату, податке о програму обуке (назив програма обуке, називе модула, трајање програма и број „Службеног гласника“ у коме је објављен програм обуке); податке о успеху кандидата за сваки модул и за целокупан програм обуке; потписе чланова испитне комисије.

Питање 5.2

Које тело је надлежно за процес акредитације/признавања за ову квалификацију?

Диплому/сертификат акредитовао/признао:	Коментари
Ова квалификација представља део система неформалног образовања.	Министарство акредитује реализаторе образовних програма (средње стручне школе и центре за континуирано образовање одраслих) који издају сертификат/уверење.

Питање 5.3

Да ли је ова квалификација, или њен стандард, објављена/унесена у регистар, базу података или каталог који подржавају јавне институције и /или секторска тела/коморе? **Да** / Не
Наведите детаље. Линк / УРЛ
Квалификација је објављена у „Службеном гласнику РС – Просветном гласнику”.

Питање 5.4

Која је потврда контроле квалитета за ову квалификацију? **Да**
Жиг, референца, сертификација.
Квалификација је одобрена и усвојена од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих, а школе/реализатори програма верификовани/акредитовани су за реализацију наставе за ову квалификацију.